అధ్యాత్మ రామాయణకీర్తనలు

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య కవి కృతము

పబ్లిషర్సు

కొండపల్లి వీరవెంకయ్యా అండ్ సన్సు

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్ డిపో

రాజమండ్రి

వెల రు 1—0—0

రామాయణకీర్తనలు

సుబ్రహ్మణ్యకవికృతము

అయినాపురపు సోమేశ్వరరాయ కవిచేఁ

బరిష్కృతము

పబ్లిషర్సు:

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య అండ్ సన్సు

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్ డిపో

రాజమండ్రి

1954

[వెల 1—0—0

రాజమహేంద్రవరమున

శ్రీ కొండపల్లి ముద్రాశాలయందు

ముద్రింపఁబడియె.

శ్రీరస్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

బాలకాండము

1 ధన్యాసి—ఆదితాళము

పల్లవి—నమశ్శివాయ తే నమోభవాయ॥

అనుపల్లవి—సమానాధికరహితాయ శాన్తాయ స్వప్రకాశాయ - ప్రమోదపూర్ణాయ, భక్తౌఘ పాలనాయ ॥నమ॥

గర్వితదానవలోక, ఖణ్డనాయ శ్రీరజత - పర్వతాగ్రనిలయాయ పావనాయ-సర్వలోకపాపపుంజ, నిర్వాపణాయశర్వాయ - దర్వీకరభూషణాయ, సర్వోత్తమాయ ॥నమ॥

అణ్డజాధిపవాహనాయ కాణ్డాయమేరుశైలకో - దణ్డాయ శితి కంఠాయ పండితాయ - మండితత్రిపురజయో, ద్దండతాండవాయ బ్రహ్మాండనిలయాయ మహా, మాయాతీతాయ ॥నమ॥ 2

మందహాసవదనార, విందసుందరాయ యోగి - బృందానంద దాయ శత్రు భీకరాయ - ఇందుసూర్యాగ్ని నేత్రాయ, వందితప్ర మథగణాయ - నందివాహనాయపోషిత, బృందారకాయ ॥నమ॥ 3

నిరుపమానందఘన, నిశ్చితాయ శాశ్వతాయ - వరదా భయంకరణాయ, గిరిశాయ - తరుణేన్దు శేఖరాయ, పరమపురు షాయ భవ - హరణాయ శ్రీకాళ, హస్తీశ్వరాయ ॥నమ॥ 4

గంగాభంగతరంగ సంగతజటాజూటాయ - సంగీతలోలాయ శుభ, సంగతాయ - అంగజాన్తరంగమద. భంగాయస్ఫటికోప - మాంగాయ శేషశైలాధీశమిత్రాయ ॥నమ॥ 5

2 రేగుప్తి—అటతాళము

పల్లవి—ఈసంశయమువారింపవే పర, మేశ నన్నుమన్నింపవే॥

అను—శ్రీసదాశివ ప్రశ్న, జేసెద వివరింపు - వాసుదేవతత్త్వము,
మహత్త్వము - భాసమానవిలాస నేనిదెనీసత్కృపావలోక
నమున - నీసమయమున దెలియవలసినదే సమస్తమిదే
ప్రశస్తము ॥ఈసంశ॥

జ్ఞానవిజ్ఞాననిశ్చలభక్తివైరా, గ్యానందములకు నిధానమైన విన్నశ్రీనిలయమై వెన్నవలె మృదువై యస, మానమైనుతిగన్న, మార్గమువిన్న-దైన బహుగోప్యతరమైన య, సూనముగ సెలవిమ్ము చంచలలేనితంబినులకు నేసీదానదానవవైరి మ్రొక్కెద ॥ఈసంశ॥ 1

వారిజాక్ష జగదాధారమూర్తియైన, శ్రీరామునియందు సార సద్భక్తి - నారూఢమై ముక్తికారణమై యల, రారు నొక్కయుక్తి నాదిశక్తి - మీరరసిద్ధీరరసికాళికి, సారకళలూర బలుకుముభవ - నీరధికి తారకము భక్తి, మీర సుజనులను వేతె లేరని ॥ఈసంశ॥ 2

దేవ శ్రీరాముని దేవదేవుగా వ, ద్భావాతీతుని గోసుధీవరులెల్ల - భావము రంజిల్ల బల్కుదురతని, భావింతు రదియెల్ల గల్ల గాదె - గావునను శ్రీవిభుడు ముక్తికి, కేవలము తానలమైనను - శ్రీవెలయుభూవలయమున తను, భావుడై జీవుడైన దేమి ॥ఈసంశ॥ 3

మాయావృతుడై రామస్వామి సన్ముక్తి దాయకుని గనుతను దా దెలియలేడు - వేయేల నతడు జూడు, ఆత్మను తత్త్వవేత్తల కేనేదు దెలిపినాడు - మాయికుడటందు రాకకొందఱ దేయథార్థము

సేయ - సుజన - ధ్యేయు డెటులగునైన జానకి, కామెడల దా నడల నేటికి ॥ ఈసంశయ॥

ఈవాక్యముల కర్థమీవుగా కితరులు, భావించి పలుక నేర్పరు లెవరులేరు - దేవుడవై చెలువుమీరునన్ను జేరు, ధీరాత్ములుగోరు కోర్కెలీడేరు - ఈవసుధ శేషశైలాధిపుడై వెలుగురాఘువుచరితము సు-ధావర్షమై చెవులుపండువుగావించు సేవించుజనులకు ॥ ఈసంశయ॥ 5

3 భైరవి—అటతాళము

పల్లవి—వినవే సత్యవాణీ శర్వాణీ అలి, వేణీ నీరజపాణీ॥

అను—ననుగోరి భజియించి, నను మదిలోనుంచి - నను వరదుడ
నాడు, సంశయములేదు - మునుపు ఇటులిదియడుగ రెవ్వరును
మహాయోగివరసంభా - వనము జీవనమృతసే, వనము,
జన్మపావనము ॥వినవే॥

శ్రీరామునకు నమస్కారము జేసి యని - వారణనాత్మ, త త్వము నీకు వివరింతు - నారాఘువుడు శౌరి, యజ్ఞానహారిజ - తారి శ్రీవిహారి, మాయాధారి - తారకకీర్తి, సత్యజ్ఞానస్ఫూర్తివి - దారి తార్తి దేవ, తాచక్రవర్తి చిదానందమూర్తి - వైరాజిలు శ్రీహరి మాయకెల్లనా - ధారమైనందునల్ల, మోహాము కల్ల శౌరి ప్రకృతికి నాదినిజమా, యూరూఢిజగములు సృజియించి య - నారతము నభ ముగతి వెలిలోను, పూర్ణానుబూసు ॥విన॥

వితతమాయచే, నిర్మితమైన జగము వి - స్మృతిసూచిచుంబిత, శిలచే బరిణమించు - గతియె కర్తృత్వము, అతనికిలేదు దు - ర్మతు లెఱుగరీదారి, కోర్కులుమీరి - మహీహీనులైరియే, మనవచ్చువారి సం-సృతియె కోరియుందు, చేబద్ధులైరి కూమధుకైటభారి - అతిశుద్ధ చిద్ఘనుడని తెలియుజ్ఞాన - మతనికిగలదందుకు, భువిలో గొందఱు

తపతనుద్యుతి లసన్మాలిక, నుతగణాన్వితమయ్యు మఱచిన-గతి మన స్థితుడౌ జగద్గురుని, ఖలు లెఱుంగరని ॥విన॥

అకటా సూర్యునియందు, నప్రకాశత్వము-యొకనాటికైనను యున్న దేయటువలెనే - ప్రకటమైజ్యోతిస్స్వ-భావమాత్మునియందు పనిలేను మాయవాడు - నీవికమీదు - అకలంకగనవే. నిత్యము నమ్మిమనవే ర - తుకుడనవే శేష - శైలేశుగనవే భక్తియుచేకొనవే - అకుటిలునకు చాంచల్యము చెప్పుటలు చలదృ - ష్టికిచూడనునికిపట్టుభ్రాంతమైనట్లు-సకల కాలమును ప్రభమా, లికిపగల్రాత్రిలేనటులా-త్మకును జ్ఞానాజ్ఞానములు రెండు లేనివైయుండు ॥విన॥

4 కేదారగౌళ—ఆదితాళము

పల్లవి—సీతారామమారుతి సంవాదము, చేరివినవే శ్రీదము॥

అనుపల్లవి—శీతాంశుముఖియో, చరితమునందలి - చాతుర్యము చూడుసంశయముపీడు - ఖ్యాతిగ మునుదశ, కంఠుని రవికుల జాతుడై నరఘురాముడుసబల - వ్రాతముగనుజంపి, సాప్తుడై సా, కేతపురిజేరియు, న్నతఱిని నడచిన ॥సీతా॥

హాటక సింహాసనమున రాముడు కోటిసూర్య సమకాంతిని వెలుగుచు - పాటలాధరిధరాసుతతోడను, పరగవసిష్ఠాదిగురు బుధమిత్రకోటిసేవింప నాదినారాయణుడౌ, మేటిభక్తానుమోది కమలా వినోది - దీటు లేకకొలువుండి హనుమంతుమనసు, దెలిసి సీతను బలుకుమన ముద్దుగులుక - మాటిభక్తజనాగ్రణి కృతమతి, సాటి లేని శౌర్యధైర్యఘనుడును మేటియైనయనిల సూనుగనుగొని తేటముగను లోకవిమోహినిబలికెను ॥సీతా॥

రాముడు పరమానందమయుడు, సర్వచరాచరపరిపూర్ణుడవ్యయుడు - సామగానలోలుడచలుడాద్యుడు, సర్వసాక్షిసుమ్ము ఘనిర్ముక్తకాముడిదినిము, పరమాత్ముడనుచు వేమారుదెలసికొమ్ము

భక్తులసామ్మ్మ - సామిారీసంశయమెల్లను బోజిమ్మ, నామాట మది నమ్మ్మ, ధీనిధివిగమ్మ - యేమనవలె నేమూలప్రకృతిని, యీమహాత్మ్మని సన్నిధానమాత్రను - ఈమహాద్భుతము లొనర్చుమూఢులు స్వామియందు నారోపణసేయుదురనె ॥సీతా॥ 2

ఈకోసలపురిలో రాముడై దశరథునకు నితడు బుట్టుటయు విశ్వామిత్రుయాగము - సాకల్యముసేయుటయు నహల్యకు శాపము బాపుటయు విలువిఱచినన్ను - చేకొని చెలగుటయు పరశురాముని డాకయడంచుటయు, బురిజేరుటయు - కైకపనుప దండకాటవి కేగుట- ప్రాకటమాయాసీతాహృతియందుచిత-శ్రీకరవిసుతు జేరి వాలినటు జేరి వారధిగట్టి రావణుని-భీకరాజిదునిమి నన్నుగైకొని సాకేతము జేరుటెల్ల మత్కృతియనె ॥సీతా॥ 3

ఆరాఘవునియం దీవిధమజ్ఞానులారోపణసేయుదురు మధుకైట - భారినిర్వికారు డఖిలాత్మకుడు, పరిణామరహితుడు బ్రహ్మయితడు - సూరిబృందసుత్యుడు ఆనందయుతుడు భూరిభువనహితుడు, సకలసమ్మతుడు - కారుణ్యానైర్ఘృణ్య, హేయోపాధేయ సుఖదుఃఖ, గమనాగమనాది ద్వంద్వములులేవి - శ్రీరమణీయున కీవిభు నెఱిగిన వాగిజేర వెఱచిమాయ పరువిడు - దారితారి శేషశైలశిఖరవిహారి జేరి కడతేరుదారియిది ॥సీతా॥

5 సావేరి—ఆదితాళము

పల్లవి—వినుమని శ్రీరాముడు తాబలికెను, విశదముగను జేరి॥

అను—జనకజచే విన్న యనిలజునికి జ్ఞాన - జనకమానట్లుగాను మోదముతోను॥

సమతను ఆత్మానాత్మపరాత్మలజాడలు త్రివిధములు పవనజ సుమతాహంకారకర్తృత్వములన, మరినయది యాత్మ-రమణననృత

జడదుఃఖములను నీ, రసనుయినది యనాత్మ, నిత్యము - విమలము
సత్యజ్ఞానానందా, త్మకమిదియె పరాత్మ, మహాత్మా ॥విను॥ 1

ఆకాశము త్రివిధంబయినట్లు ప, రాత్మ త్రివిధమాయె, దెలి
యగ - నైకముగాను పరాకారము జ, లాశయబింబితమైన-చేకొని
రదవచ్ఛిన్నాకాశము, చెలగిభిత్తియందు, నెంతయు - బ్రాకటముగ
నిటు ప్రతిబింబితమై, ప్రబలినదీచాయ, శ్రీయాంజనేయ విను॥ 2

చాతురిమీరి నఖండాద్వితీయ, చైతన్యమువలన, బింబభూ
తుపై త్రివిధాహంకారవిరా, ట్పురుషుడుజూపట్టె - అతనియందా
భాసరూపమయి, భూతేంద్రియమనో, వృతమయి - ఖ్యాతిగాంచి
జీవాత్మయనదనరె, గనుగొనుమీజాడ, క్రమముతోడ ॥విను॥ 3

గుణమయమాయకర్తృత్వము పొసంగి, నజీవత్వాదిమలిన
ములుగణుతింపనవిచ్ఛిన్నమైనయవి కారపరాత్మ,యందు-అనయము
సనునారోపణసేయుదు, రజ్ఞానులుభువిలో, నెఱుగక-అనిశముశుక్తి
రజతమని భ్రమయుటే. యాభాసమనదగుచు, దెలియనగును ॥విను॥

చెలగు నవిచ్ఛిన్నతబ్రహ్మము, విచ్ఛేదము కల్పితము, గావున
నలభిన్ననకు పూర్ణాత్మకునైక్యము, వలననుజనులచే, అలఘుతత్వ
మస్యాదిమహావా, క్యములచే బ్రకటమై, యలరెడు - వెలయగ
నైక్యజ్ఞానము గల్గిన, విద్యమాయమూను, గుణములతోను ॥విను॥ 5

పావనులై యీక్రమ మెఱిగినమ, ద్భక్తులు మత్పరము,
జెందుదు-రీవసుధను భక్తివిహీనులుగ, గర్వితులై, దుర్మతులై! కేవల
మును శాస్త్రగర్తములబడి, కెరలి భవశతములు, నొందుచుభావము
చెడి సుజ్ఞానదూరులయి, పోవుటనిశ్చయము, నీకేమిభయము॥విను॥ 6

పరమమైనయీయుపదేశము గో, ప్య మిది భక్తిలేనివారి -
కరయు నింద్రరా, జ్య మొసంగిన నియ్యకు మిది, భవహరము-గరిమ

నఖిలవేదాంతసారసం, గ్రహము శుభావహము, కనుగొను - చిరు
శేషాచలఖరనివా, సుండనై భువిలోను, వెలసినాను ॥విను॥ 7

6 కాంభోజి—ఆదితాళము

పల్లవి—నే ధన్యనైతి నే జగత్ప్రభో, సాధులోకవిభో॥
అను—మాధవ చరణారవింద, మకరందము గ్రోల గల్గెనే ॥ధన్య॥
మునుమిడి సంశయమునే, ముడి వీడె నీయనుగ్రహ - మున
రామతత్త్వముసంక్షేప, ముగవింటి కడదేరగంటి - మనసు
తనివి దీరదాయె - మన్నింపవే దైవరాయ, అనువంద నిను
జేర మాయ యతిదూరమై తొలగిపోయెనే ॥ధన్య॥

అద్వితీయాఖండపరిపూర్ణానంద వారిధిలోన - చిద్విలాసో
ల్లాసివైరం, జిల్లజేసి నన్ను డాసి - హృద్వికాస మొసరించి, హిత
వాక్యము లుపదేశించుటచే - విద్వన్నుత శంకర వి, శ్వేశశంభో
మహాదేవ నే ॥ధన్య॥

స్వామీ నేనీదేవిన్న యీచరితము నవరసభరితము, వేమా
ఱుదీని విన బల్కు, వీను లమృతముజిల్కు, శ్రీమహిళాభి రాము
డై శేషాద్రిధాముడైన శ్రీరాముని దేవతాసార్వ భౌముని నీవలన
దెలిసినే ॥ధన్య॥

7 గౌళిపంతు—ఆదితాళము

పల్లవి—వినుము ధరాధరవరతనయా ధృత, వినయా సరసగుణాభి
నయా॥
అను—చనువుమీఱ నన్నడిగిన యీశుభ, చరితము హతదురితము
యిది నిరతము ॥విను॥

రావణాదిదుష్టాసురకోటుల, మోవలేక ధరత వేడితదైభూ -
దేవి విమల గోరూపము గైకొని, శ్రీవిలసిలు బ్రహ్మలోకమునకు-శీఘ్ర
మేగి విరించిచరణరా, జీవము లశ్రుకణమ్ములదడుపుచు - సావధాన
ముగ మ్రొక్కి వినతయై, తావచ్చుట వినిపించెవిశదముగ ॥విను॥ 1

వనజభవుం డొకముహూర్తమాత్రము, మనమున నంతయు నూహచేసిక్రొ - న్ననవిల్తునితండ్రిని గనుగొనుటకు, మునుసురపరివృతుడై భూసహితము - గను చని క్షీరసముద్రతీరమున, ననుపమ, భక్తివినమ్రుడై హరిని - వినుతించెను వేదాంతవాక్యముల ఘన వినయానందములు పురిగొన ॥విను॥ 2

కోటిసహస్రాంశు సమప్రభచే, మాటికి దిక్కులు తేజము సేయుచు - హాటకాంబరము కటిపై వెలుగ కి, రీటహార కేయూర కాంతులు ల - లాటకంఠ బాహువులను దనరగ, మేటికౌస్తుభశ్రీవత్సములకు - నాటపట్టయి చతుర్భుజుడగుచుని, శాటవైరి గనుపట్టు మోదమున ॥విను॥ 4

గరుడవాహనారూఢుడు కమలా, ధరణీయువతీయుగళయుతుడుశం - ఖరథాంగగదాపద్మవిరాజితు డురుతరవనమాలికాభిరాముడు ధర నీరేజవిశాలలోచనుడు, పరమామృతకరుణాలోకనుడగు - హరిచరణద్వయి శిరము సోకగను, సరసిజగర్భుడు మ్రొక్కిపలికెనిది ॥విను॥

తనువు మనసు ప్రాణము, లింద్రియములు, వినుత నిశ్చయాత్మక మగుమతితో - నొనగూర్చి భవత్పదవినతుడనై, తనని సుహృత్పుండరీకమునకు - గొని నిరతానందానుభవంబున, నెనయు వారు భవరహితుల భవత్రిభు - వనముపుట్టిపెరిగిగెడయు, టిదిసీ, ఘనమాయగడాయనె పితామహుడు ॥విను॥ 5

సూరిజనులు వేదాంతమునందలి, సారవిచారము చేసిఘోరసం - సారదుష్పీడితుల కౌషధంబు, దారభక్తియనిపల్కిరి గానయ- నారతమది దయజేయు మనిన విని, శౌరి యజునికరుణార్ద్రదృష్టిచే నారసినీయభిమతము లొసంగుదు, గోరుమనిననుత్సుకుడై పలికెను॥

శ్రీలలనాధిపచిత్తగింపుమీ, భూలోకమునను రావణుడనగా, పౌలస్త్యనిసుతు డొకడు గలడువి, శాలమైనతపమదీ[illegible]వరంబున

మేలుజెంది సురకంటకుఁడై కడు, చాలియున్న వాడతనికిమర్త్యుని-చేల యంబువిధియించితిదనుజుని, నీవామనజుడవై విధింపుమనె ॥విను॥ 7

వనజోదరు డిట్లనియెను కశ్యప, ముని మును సనుతనయుని గమ్మని వే - డిన నేసమ్మతిపడితి నిపు డతం, డినకులమున దశర థుడైనా డా - ఘునునకు కౌసల్యకు పుత్రుడనై, జనియించెద జని యోగమాయయె - జనకునియింటసీతయగునుపో, మ్మనిచక్రితిరోధా నము నొందెను ॥విను॥ 8

సురులను నిట్లనియెను చతురాస్యుడు, హరివాక్యము లెల్ల వింటిరే వా - నరుల సృజింపుడు మీయంశములను, పరమేశునకు సహాయము సేయుడు - పరమసమ్మతంబగు ననుచువసుం, ధరనూర డించి నిజవాసమున - కరిగెనలువ శేషాచలవాసుని, శరణాగత వత్సలు డది పొగడుచు ॥వినుము॥ 9

8 కన్నడ—ఆదితాళము

పల్లవి—అందముగ నీకథవినవే రజ. తాచలసదనా, పరిహాసితవి -
నిందితారవింద చంద్రవదనా, కుందబృందసుందర రదనా॥

అను—మందయాన దశరథవసుధేశుడు, మాన్యయశు డయోధ్యా,
శాంతుడు - పొందుగ దనయులు లేనందుకువగ, జెంది
వసిష్ఠునిజేరి పల్కెనా ॥నంద॥

మనవివినుముస్వామీ నాకిక శ్రీ, మంతులైనసుతులు,ఏలెర- పునజనియించెద రాత్మజహీనునకుధ, నంబు సుఖకరంబుగాదుగదా- అనిన రాజుకనియె నావసిష్ఠుడు, జననాయకనీకు కొడుకులు - ఘనుల మలయశోధనులునల్వురిక, గల్గెదరందు కుపాయముగలదనె ॥నంద॥-

శాంతుడైన ఋశ్యశృంగ మహాసీ, శ్వరునిబిలువనంపుమీవు - పుత్ర కామేష్టినిరంతర, సంతోషస్వాంతుడవై యొనరింపు-

మంతయు ద్వారగానడును శాంతా, కాంతుని రావించి, రిపుదు -
ర్దాంతుడు మునిపరివృతుడై సరయువు. చెంతయజ్ఞదీక్షకొనినిలిచె ॥న॥

వేదమంత్రములు బలుకుచు శుచియై, వేల్వగ హుతవహుడు
హవ్యము - సాదరమున గైకొనితగంబ్రదక్షి, ణార్చులలరజ్వాలియించె
నువసుప్రభుడై - ఖేదహరుడు యజ్ఞేశుడు దశరథ, వేదకీశ్వరునకు,
శుభసం - పాదకమగు పాయసపాత్ర మొసగి, పరమాత్ముడు సుతు
డగు నీకనిచనె ॥నంద॥ 3

లలి నలరిరి హానులులబ్ధమనో, రథుడై దశరథుడు. ముద
మున జెలగుచు ఋష్యశృంగవసిష్ఠుల, చేననుజ్ఞగొని హవిస్సు
వేడుకను - కలితగుణుడు కౌసల్యకు సగమును, కైకకు సగమొసగ,
వారలు - దెలిసి సుమిత్రకు దమయంశములం, దెలమి సగము సగమొస
గిరి నిరతా ॥నంద॥ 4

పరమాన్నము భుజించిన ముచ్వురు, తరుణులు గర్భిణులై, వెలి
గిరి - నిరతము సురకాంతలనగ దొమ్మిది, నెలలు నిండ కౌసల్యగనెను
సుతుని - పరగ చైత్రశుద్ధనవమిని పున, ర్వసు నక్షత్రమున, సుమ
నో - హర కర్కాటకలగ్నమునను శే, షాచలేశుడగు హరిజని
యించెనా ॥నంద॥ 5

9 శంకరాభరణము—అటతాళము

పల్లవి—శ్రీరాముని గాంచెను, పార్వతీవినవే - మనకౌసల్య, యా
త్మారాముని గాంచెను॥

అను—ఘోరమైహర్షాశ్రు, పూరముకన్నుల - జారభయసంభ్రమా,
శ్చర్యములైనగొనగా ॥శ్రీరాముని॥

అలనల్లకలువజే, కులచాయమేనిచే - జెలగువాని పసిడి,
చేలగట్టినవాని - వెలయునాల్గుభుజ, ములవాని కనుగొ - ల్కుల

వరుణరేఖలు, కలవాని స్వర్ణకుం - డలలసితగండమం, డలములవాని
యస్ఖలితరవికోటిప్రభ, కాసుని రత్నో - జ్జ్వలకిరీటమువాని, నళినీల
కుటిలకుం, తలములచే ముద్దు, గులుకుచుండెడివాని ॥శ్రీరా॥ 1

ఘనతరశంఖచ, క్రగదాబ్జములవాని - వనమాలిక యుఱు
తడనరువాని చిరున - వ్వను వెన్నెలలా, నవచంద్రుడు దిక్కు - లను
వెదచల్లజె, ల్వాలరారెడువాని - యనుపమానకరు, ణామృతపూర్ణనే-
త్రుని మంజీరాంగ, దుని శ్రీవత్సకటకం - కణహార కేయూర కౌస్తుభాది
భూషణభూషితునిజూచి తనివిదీగకతిరుగ ॥శ్రీరా॥ 2

శరణాగతులను, కరుణరక్షించు శ్రీధరనీకు బహువందనము
లొనర్చెద - శరణుగర్వితదనుజ చయవిరామరామ - శరణుదేవతా,
సార్వభౌమనీవే - పరమాత్ముడవు జగత్పతిపీశుడవు హరివి - వర
యోగిబృందహృ, ద్వనజకర్ణికాం - తరమునసురుచిర, రాకా
జ్యోతివై మెఱయు నిన్నెన్ననా, తరముగాదనితిరుగ ॥శ్రీరా॥ 3

ఈశనీవునిఖి, లేంద్రియసాక్షివి - శ్రీశుడవీవిశ్వ, సృష్టిసం
రక్షణ - నాశములొకటను జేసి సేయకున్న - వాశిచేణోయి, పావని
వాడవై ప్రకృతి - డాసిడాయనివాడ, వై శాశ్వతుడవై యాకాశాది
భూతసం, ఘములకెల్ల నవ - కాశమైనీవుప్ర, కాశింతువిదిమాయ
పాశాదిబద్ధుల కెఱుగవశముగాదని ॥శ్రీరా॥ 4

నీజఠరమునంద, నేకబ్రహ్మాండములీ - యోజబరమాణువులై,
యున్నవిప్పుడునీవు - రంజిల్లునాయుద, రమునబుట్టిటకల్ప - భూజను
ముంగిట, మొలచినట్లయ్యెనం - భోజాక్షపతిధన, పుత్రాదిసక్తనై
నేజెల్లసంసార, నీరధిబడనొల్ల - శ్రీజాని నీశరణు, జెందిలి నామదిని
దేజరిల్లుచును సుస్థిరుడవుగమ్మని ॥శ్రీరా॥ 5

ఈయఖిలమును మో, హింపజేయునీదు - మాయకునగుపడ -
జేయకునను శేషశాయి యీరూపమునుంహ, రింపగదోయి - కాయజ

జనక చ, క్కనిముద్దుపట్టివై - హాయిగానన్నలర, జేయుమమితానంద దాయివనినినుమదిని, దలతురఘునులెల్ల - మాయురేయనుచువే, మా గనువినుతించి - శ్రీయుతమూర్తియా, శేషాచలేశుడా ॥శ్రీరాముని॥ 6

10 ముఖారి—ఆదితాళము

పల్లవి—రామునిసకలగుణాభి, రామునినిఖిలరాక్షసవి, రామునివర్ణింపవశమా.

అను—వేమాఱుకౌసల్యనీవే, మేమిగోరినావదియెల్ల - శ్రీమీాఱనొసగితిననుచు, ప్రేమచే జననితోబలికిన రాముని॥

మున్నుబ్రహ్మానన్ను వేడు, కొన్న భూభారముదీర్ప - వన్నెమీారగనునేడు, నీగర్భమున - జెన్నలరబుట్టితి జూడు: రావణాసురుడన్నిటగర్వించినాడు, వానివధియించి - సన్నుతిగాంతునీ రేడు, జగములలోన - మున్నలరదశరథుడునీవు, నన్నుదపమున మెప్పించి - కన్నారునీవదితిసుతుడు, కశ్యపుడని కౌసల్యకుదెలిపిన ॥రాముని॥ 1

అనుచు దల్లితోబలికి, హరిముద్దుబాలుడై కలికి - తనమున హరి నీలగాత్రుడై, వికసితనవ్య - వనజదళవిశాలనేత్రుడై, చక్కనివా - డనుచునుతియింపపాత్రుడై, అమలప్రకాశమునకు జూడదరుణమిత్రుడై, విలసిల్లెనంత - ఘనుడైన తనయుడుగ్గై - ననివిని దశరథుడానంద - మునను గురునితోడగూడి, చనుదెంచికన్గొనెను శ్రీరఘు ॥రాముని॥ 2

విరులవానలపుడుగురిసె, వేడ్కజయదుందుభులు మొరసె - సురసుందరులెలమినాడిరి, గంధర్వవరులు - సరసులై రాగములు బాడిరమానులుదోషా - చరులవలనిభయముపీడిరి, పౌరులానంద - కరుని చూడగుమిగూడిరి - దశదిశలయందు - పరిమళమిళితములైన తెమ్మెగలువిసరెదివినిసురలు - వరవిమానారూఢులై శ్రీ, హరిహరి యని మ్రొక్కిరాత్మ ॥రాముని॥ 3

ఘనవిభుడై నకోమలుని, గనెను కైక చంద్రబింబా-ననులను సుమిత్రగనెను సుతులనిర్వురను - మొనసిసంతోషమునను - దశరథుడుసకల - ధనములవిప్రులదనిపెను, వసిష్ఠమహాముని యూబాలురకు క్రమమునను రామభరత - లక్ష్మణశత్రుఘ్నులనుచు నామకరణము లొనరించెను భరతుండును శత్రుఘ్నుడు జోడై లక్ష్మణుడు ననుసరించెను దశరథ ॥రాము॥

చెలగిసౌమిత్రితోఁగూడ, మెలగుచుం దేనియలొలుక-బలుకు సుతుని నృపుడుగాంచి, భూషణజాల - ములతోడ నలంకరించిశిస్తుగ గస్తూరి - తిలకమునుంటనుంచి, గళమునరత్న - కలితహారములు గీలించి, ముద్దాడునపుడు - కలకలనవ్వుచు మద్ది, కాయలల్లాడనందియలు - ఘల్లుఘల్లుమనుచు మ్రోయ లలితగతుల నటియించు (శ్రీ) ॥రాముని॥

చిన్నారిబొజ్జలోనన్ను, గన్నవాడానాపాలిటి - పెన్నిధానమ రారా, హోరినాచిన్ని - యన్నబూచివచ్చేరారా, పరుగెత్తవల - దన్ననాతో నలుగబోరా, పాటపాడుచు - నిన్నులాలిమూచేరారా లాలబోసేను-మన్ను చేతనంటనద్దు వెన్నబెట్టేననుచుచాలామన్నించి
పలుకు కౌసల్యకు, మురులురెట్టింప జేయు (శ్రీ) ॥రాముని॥ 6

ధరణివిభుడు భుజియించు, తఱిని కౌసల్య తనయుని - మురిపెమునరమ్మనుచు జీర, వర యోగిహృదయాం - తరమునందు జెల్వుమీర, వసియించు దేవుడు - చిరుతవాడయిముద్దుగార, వచ్చినజూచి తరుణితనదుకోర్కెలుమీర, ! కౌగిటనుంచి - కరుణించిభుజియించుమనిన, కబళము చేనందుకొని - తిరుగానాటలాడుపరుగెత్తినమాయా
బాలకుడౌ (శ్రీ) ॥రాముని॥ 7

వితతయశుడుదశరథభూ, విభుడంతటకౌమారాన్వితులసుతుల దిలకించి, యుపనయనములు - నతులముగ నొనరించి, వశిష్ఠునొద్ద -

శ్రుతుల నెల్లజదివించి, చతురంగముల_గతుల దెలియ నేర్పరించి, చా
పవిద్య - చతురులనుగావించి, హర్షించవారు - సతతముగురు
బంధుమిత్ర, జనులకెల్లహితులై ధైర్యో - న్నతులై పరగిరందులో
శ్రీ, యుతుడయి సత్యవ్రతుడైన శ్రీ ॥రాముని॥ 9

తల్లిదండ్రులకు ప్రియము, దనరగ నశ్వము నెక్కి-విల్లునమ్ములు
చేపట్టి, వేటలాడుచు-మొల్లమున నడవినున్నట్టి, మృగములగుండెలు_
ఝల్లుఝల్లన జుట్టిముట్టి, పోనీక వాని-నెల్లచలపట్టిపడగొట్టి సౌమిత్రి
గూడి-బల్లిదుడై యన్ని యయోధ్యావల్లభునకు కానుక జేసి - సల్లలి
తుడై సకలజనుల, సవినయము బాలించు శ్రీ ॥రాముని॥

శైలరాజకన్యకా యీ, చందమున మనుజావతార - లీలనై
వర్తించె శౌరి, గనుగొనుమింద్ర - జాలకుడు చక్రధారి, సమస్తవేద-
మూలమై విలసిల్లుదారి, యజ్ఞులు దెలియ - జాలరతడు నిర్వికారి,
విమతసంహారి - శ్రీలచే జెలువందు శేష, శైలశిఖరావిగ్రహారణ -
శీలుడై సద్భక్తలోక, పాలుడైదనరు నిత్యాత్మ ॥రాముని॥

11 నాదనామక్రియ—అటతాళము

పల్లవి—ఇందువదనా వినవె యీ చరితము, కుందరదనా:

అను—డెందము శ్రీమన్ము, కుందుని పాదార - విందములందా నం
దింప జేసి రా ॥కేందు॥

ధీరుడు విశ్వామి, త్రుడు తానయోధ్యకు - శ్రీరాముని జూడ
వచ్చెను, అని - వార్యుడై సౌధముజొచ్చెను, ఎదురు-గా రాజు చని
తోడి తెచ్చెను, మునికి-చారుసింహాసనమిచ్చెను, మహో - దారుడై
పూజయొనర్చెను, కరము - లారూఢి నొదల జేర్చెను స్వామి-మీరు
వచ్చుటకేమి, కారణ మదిదెల్పు - డీరాజ్యమైనమీ, కిచ్చెదన నెను
రా ॥కేందు॥ 1

కౌశికుడా పూజ, గైకొనిసల్కె-భూ - మీశమారీచ సుబా
హులు, మాం - సాశనులద్భుతదేహులు, ఘోర - పైశాచిప్రేత
వాహులు కాల - పాశవిడంబితబాహులు, దివి - జేశాదిసురముని
ద్రోహులు, యజ్ఞ - నాశకు లధికదుర్మోహులు గా-డాసి వారల
పొగర, డంచసలత్నంబుసు - జేసి రామునిబంపు, మీశుభమౌనవె॥

భూమీశుడే కాంత, మునవసిష్ఠుతో బల్కె - నేమినేయుదు
నేమందును, నెట్లు - రాముని నెడబాసి యుందును, సుగుణ - ధాము
నెన్నడుగనుగొందును, గురు - స్వామి యెవ్విధిసుఖము జెందును, ఈ
విశ్వామిత్రునుడి యెటువిందును, ఇతని - కేమిమనవి జేసికొందును,
నేను - యీమాట వినకున్న నిపుడే శాపమిచ్చు - నీవకానియని
నగుప - డిట్లని యనెనురా ॥కేందు॥ 3

వరవరవినుమిది, పరమరహస్యము - నరుడా శ్రీరఘురాము
డుఘోర - దురితాంధకారవిరాముడు, హరి - పరమాత్ముండు
కమలాకాముడు, భక్త - వరదుడు ప్రణతసుత్రాముడు, దిన -
కరవంశ జలనిధిసోముడు, మాని - వరదేవతా సార్వభౌముడు,
ఇతడు - పరమేష్ఠిచేతొల్లి ప్రార్థితుడయిభూమి, భరముమాన్ప నీ,
వరతనయుడాయెనని ॥నిందు॥ 4

రాజా నీవు కశ్యపబ్రహ్మవు కౌసల్య - జేజేలకెల్లనుతల్లి, అదితి
నాజనుతరుణీమతల్లి, మీరు - శ్రీజానిభజియించితొల్లి, చాలా -
పూజింప నతడుల్లసిల్లి, సుతుడనై జనించెదమీకు నెల్లి, నని య
వ్యాజకరుణారసముజల్లి, నేడు - రాజీవాక్షుడు రాము డైజూపట్టె
శేషు - డేజుమిలక్ష్మణు, డిదినిజము నెనురా ॥ కేందు॥

వరశంఖచంక్రము, ల్భరతశత్రుఘ్నులై - రదుదారహరి యా
జ్ఞ చేతసురు - చిరయోగమాయ యొసీత, యనగ - మెలసిజనకవం

జాతయై పరగుచున్నదిధీసమేత, వినుత - సరససద్గుణమణివ్రాతయిది
పరమగోప్యము స, లక్ష్మణుని రామునిమాని - వరు వెంటబంపుమని
బల్కెవసిష్ఠు ॥డిందు॥ 6

రామలక్ష్మణులను, రాజుపిలువబంచి - ప్రేమతోకౌగిటనుం
చెను, తనమహా - మహిమనుతియించెను, తన - దేమహాద్భాగ్య
మనియెంచెను, విశ్వామిత్రుజాలపూజించెను, ఘన శ్యామునినతని
కర్పించెను శుభ - మామీకనిదీవించెను, శ్రీరాములంతటధను, ర్బాణ
తూణీరధరు - లైమించి మునివెంట, నతిమోదమునజని ॥రిందు॥ 7

లలినిబలాతిబ, లలను రెండువి-ద్యలురామునకుమానియిచ్చెను
రాము - డలరిగంగానదినిమెచ్చెను, - ఆవబోవదాటకి, వచ్చెను -
దాని - బొలియింపమని సెలవిచ్చెను, ఒక్క - ములికియురమ్మున
గ్రుచ్చెను, దనుజ - విలవిలతన్నుక చచ్చెను, ఆవెలదియాంబిడరూపు
విడియక్షసతియై - చెలగి రామునిబొగడి, శ్రీమీ౦జజనెను ॥రాకేం॥8
కౌగిట రాముని, గదియించి జడదారి, వేగమేశిరము ముద్దా
డేను, అంత - బాగాయెనని కొనియాడెను. మహా-యోగిధ్యేయుడ
వనుచువేడెను వీత - రాగుడై భయమెల్లవీడెనునిగ - మాగమ
మంత్రర; హాస్యములనుదెల్పె-నీగతిశేషగిరీశుడౌహరికి ॥రాకేందు॥9

12 సౌరాష్ట్ర—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవే సుగుణాన్వితా, గిరిరాజసుతా॥
అనుపల్లవి—మునియుతులైరాఘవులు కామాశ్రమ - మునను నాడు
నిలిచివేకువ - ఘనులుసిద్ధాశ్రమగతులై రచటి - మును
లారాఘవులను బూజించిరి ॥విన॥

శ్రీరఘురాముని, చే ననుజ్ఞగొని - సారయశుడు విశ్వామి
త్రుడు క్రతు - వారంభించె, మహాజనవృతుడై - సారెకుమారీ,
చసుబాహులస్ర - గ్ధారలఁగురిసి రహో - ధీరుడు దాశర, థిమహో
ద్ధతుడై - మారీచుననిల, మార్గణమున - వారిధిలోబడ, వైచి
సుబాహుని - దారితుజేసెను, దహనాస్త్రమునను ॥వినవే॥ 1

సునిశితబాణము, లను సౌమిత్రిత - దనుచరులను జంపెను
బువ్వులజడి నెనసి సురలుగురి, యించిరి సంభ్రమ - మునను గుశిక
సుతు డినకులతిలకుని - తనతోడ నిడికొని - నెనరునగౌగిట నునిచి
లక్ష్మణుని, మునునిడికొనియా, డి ఫలములు, అనఘులకునుభోజనము
లొనర్చెను, దినములుమూడిటు, జనెను సరసముగ ॥విన॥ 2

మునిపతిశ్రీరా, మునితోబలికెను - జనకునియాగము, గను
గొనజనియెద - ననువుగమీకువ, చ్చిన శుభవహానని - వినతుడగుచు
నను, జునిగూడితపో - ధనువెంటముదముతో - జనిచనియెదుటను
వనమొకటిఫలసు, మన స్తరులతాలం, కృతమైజనవిహితమై, గనుపట్టె
నది, వనమేమన రా, మునితోమునిబలికె ॥వినవే॥ 3

గౌతము డనుముని, గలడులోకవి - ఖ్యాతుడాతని క,
హల్యయనుసతిసు - ధాతయొసంగెనా, దంపతులిచ్చట - బ్రీతినుండ
నిం, ద్రుడునొకనాడా - గౌతమవేషమున - నాతినెనసిచను, నాతరి
స్నాతుడై - గౌతమమునివచ్చి, భస్మీ - భూతుజేతునాతో బొంకను-
మన బురుహూతు దుర్మతినైతి గావుమనెను ॥వినవే॥ 4

శాపమొసంగెను, సహస్రభగుడవై పొమ్మని వృత్రారినహ
ల్యను కోపమునశిలా, రూపము గమ్మనె - నేవరజంతుర, హితముగ
జేసెను - యీవనమౌని - బాపురేయెన్నడు నీపైరఘుపతి, శ్రీపాదము
వెట్టునాటికి - శాపముచెడునని, జనె సతీమణికి, పాపముబాపవె,
పరమపురుషా యనెను ॥వినవే॥

రామునికరముక, రమ్మనబట్టిమ - హామునియప్పుడ, హల్య
నుజూపిన - భామపై నిద్దన, పాదమునుంచి మ - హామతియగుచున
హల్యతనరగని, రాముడుతాఁ బ్రొమొక్కె - రామామణియు సలక్ష్మ
ణునిధను - ర్బాణధరుని కనకాం, బరుని - శ్రీమన్మందస్మితవదనుని
శ్రీ, రాముని శేషాద్రి - ధామునిజూచెను ॥వినవే॥

13 బిలహరి—ఆటతాళము

పల్లవి—శరణు శరణని రామ, చంద్రునియహల్య । సన్నుతించెను
వినవే॥

అనుపల్లవి—పరమపురుషుడనుచు, గౌతమవాక్య । సరణిమదిలో
నెన్నుచు । శౌరికిఁ బ్రొమొక్కి । యరుదా, రనర్ఘ్యపా, ద్యము
లిచ్చి హర్షవిస్ఫురితాక్షియైమించి, పులకించి, నీ । చరణరజ
పరాగమునను దురితమెల్లను, దొలగెనహహా । గరిమతోను
గ్రు, తార్థనైతి జగత్ప్రభో కమ, లావిభోహరి ॥శరణు॥

యేవిభు పాదరాజీవరేణువులచే, బావనమైనది భగీరథీమహా
దేవబ్రహ్మదిసు, రావళి సేమహానుభావుడు గావించె, నేవరదు
పదరజము । వేవేలవిధముల వెనుకబడును శ్రుతులు । చేవనజభవు
డవని, శ్రీనాభిపద్మమం । దావిర్భవించెన, వ్యయుడైనపుర వైరి ।
యేవిశ్వగురునామ, మేప్రొద్దుభజియించు । నీవీరవరుపాద, మీభువన
జాలముల, నెల్లనాక్రమించెను । శ్రీవనితామణికి నెవ్వనియురము,
చెలగివిహరింప నునికిపట్టయ్యెనే । దేవునిపదము నిందితరాజయోగి
హృద్ధ్యేయమై తనవారి చెలువుమీఱు । నావిభుండా వరదుడ
గురుడాపకుండా దేవుడిదెనను । బోవుటకు ప్రత్యక్షమయ్యెన ।
భావిచిత్రమటంచు నెంచుచు ॥శరణు॥

శ్రీరఘువరనీ, లీలలత్యద్భుతము - లేరికిలరముగాదివి తెలియ
మర్త్యావ - తారమునను జగ, త్త్రియము మాయామోహా - పార
వశ్యమునొంద, భ్రమియించితివి నిర్వి - కారుడవీవుచలనాది రహితు
డవు - కారచలనాదులు, గలవారివలెనుందు, వారయపూర్ణుడ -
వానందమయుడవ - క్రూరుడ వతిమాయి, కుడవు సంవిస్మయో -
దారవిశుద్ధుడ వాత్మప్రజ్ఞాఖండబో, ధస్వరూపుడ వజుడవు - పార
మార్ధికుడవీ, భూతములకా - ధారభూతమునీవే, యీజగమునీవే,
సారెకుజగదాశ్రయుడ వీవేకర్త్రు-కారణకార్యములు నీవిలాసములు
చేరిగన్గొనగనే రకతనుధారివందురుగాని నిన్ను-విదారితాఖిల కలుష
మగు పరతత్త్వమనఖిలులచే నగునా ॥శరణు॥ 2

జలజలోచననీ, వలఘుమాయాగుణములచే బింబితుడవైవిల
సిల్లిజగదుదయ - విలయములకు బ్రహ్మ విష్ణ్వీశ్వరనామ-ములబూని
యున్నావు, తెలియగనొకడవై-వలనుమీఅగాను, వాచ్యవాచక
భేదములజగన్మయుడవై యలరుచుందువునీ వ - స్ఖలిత తేజడవోం,
కారవాచ్యుడవువా - క్కుల కగోచరుడవు - గూఢవర్తనుడవు -
భళిభళిశ్రీరామభద్రగుణోన్నిద్ర, ప్రధానాంగణరుద్ర, కలితకౌస్తుభ
హార, శ్రీశేషా-చలశిఖరవిహార, మోహనాకార-చెలినిచంచలసుని
శ్చలజ్ఞానమార్గము - దెలియనెంతటిదానను, నీదానను - కలుగజే
యుమునాకునీపద, నలినభక్తి నిరంతరమ్ముగ జెలగివందనశతములో
నరిం, చెదను దాశరథీ దయానిధీ ॥శరణు॥ 3

14 బేగడ—ఆదితాళము

పల్లవి—నీలవేణి వినుతగుణశ్రేణి, వినవే శర్వాణి -
అను—ఘునాఘునాంగుడౌ రా, మునిచే ననుజ్ఞగొనిగౌతమ - ముని
యొద్దకుజనె నహల్య, మునీంద్రు డా రామునిజూచి పలికె

ఘనంబుగను మిథి, లాపురంబునను, క్రతువరంబు మహే శ్వర చాపము కనుంగొనియనంతరం బయోధ్యకుజనెదమనన్ పినమ్రుడయ్యెను హరి హరి ॥విసీల॥

రంగదభంగతరంగగంగను, ప్పొంగుచుదాటివిదేహరాజపురి- చెంగటరాగ నెఱింగి జనకుడుచె, లంగుచు నెదురుగను - రంగుగ జనిగాధేయునకునుసా, ష్టాంగ మెఱిగిపూజించి దిశలువెలు - గంగ జేయుచంద్ర సూర్యులోసుర, పుంగవులగు నరనారాయణులో-శృం గారకళలబంగారుతళుకుల - నంగాను దగినవీర లెవ్వ, రెఱుంగ వల యునన దశరథాత్మజులు - మంగళకరులీ రామలక్ష్మణులు మహాభు జుల్ ఘనులని మునిదెల్పెను ॥విసీల॥

శివిగమత్రక్రతుసంరక్షణమున, కైపీగలనే దోడితెచ్చునెడ - పావనుడీ రాఘవు డొకశరమున, జావనేసె దాటకను - భావర మదీయయాగవిఘాతకులై, వరలు సుబాహుప్రముఖనిశిచ, రావళి ద్రుంచియు మారీచుజలధిలోవైచె బదాంబుజ రజమునను, యీ వీరు డహల్యను వేవేగ బవిత్రను, గాంచి నేడు నీగృహంబున గరళకంఠువిల్లనుగొనవచ్చెను - నావుడునగరికి దోడ్కొనిచనియా నరేంద్రుడారాముని బూజించెను ॥విసీల॥ 2

అంతట జనకుడు మంత్రులబిలిచి పురాంతకు విలుదెమ్మనిన భటులన - త్యంతబలుల నైదువేలబంపిన, బంతముమీరజని - సంతతమును మణివస్త్రాదులచే, నెంతయు భూషితమై ఘంటాశతకాంత మైనవిలు దెచ్చినధరణీ, కాంతుడుకౌశికుగనుగొని యా, వింతనృ పవరు లతాంగిజూడగ సంతోషమునరఘూద్వహుండీ, చాపమెక్కి డిన జాలును సీతా - కాంతనిత్తునన విని శ్రీరాముని, కనుంగొనె న్మునిదరహాసమునను ॥విసీల॥

శ్రీరాముడు వామకరంబున విల్లారూఢిగ గొనియెక్కిడి నృపతులు-చేరిచూడదక్షిణకరమునననె, దారదిగిచినపుడె-సారము చెడి ఫెళఫెళమనివిరిగెను, వైరివరులధైర్యముతో గూడద - దారవముదిశల్నిండెదివివిమా, నాహూతు లగుచుగను గొనుదేవత - లా రాముని శ్రీమీర, బొగడిరి-తోరంబుగా బ్రసూనవర్షము - దుందుభి ధ్వనుల్సురవనితాజన, చారునాట్యములు చెలగరాఘవుని జనేశు డర్మిలిగాగిట నుంచెను ॥విసీల॥

ఫుల్లాంభుజపత్రాక్షుడు రాముడు, విల్లువిఱచుటలు వినియంతఃపుర - పల్లవాధరులు మనసీతకు శ్రీ,వల్లభుడనందగిన - వల్లభుడిదె వచ్చెను చల్లనివా, డెల్లజగములను నేలజాలువా - డల్లమరున్నైన జక్కదనమున నుల్లసంబులాడునటియమ్మక - చెల్లా రామునివల్లా కోరిక- లెల్ల ఫలించు వంశపావను, డీమహాత్ముడంచనిపలికి సరస - సల్లాపము లాడుచు సీతికుమణి, సరు ల్వైదల్ హారువుగ గైసేసిరి ॥విసీల॥ 5

పట్టుచీరెనుగట్టి రవికెచను, కట్టుదిట్టముగ గట్టిమృగమదము బొట్టునుదుటనునిచి కనులకాటుక, బెట్టికురులుదువ్వి-దట్టముగాకీల్మడి వైచిమల్లెన్, మట్టుమీఱ వేడుక చేసరములు-జుట్టి సర్వభూషణములు మేనను, దట్టముగాబూనియొక్క చెలికేల్ బట్టి, జనకునిపట్టి, శౌరికి - పట్టంపురాణి నౌదు నేనని, బాళితోడగుందనపు బొమ్మవలె - నెట్టన రాజమరాళ కరిగతుల. నెరానిరాకరింపుచు నడిచెను ॥విసీల॥ 6

తాటంకి ద్యుతిదిక్కులనెల్లను, దీటుకొనగ బాపటబొట్టును సరిసాటి లేనిచంద్రసూర్యులును స, య్యాటమునను మెఱయ- తేటపు ముత్యపుసరులు పతకములు, మేటిచిలుక తాళితోడ బెనగొన - మాటికినందెలు ఘల్లనిమ్రోయుగ, దీటు లేనివైఖరిసీతా - వధూటి

గుణముల హారికి - సీతాదిభూషణాఢ్యు శేషగి, సీత రామభూవిభుని చేరిమణి - హాటక మయమాలిక గళమునసిడి, హరిన్ వరించితి నని చనె ముదమున ॥విసీల॥

15 కాఫీ—జంపెతాళము

పల్లవి—వినుహైమవతీఘనా, ఘనసుందరాకృతీ- వినుతధృతీకరుణా
మతీ॥

అనుపల్లవి—తనమంత్రులను బనిచె దశరథుసితోడితె - మ్మని జనక
నృపతివేగా బాగా ॥విను॥

ఆరూఢిదివసత్రయమున వారలయోధ్య, జేరిదశరథునిగాంచి- ధీరులై మ్రొక్కి బహుదివ్యవస్తువులనరు, దారగాగాన్కయుంచి- శ్రీరా మునకుజయశ్రీరమా రామునకుసీతనునిశ్చయించి - నేడుశ్రీమీరమిము బిలువనం, పెను జనకు డన సంభ్రమించి వేడుకదలంచిమించి ॥విను॥

జనవిభుడు శ్రీరామ, చంద్రునకు గల్యాణ, మనిచాటనాన తిచ్చి జనకమంత్రులకు నుత్సాహమున రత్నభూష, ణదుకూలముల నిచ్చి - తనగురుండగు వసిష్ఠుని సుమంత్రుని రా, మునిపెండ్లివార్త దెచ్చి - తగుగదా. జనక విభు బాంధవ్య, మనిన కడు శ్రేస్సయని, రనువుగాముదము హెచ్చిమెచ్చి ॥విను॥

మరునాడు గురుహితత, సమస్తజనులెల్లవే, మజుబలసికొలువ గాను, అరుదై వయాణిము, త్యములగొడుగులనీడ, నధిక వైభవము తోను - భరతశత్రుఘ్ను లిరు, వురు గజారూఢులై, యిరుగడల జేరిరాను - రథమెక్కి, నరవరుడు మిథిలానగరమునకు జనె నెలమి, నాల్గుపినములలోను, తాను ॥విను॥

హితమతిని దశరథున, కెదురుగాజనిపురో. హితసతుహితుడై జన కుడు - చతురుడై పూజింప, సరసులై రామలక్ష్మణులు తమ తండ్రి

కపుడు - అతిభక్తిప్రణమిల్ల, నాలింగనమొనర్చె నానందమునను నృపుడు - తతమహోన్నత జనకరాజసద, నమునసుతకౌశికా, న్వితుడై వసించెనతడు, జనహితుడు ॥విను॥

తనయాగకర్మమం, తయుదీర్చి జనకుడుశ, తానందుతోడ ననెను - దనరసంకాశ్యపుర, మునమదనుజుడును కుశ, ధ్వజుడుండు మోదమునను - మొనసిపిలువనంపుమన, వినయట్లుసేయఁజ య్యానవ చ్చియతడన్నను - పొడగాంచి-తనకుమారికలు తా, నునుమ్రొక్కి-వర్ధిల్లు, డనుచు దీవెనలుగొనెను, మనెను ॥విను॥

లలినిజనకుడు పురమ, లంకరింపుమనదో, రణచయోల్లాసితంబు - అలఘుసౌధధ్వజో, జ్వలము గోపురవితా, నావళీలాజితంబుఫల భారనమ్రరం భాస్తంభశోభిత, ప్రతిగృహప్రాంగణంబు - కర్పూర - కలితాంబుపూరగం, ధిలరాజమార్గంబు, కై సేసిరాపురంబు,డంబువి॥

క్రమముతోనంతఃపు, రములంకరించిబం, గారుకుంభముల నుంచి - సమమైనపచ్చరా, జగతిపై నిలిపిసీ, లములతోదెలుఘుటించి రమణీయముగనుబఁగ, డములమాలములు వ, జ్రముల గొడిగెలు రచించి - చతుర్ద్వా - రముల గొమరొప్ప గల్యాణవేదిక గట్టరమరి కనుసంతసించి, మేలెంచి ॥విను॥ 7

ఎలమిసీతాదికాం, తలకు నలుగులుపెట్టి, తలలంటిజలక మార్చి - జిలుగులనుదడియొత్తి, చెలగిసరిగంచుచీ, రెలుగట్టికురులు గూర్చి వలనొప్పగొప్పకొ, ప్పూలుబెట్టిచందనం. బలదికములుదీర్చి - రవికలను - పొలయుచనుకట్టుపై, నలవరిచికై సేఁతు, నలదిరి సమముగఁజేర్చి - మదిచేర్చి ॥విను॥ 8

పరగకేకయపతికు, మారుడు యుధాజిత్తు, వచ్చెనచ్చటికి నంత - వరుసదశరథుకున, ల్వురుసుతులభూషణా, వళులగై సేసి చెంత - సిరులలరదాసుండు, తరిజనకుడానంద, భరితుడై భద్రదం

తావళములను, గరిమమునబనుపరా, ఘవులెక్కి రాజమా, ర్గమున జూపట్టిరంత వింత ॥విను॥ 9

పొడలుచును గౌసల్య, మొదలౌ సతులు, గొల్వభూపతులు జేరికొలువ - విదితమాగధవంది, బృందములు గొలువనట, విటగాయకులును గొలువ - సదయులువసిష్ఠ వి, శ్వామిత్రులాశీర్వ, చనములొసంగుచును గొలువ - కళ్యాణ - సదనమునకరిగెశే, వగిరీశుడగు రామ, చంద్రుఁ డెదముదము మొలువ, చెలువ ॥విను॥

16 కల్యాణి—అటతాళము

పల్లవి—కల్యాణము వినవే, నేఁడు సీతా, కల్యాణము వినవే॥

అను—కల్యాణమయమైన, కల్యాణనిలయమున - కల్యాణప్రదుడౌయ, హల్యావరదుని ॥కల్యా॥

వేదనాదములు వేణుమర్దళవీ - ణాదుందుభి డిండిమాది మహావాద్య - నాదములు పుణ్యాంగ, నాబృంద శుభగాననాదములఁ జెలగజ, నకుఁ డెదుర్కొని దశర - థాధి భూపతులకర్హాసనమునిచియామీఁద సపురోహితుఁ డై దేవముఖుహైమవేదిఁబ్రతిష్ఠించి, వివిధమంత్రములచే, వేదోక్తహోమ, విధులొనరించి సీ - తాదికన్యలధన్యలనల్వురను స - మ్మోదమునరావించి, మురియుచుశుభజాలా -పాదకముగమధు, పర్కమిచ్చి వేడ్క, బ్రోదిజేసినృపుడు, పూజించె రాఘవుల ॥కల్యా॥

శ్రీమీఁర జనకుడు, శృంగారవతియై సౌ, దామినీలతమాడ్కి, దనరెడుసీతా-కోమలి తెఱమఱు, గుననుంచిచాలగా - రాముని రామాభి రాముడై న శ్రీరామచంద్రునిపాద, రాజీవములుగడగి - సేమమున తజ్జలము, శిరమునధరియించి,నీమముతోసీత, నిఖిలలోకమాతగామితసిద్ధసఁ-కల్పపూర్వకముగ భూమీశుడుధార, బోసె నగ్ని

సాక్షి - గామానవతిని రా, ఘవుడు చేకొనె దేవ - తామందార
సుమధారలుగురిసె భద్రామితగుణులై, యనిరువధూవరులపై ॥కల్యా॥

అంతట దెరదీయ, సతివమోముజూచి - సంతసించెను, రాఘ
చంద్రుకన్నవతార - కాంతుగను గొనియులరు, కలువలిపోల్కి నా -
యింతిచూపులుదనరె హృదయేశుపదయుగళి - నెంతయుదామరల,
నెనయు తేటులనగా - కాంతామణిపాణి, గ్రహణమొనరజేసి -
కంతుజనకుడుమం, గళసూత్రముగట్టి - దంతిగమనకుమణులు, తలం
బ్రాలుపోసి శ్రీ-మంతుడై లాజహోమముజేసి కృతకృత్య - స్వాంతు
డయ్యెను తాట, కాంతకు డటమీద - సంతతానందమున, జనకు
డూర్మిళ నిచ్చె, మంతుకెక్కగాను లక్ష్మణకుమారునకు ॥కల్యా॥ 3

వరుసతోడనుశాళ, ధ్వజునికొమార్తెల - సురుచిరమాండవి
శ్రుతకీర్తులనిరువురను-భరత శత్రుఘ్నులకును జనకధరణీశు డానంద
భరితుడగుచు నొసగె నరుదారగాబెండ్లి - యలరారె నావేళ జిర,
తరయశులు, వసిష్ఠవిశ్వామిత్రు - లురువుగ నావధూవరులకు సేసలు
శిరమునవిడిరియా, శీర్వాదములు జేసి-ఇనవంశదశరథా, ధీశుడుదీవిం
చె-గరిమనుకౌసల్య, కైకసుమిత్రాది - కరిగమనలు మంగళహారతు
లొసంగిరా - తతి రామలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నులకు ॥కల్యాణము॥ 4

జనకవిభుడు కౌశికునివశిష్ఠునిగను - గొనిపల్కె నారదముని
యచటికొకనాడు, చనుదెంచినను వినుమనిపలికెహరిభక్త జనవరదు
డని, నిర్జనులను బ్రోవరావణువధియింప రఘువంశమునను రాము -
డను పేర దాశరధి, వైనాలుగంశములు - జనన మొందెనుసీత, యను
నామమునసీయిం - టను యోగమాయబుట్టెను దెలిపి కౌసల్య తనయు
నకు సీతనిమ్మనిచనెనది మొదలుగనుసీత శ్రీసతి, యనిదలచి యేవిధము
నరాముడల్లు డౌననిచింతించిధను, వను నెపమునమీదయునుశుభము
గంటినని ॥కల్యాణము॥ 5

శ్రీరామచంద్రుని జేరి జనకుడు బలికె-శౌరీ నా జన్మము సాఫల్య
మాయెను - దారసింహాసనస్థలిని సీతాయుతుడవై రంజిలనిన్ను జూడ
సర్వజ్ఞుడనైతిరా - మారమణభువననిర్మాణనైపుణిగలిగె, నీరజభవునకు
నీపాదవారిచే - నీరమ్యపదజలము నెరిదాల్చి బలిమహావీరుడై సుర
రాజ్యవిభవము చేకొనె - సారమౌనీపదరజమున నహల్య ఘోరశా
పముదొలగె కోవిదులును నీయు - దారాంఘ్రిరేణువులు కోరిభవ
భయదూరు, లైనట్టినీవే శరణని పొగడె రాముని ॥కల్యా॥ 6

సారిదియాసమయమున, సురదుందుభులు మ్రోసె - ధిగుడు
తద్ధిన్నాం తకిటతక, తా - ధైధైయ్యయనుచు నచ్చరలా - డిరిగంధర్వ
వరులు బాడిరి భూసురవరుల ధరణీ, వరుల బూజ చేసి-సరసమృష్టాన్నా
భో, జనములిడి రీకరణి పరగ నాల్గునాళ్ళు, జరుగుటయు, గాధికుడరిగె
నల్లుండ్రకు, సరణమిచ్చి నృపుడు కరుణచే బుత్రికల ఘనమతుల
గాంచి - త్వరతోడం బనుపనా, దశరథక్షితిపతిపవరసుతులు గోడం
డ్రు సిరులలర నాశేవ - గిరివాసుడైన రఘువరుని మున్నిడుకొని
పురికి ప్రయాణోన్ముఖుడయ్యె ముదమున ॥కల్యా॥ 7

17 సురటిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—చేరి వినవె శౌరి, చరితము - గౌరీకుమారీ గిరివరకుమారీ॥
అను—వారిజాక్షు డంతటను శ్రీ, మీరివేడ్కతో నయోధ్యకు -
గోరిపోవుదారిలో నృపవైరియైన పరశురాముడు కారుమొగుల
కరణి చాపధరుడై, కాలమృత్యువో యనగ బంక్తిరథు -
కేరిహరి యెదుటను నిలిచిపలికెను, వీరాధివీరుడని యెఱుం
గక ॥చేరి॥

బెండువంటివిల్లు నడిమికి, రెండుజేసి పిల్లు, - పొందుకొండనెన
యుజెల్లునా విలు, దండివైరులకుముల్లు కడు గండుమిగిలి దీనినెక్కు
బెట్టిన, గాని రాముడ ననునిన్ను నటుగాకుండిన జంపుదు ననరాను
ఢలనికో, దండముగొనిచక్కనెక్కిడియు, ఖండాశుగముతగదాడిగితె

గ, నింకదిగిచిభార్గవుడనిను కాండహతచరణుజేసినృపకాండాభిరాము
డనాదువనివ-బుండరీకలోచనుండితఁడని. పూర్వకాలసంస్మృతిపొడమి
పొగడి-భండప్రచండపండితుండవజాండాధిపతినవ్యయుడవనెను ॥చేరి॥

బాల్యమునను నేను, ఘోర, తపంబుసేయుచోను, హరివా-
త్సల్యమొప్పగాను, వేగప్రసన్నుడై పలికెదాను, సాఫల్యమయ్యె
నీతపముజన సమ్మతమునున్నివంశయుతుడవగుచు. ఫల్యంబలుడవ
గుచు బితృహీనుడగు, కార్తవీర్యగెలచి ఖలనృపులవై - కల్యా
త్మకోలజంపి శమదమ, ముఖ్యార్థితుడవగుమునేగా, సల్యాగర్భమున
రాముడన గల్యాణదాయినై జనించియు - హల్యాసతి బవిత్ర జేసి
సీతను, గల్యాణమైనీకు దరిశనమ, తుల్యముగనొసగుదునని జనియె
దయ, తోనాహరియనీవని చనియె ॥చేరి॥ 2

స్వామినేనుమించి, హేహయ. వంశజులనుద్రుంచిశాంతుడ -
నై ముదముదలచి, చెలగెద, నీమహామహిమనుంచి, ఖగ - గామినీ
బలంబునీవుగొంటివి, గాన నేధన్యతముడనైతిని, నీమహానీయదరిశ
నము గలిగెబి, తామహాదుల కగోచరుడవు, శ్రీరామామనోహరు
డవగు రఘురామాప్రకృతికంటెపరుడవు - కామాద్యరివర్గదూరు
డవ. హోమాధవ భవరహితుండవు - కామకర్తగుణవర్జితు డవును
ద, కముస ఫేనజాలములు ననమున-ధూమమెటుల నటులనే యఖిల
మును, నీమాయచే గల్పితంబనె ॥చేరి॥ 3

ఎందాకనరుండుమాయకు, హితవుమీరకుండు, వినువా -
డందాక జడుండు, వానికినాత్మగానరాకుండు, తనయందు గల్గున
విచారమున విద్యమిగుల బ్రబలినదై విద్యనణచు - పొందుగాన
విద్యాకృతమగుటను, బంధుబింబితుండై జీవాఖ్యను - బొందుతను
మనఃప్రాణముల బొందునపుడెస్వాభిమానము - నొందునపుడె సుఖ
దుఃఖముల, నొందునాత్మకు సంసృతిలే - దెందుజ్ఞానమిపుడు బుద్ధికిని
లే, దిది నైజమువ్యాకృతమున బ్రకృతి - పొందుగాను సంసారియ
య్యె హుత, భుగ్వారమేళనంపుక్రియవనె ॥చేరి॥

ఎంతదాకనరుడు, నీపద, హితులపాత్తుజేరడు వినువాడంత
దాకనరుడువలెను భ, వాబ్ధిదిరుగుపామరుండు ఏ - శాంతుడయి
సుజనసంగతివలనను, గనినభక్తిచేతనెపుడునిన్ను న - నంతునాశ్ర
యించినపుడు, మాయకు, నంతమజితుడును స్వప్రకాశుడును -
శాంతాత్మకుడు నైనసద్గురు డంతవానికగపడును సుని - శాంతా
నందమతనిచే గని, చింతలతలనెల్లద్రుంచిని - రంతరాత్మసుఖము
జెందునీపద, రాజీవయుగ భక్తిలేనినరు - లంతమొంది జ్ఞానముక్తి
సుఖముల, నందవశముగాక - చెడుదురనె ॥చేరి॥

ఈశ శరణుశరణు, దురితవి, నాశరణుశరణు, సుజనక్లేశ
హారణ శరణు, జయజయ శ్రీరామ శరణుశరణు నే జేసినట్టి పుణ్య
మెల్ల నీదుమ, హాశుగముననొసగినాడననుదయ - జేసిబ్రోవుమన
బరశురామునకు, సీతావిభుడు ప్రపన్నుడై పలికె - వాసినీమనంబున
నుదలపోసివరముగోరునినుకృప - జేసినానని భృగుకులుడు, భాసిల్లుచు
నీదుపదరజో - లేశమునకు నేవరంబు సమముఖ, లేశభక్తినిమ్మన
గృతార్థునిగ జేసి పనుపజనియె జామదగ్నిని, జేచ్ఛం దనుజరిపు
నుతించుచుజనె ॥చేరి॥

శ్రీతు డయ్యోజాలా దశరథవిభుడంతటలీలా, గుణముల -
చేత నలరిశీలా, తగపురి జేరి చక్రియావేళ, భూ - జాతనెనసి తనరె
ననుజాలునిజ సతులరతుల నేలిరతులవిభవన, మేతుడుజగత్ప్రభుడు
బ్రథితగుణ, జాతుడవ్యయానందమూర్తిసం - గీతానంతకీర్తిసుగుణ,
భూతాద్యఖిలసాక్షిమాయా - జాతాఖిలకలుషహరుడు సాకేతాధి
పుడై యుండె హరిద - యాతిశయత నిదియు జెప్పెసుబ్రహ్మణ్య
కవిశేషగిరీశుపేర వి - ఖ్యాతిమీఱ నధ్యాత్మ రామాయ, ణాఖ్యాన
మున బాలకాండమిది ॥చేరి॥

బాలకాండము సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

అయోధ్యాకాండము

1 కర్ణాటకసారంగ—అటతాళము

పల్లవి—శ్రీసద్గుణాన్వితా శీతాద్రిసుతవినవే - కాశేయ, వాసుని శేషా
చలవాసునిచరిత్రము

అనుపల్లవి—భాసిల్లునంతఃపురవరమునందు మణిసిం - హాసనస్థితుడై
మునిసుతుడై - మహోల్లాసుడై దరహాసుడై శ్రీవాసుడై
శ్రితదాసుడయిసీ - తాసహితుడగు రామునిన్ గనుతల
పూని సురమౌనివచ్చెను ॥శ్రీస॥

శరదిందుచంద్రికాసదృశమా తనుద్యుతుల- మెఱయుచువచ్చు వాని నారదునిగా - నెఱిగి సీతాజానియు దేవీయుతుడయి పొరపొచ్చమింతలేని భక్తిచేమ్రొక్కి - పరగబూజించిమౌని సీదర్శనసం - స్మరణచే విషయాసక్తచిత్తులమైసం-సారచింతమాటికి గలుగుమము బోటికి - దొరకదిదిదుర్లభమునినుగని పరమపావనుడనైతిని భాస్కరుడు రాదమమడగు క్రియనజ్ఞాన మడగుననిమునిపల్కెను ॥శ్రీస॥

శ్రీరామభ్రమయుజేసెదవో ననులోకాను - సారవాక్యముల చేనుసం - సారిననుటిది యురయసత్యమేను జగదాదియారామా - యారమణిగృహిణిగాను - జేయుటనునీసుతులైరి బ్రహ్మాదులెల్లనుత్రిజగన్మహాసం - సారివీవు హరి జనకజ లక్ష్మివురవైరి వీవుసీతహిమశైలజాత - వారిజభవుడవీవుధరణి జవాణిరవివీవు ప్రభజానకి - యారూఢి స్త్రీపురుషవాక్యములన్ని సీతయునీవనియెను ॥శ్రీస॥ 2

స్వామినీఛాయ యవ్యాకృతమనబడునది-యేమూలప్రకృతి దానమహత్తత్త్వమా మహత్తత్త్వానలింగశరీరమై-మఱియది సకల మైనతనువుల జేసెన - హంకారబుద్ధి ప్రాణాజ్ఞానకర్మేంద్రియ - సాము దాయకములింగ-శరీరమనబడునదే జన్మకర్మమూలముఇంద్రజాలము ఆమహాత్మయెజీవ - సంజ్ఞనవాద్యవుదోర్యపాధినొందిన ద్వైవించెష్టా లాదిదేహ - త్రయమెజీవోపాధియనియును ॥శ్రీస॥ 3

స్థూలసూక్ష్మకారణాల జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యవస్థలు మూడు గగ్గెనీసంసృతి - లీల చేసెఃయువాడు జీవుడెపరమాత్మత్రి-కాలసాక్షి యీరేడులోకములకాది - మూలమదినీవేమూను మాయాభువన - జాతములు నీయందె జననస్థితిలయములై జరుగుచున్నవిరామా రాక్ష సవిరామా - వ్యాళమనిత్రాడుగనిబెదరిన, పోలికనుడను జీవుడను కొను బాలిశుడుఘనుడాత్మతానని భయరహితుడయి యులరునని యెను ॥శ్రీస॥ 4

ఏనీతేజమునసీయఖిలమును వెలుగునిదిఖలుసు తెలియలేక - దేహమేపతి యనియెంచు పుణ్యశ్లోకయెందాక - జ్ఞానము తెగిపోక యుండునందాక - దీనుడగుజనుకునీకారుణ్యమున విజ్ఞానానందమొద విననలుడౌనది నీపా - దారవింద భక్తినిగలుగునదిముక్తిని దాస మగు రామనీదాసుల దాసుడను కరుణనుబ్రోవుము - నీనాభికమల జాడు మూతంద్రీ యటుగాననేపౌత్రుడనని ॥శ్రీస॥ 5

అనిచాలా ప్రణతుడై యానందబాష్పములు - కనులజడిగొన జడదారిరఘువంశతిలకుని - వినుతించెవేడ్క జేరి రావణవధార్థము - జనియించినావుశౌరిదశరథుసు నిన్ను - జనవిభునిజేయుగోరి, యున్నా డటులయిన రావణుడుజచ్చుటెటు లతనిజంపుదు నని ప్రతిజ్ఞజేసినా మునుడాసి - విమము భూభారహరణమునకు, మెునయుమిదివన

భవ్యవాక్యము - వనిజముఖనగవు మొగమునజిగి, బెనగొనగ ననిమె
రాముడు ॥శ్రీ॥

వినునారద నేనెఱుగని దేమియును లేదు - మునుప్రతిన నాచే
తనెటు జేయబడెనటు-లనే జేతు సకలభూతముల, సుఖాసుఖములు -
ఘనకాలసంజా, తములు ప్రారబ్ధ - మునననుగుణవిభవన నే, తనైత
గులక నేనే - నెనసివినోదింతువిదె రేపుదండకాటవి కేగి-మునివేషము
దాల్చి సంతోషము - నను చతుర్దశ వత్సరములుందును సీతయును
నెపమునను రా - వణునిసబలముగ జంపుదుననవిని దేవగతిజనె
మునీంద్రుడు ॥శ్రీస॥

2 పూరికల్యాణి—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవేసుకవాణీమాణిక్య, వీణావాదనపటువాణీ॥

అను—మనువంశ్యుడు దశరథుడంతట మం - తనమునవసియిం, చి
వసిష్ఠుని ఘనముగ రావించిమన్నించి-వినుమనిపలికెమహాత్మ
నిఖలజను - లును మాటికి వాగడెదరు శ్రీరాముని - ఘన
గుణాభిరాముని యువరాజును, గానొనర్పవలెనిపుడె భరతు
డను - జుని గూడిచనెను మామనుగను, గాన శుభదీక్ష
నునుపు రాముని రయముగనని ॥వినవే॥

వరమౌని దశరథునివీడ్కొని రఘువరునగరికివేగ రాగా శ్రీ -
వారియెదుర్కొనిబాగా వసిష్ఠునిపరగ సత్కృతులుగాగా జేసి సీతా
తరుణిహైమకలశోదకములొసంగగ-గురునియడుగులుగడిగి, శిరము
నవ్వారి-ధరియించిసేమమడిగి, పూజించినీ-చరణనీరజధారణ, ముగ
గృతార్థుడనై - మెఱసితిననుదా, శరధిపలుకువిని - చిఱునగవు
దొలకగ బలికెమునునీ, చరణజలముహరుడు శిరమునందిడి - పరమ
పురుషుడాయెమూతండ్రి నలువయునీపదాంబువులసుఖయయ్యెననెను
॥వినవే॥

ఇటులనదగు నేలోకగురుడవని, యీశుడవనియు రమాపతి వనియు సము - త్కటయశుడవనియు బరమాత్ముడ వనియు నిన్ను - కుటిలులకెఱుగవశ, మాభక్తపాలన - చటులుడవై భూభా, రము మాన్పరావణుని జంపగమదినెం, చిపుట్టితివని దిటవున నిశ్చ యించి, చినామనేను - అటులైనబహుగోప్యము జేసితిని, వెటులమా యచేసర్వము జేయుదు - వటులనేగురుడవనిశిష్యుడనీ, వనుచునటన సల్పితిసామిజగ - న్నటనసూత్రధారియఖిలభూతాం,తర్యామియవన్ వెలయువనెను దపసి ॥వినవె॥

నీవు శుద్ధసత్త్వమయమైన మేనునెరిబూని భువియందు మా యామనుజ - భావమున జెలగుచుం, దువకటరాజ - సేవగాసిజెం, దుపౌరోహిత్య-జీవనమతినిందితమనిం దెలిసియు - నీవురఘువంశమున జనియింతువని - భావించిసంతసమున నీకుగురుడనై - యేవేడుకకిది నే నియ్యకొంటినాతపమిప్పుడు ఫలియిం, చెనన్నికనీమా - యావిభూతి కగపఱుపకుదశరథ, భూమివిభుడు నిన్నుపట్టముగట్ట శు - భావహు గమ్మనెను సీతతోడీ, ఉపావసినుండుమని చనియె వసిష్ఠముని ॥వినవే॥

శ్రీవిభుడు లక్ష్మణునిగనినన్ను యువరాజ్యాభి, షిక్తుజేసె దరు నేనుసాక్షిమాత్రుడను-నీవెసకలము బూనుకర్తవు, భోక్తవు, నీవే నాప్రాణములు మేనుసుమ్మనిపలికె నావేళపౌరజనులు రాముని యువరాజ్య శ్రీవినికడు హెచ్చిదశ, రథునిమెచ్చి-యావార్త లపుడె దెచ్చి కౌసల్యా - దేవితోసుమిత్రాదేవితో దెలుపవార - లావా ర్త్యాకర్ణనమున సంతోషపూర్ణ - లైవెలసిరిసురలు, సరస్వతిగని, దేవి నీవయోధ్యకు జని విఘ్నముగావింపుము రామాభిషేకమున, నా విబుధ ప్రార్థనకియ్యకొనెవాణి ॥వినవే॥

కోమరారుకైకనగరవాసియొకతె, కుంటిదిగూనిదిగుజ్జురూపుది మిడిగ్రుడ్లుమిడిబొమలు డొంకుమైగల, ది యయోధ్యలోను రమణు

లకు, నవ్వులాటది మందరయను - కుమతియొక్క తెగలను భారతి
దానిజెంది, కుదురై యుండె నంతఃపురి శృంగారముల - నమరియుంత
యువిం, తమైయున్న జూచి - భ్రమసి మంధర తొందరతో వచ్చి
కైక రేపు రామునకు పట్టాభిషేకమనినకైక-ప్రముదమొదవిబంగారం
దెలొసగ గాపడతియొల్లకిది భయశమయము సుఖనియమముగాదబల
శేషశైల, స్వామియైన రామునిశుభము నీకనెను ॥వినవే॥ 5

3 తోడిరాగము—అటతాళము

పల్లవి—సరసగుణమణిసన్మందిర, సఖికృతేందిరా, వినవే॥

అను—గరిమమున రాఘువుని యభిషే, కమహోత్సవము శుభమన
కభయా - కరమనుటయేమిశ్రీరాముడు కౌసల్యగానను జూ
చునను - పరమసమ్మతములైన కైక, వచనముల్వినగ
జాలక మంధర నీసుతునకు నీకు సుఖము, దలచినాను దా
యగాను దలపకు ॥సరస॥

కైకవిను భరతశత్రుఘ్నుల, కేకయపురికనిచి నీకాంతు -
డోకాంతయేకాంతమున నీ, తాకాంతు ధరణీకాంతుగాను - ప్రాక
సైశ్వర్యమునకెల్లను, పట్టభద్రుని జేయదలచెను, నీకునీతనయునకు
దాస్యము నియమించునొకయుపాయమున్నది, నీకురాజు దేవాసురాజి
నిచ్చిన, వరములురెండుగలవు, నీకొడుకు దొరతనము రాఘువునికి
వనవాసమును నానసేయుమనె ॥సరస॥ 1

ఈవిధమున మందరపలిన, హితవనితలచి సఖిని మెచ్చుచు
నావనితధీరజనితకోపమునను మాసినచీరెగట్టి వెసనుతీవిగ యుడిగి
భూషణములన్నియు బాఱవైచి యలుకయింటి - లోనొంటిగానేల
బడి, పొరలుచుండెను దయగలవాడైన - పావనుండయిన, ధీరుడైన
దేవసముడయినగాని కుజని - తావినోదమును వీడదేని తద్గుణానుసారి
యౌనునిజమిది ॥సరస॥

అంతటనుదశరథుడు కైకగృహంబునకుజని నిశ్శబ్దమై- కాంతి
చెడి భ్రాంతిపడిమెలగెడి, కలికితండముగని కలగివిభుడు - యింత
వింతయి దేమియన జెలు, లెఱుక, మాకైక యలగినయది - సంత
సము సేయుమనవిధియా, దంతిగమనను డాసి నీకీ - చింతయేమిటికి
కైకనీదు, చిత్తమెటుల జేతునని - శాంతమోహమునను పా
దములకపుడు నృపుడు మ్రొక్కి దక్కి నానన ॥సరస॥ 3

పలికినాకనినాడువారలు, ప్రాణేశమునుపునా కొసగిన - యల
ఘువరములకు భరతునిరా, జ్యాధిపతిగా రామునికానలో - వెలయ
బదునాల్గేండ్లు మునివై, నిలువ సెలవీయు మనుచు కైక - పలుక
విని వజ్రహతవృక్షము చెలువునను భువిబడియంతలో - దెలిసి చెడు
గుకల గంటిననుచు దలచి వెడగు కలకంఠినెదుట - పులినలెంగని
తిరుగమూర్ఛిలిన, చెలులు బోధచేసిరాధ రాధిపు ॥సరస॥ 4

భార్యగావునీవుశత్రువునా, పాలిటినీకు రాముడు- పరిచర్యయా
శ్చర్యముగసల్పును, సతి నీవు రాముని మెత్తువెపుడు-ఆర్యసమ్మతుని
బొమ్మననే, నతివరాజ్యముగొమ్మని నృప-వర్య బొంకిన నరకమున
బడువాడవని కైకపలుక దశరథుడు కార్యమేమనుచు వనటనొంది,
కందియుండెనా రాత్రిచనిన - సూర్యోదయమున దార్యత్రిక, సుభగ
నాదశుభవినోదములెసగ ॥సరస॥ 5

ఛత్రచామర తురగకరిరథ, సముదయముగనుపట్టభూషిత, -
గాత్ర నిపవిత్రుని నవిత్రా పుత్రయుతునికరీంద్రారూఢుని-జైత్రాతప
త్రాన్వితునిరామ, చంద్రుగనిజను లలరియుండిరి - ధాత్రీశు డేమో
రాడనియుత్తజి సుమంత్రుడు చని మ్రొక్కి హా - పుత్రలలామహ
రామ యన పొగులు రాజుగని కైక నడుగ - రాత్రి నిద్రలేదిల
నికి శ్రీరాము సుగుణధాము దోడితెమ్మనె ॥సరస॥

దశరథాజ్ఞను సుమంత్రుడు జని, తగ రామవిభుదోడి తెచ్చిన-శశివదను డసితతనుడగు రఘుసత్తముడు తండ్రికిబ్రణమిల్లెను - బిసరుహాక్షుని గాగిలించుక పృథివీశుడేడ్వగ వసిష్టుడు - మనలకనువచ్చె రాముడిదే, మనకైకభరతునకు రాజ్యము అసద్భ్రశాటవికి నిన్ను బనుప, నడిగినానని పితృవాక్యము - విసువక నడపెదవని శేషగిరి శిఖరాలయుడు విశాలమతియై ॥సరస॥

4 ఆనందభైరవిరాగము—అటతాళము

పల్లవి—వినవేపల్లవమృదుచరణాకరుణా, వితరణగుణాభరణా॥

అనుపల్లవి—జనవిభుడానతి, చ్చినదండకాటవికి - మునివేషధారివై
చనియెద ననవిని, యనఘ రాఘవ కాముకుడనై యతివవల
నను జిక్కితినినిను - వేనమునకుననిచి ప్రాణము లీతనువునను
మానవనెను భూపతి ॥విన॥

రామాజగదభిరామాసుబాహువి, రామాకులల - లామాహా హైమవతీచింత్య, నామ హాభీమోద్దామసం - గ్రామహా శ్రీమహిత ముఖజిత, సోమానిన్ను - నేమనిపొమ్మందు, నెటులనోర్చియుందు యీ మోహాబ్ధికిగట్టు, యేదని విలపింప, నామహీపతినడలవలదని సౌమిత్రితో దల్లినగరికి - స్వామి చనినతితి సుమిత్రాకౌ, సల్యలకు సేయదీవించిరి ॥విస॥

అనువందవనభూమికరుగ గార్యమువచ్చె, నమ్మాసెలవిమ్మా యనిన - వినిహామ్మసిల్లి యాకౌమ్మహా, వనజాక్ష ననుజేరరమ్మా రాజు - నినుబొమ్మనుట నిజమ్మాన మ్మ - నన నగుచుకైక, తన నందనునిదొరనుగా - ననుపదునాల్గేండ్లు, వనమున వసియింప - జన విభునివేడె బితృవాక్యమున, మనుపజనియెదనన భరతునిక - వని యొసంగి తనయునిచటనె నిలు, మనుచు, గౌసల్యవిలపించెను ॥విన॥2

కైక యెవ్వరుధరణి, కాంతు డెవరుచూడునా - ధాకపరాకా
కైక నీకై కడిగిదివిజా, నీకములు - డీకొనిన ద్రుంతుపో, నీకరాజ్య
శ్రీకినిపట్టాభిషేకమిపుడు ప్రాకటముగ జేతుభరతుడల్గిన నతని -
గేకయులక్రుళ్ళడ, గింతు ననిలక్ష్మణుడు - వీకమైబల్కరాముడువిని
నీకడిమియును నీదుభక్తియు - లోకములకెల్ల దెలియునువ, త్సా
కైకపై యలుగవలదనె ॥విన॥ 3
జడమునశ్వరముయీా, జగము రాజ్యముతనువు, సత్యమా
యిది నిత్యమా ఆస, పడ భోగఫల, మాన్నత్యమా, కలిమి - పడతి
చంచలసుజనస్తుత్యమాభ్రాంతి - యుడుగకుండుటస, త్కృత్యమా
మాన - వుండసుఖమునకుకర్మ, మొడిగట్టితనకంటె - నొడలువేఅని
తెలియ, నుడుగుకోర్కెలుతృణతతి - నడియేటగూడియదసినక్రియ,
మాతృపితృసతి సుతహితాదుల - నడకయిది స్వప్నసమమనియె,
న్నకజడుడు కోరుననె రాముడు ॥వినవే॥ 4
ఆయునల్పముజరావ్యాధులు పులులవలె, డాయదెలియడా యన
రుడు - ఈయఖిలసుఖములు, హేయమనడు-మాయురేఖగవన్మాయ
దేహ - యాత్మయనుకుమతి ఛాయామాత్ర, మైయస్థిత్వజ్మేదోమ
జ్జాసృజ్మాంసని, కాయమాకాయమె, ట్లాయనాత్మ చెపుమా - యీా
యాసవిడువు మహామికభ్రమ, హేతు విదియయవిద్య నేనన, పాయ
మగుసచ్చిదానంద, బ్రహ్మమనుటిదివిద్యయనెహరి ॥వినవే॥ 5
మొదలుక్రోధము పాప, మునకు మనస్తాపమూలము ఇంద్ర
జాలముక్రోధము - సదయాత్ములకు ప్రతికూలముక్రోధము - హృద
యగ్రంధికి నాలవాలముక్రోధము - విదితధర్మములకు, శూలము,
మదియుం దదియుంచకనునినునీ, వఖిలసాక్షిగానెంచి - ముదమున
సుఖయింపుము యీాజ్ఞానము - మదయుతులకివలదులక్ష్మణ, మర్మ
మని తల్లికీత త్వమె - సదయుడై తెలుపగాగిట సుతు, గదియించి
పోయిరమ్మనెసతి ॥విన॥ 9

హరిసుమిత్రకు మ్రొక్కి యన్నలక్ష్మణనిలువు, మన్నమనసు వెన్న - కరణికరుగ బల్కెనీకన్నమునునే - నరిగెదనురాన్నీ, కన్న జత్తు - పరమేశ్వరునిన గడుజెన్నారంగ - కరుణించి యనుజూరాకకు సమ్మతించియూ - ధరణిజను జేరినే దండకాటవి కేగి, తిరిగివచ్చెదనిలువుమననీ, చరణములయాన వేనిలువను - బరమాత్మయనిన శేషాచల, పతియతివతో గూడికదలెను ॥విన॥

5 యదుకులాంభోజి—ఆదితాళము

పల్లవి—చికురనిందితాళీరణకేళీ జితమదాసురాళీ నిలయీకృత - సకలభువనపాళీలలనా, జనమాళీ కాళీవినవే॥

అనుపల్లవి—సకలరాజన్యులు రాజను భా - నుకులరత్నమువిభవము నుడిగిజ - నకసుతాలక్ష్మణసమేతుడై, వికసితాంబుజలోచనుడై చను - టకు, గతమేమని తండ్రియాజ్ఞనడ, వికిబోవుచెటిగి పురజనులుపొగల - నకటవగవకుం డనుచువారితో ననియె వాసుదేవు కన్నునీంద్రుడు ॥చికుర॥

ఈరాముకు నారాయణదేవుడు, ఈశుడవ్యయుడు మహానుభావుడు - శౌరియోగమాయసీతమయ్యను కోరిశేషుడేలక్ష్మణుడయియులరెజను - లారా బ్రహ్మవిష్ణురుద్రా, కారమైబూనిగుణత్రీ - మీరజగముదయస్థితిసం, హారములు జేయుఘనుడు హరి - ఈరాముడు మత్స్యకూర్మసూకర, నారసింహవామన భృగురామశ - రీరములు దాల్చియిపుడు దశరథకుమారుడయ్యె ఖలులజంపుటకునసె ॥చికుర॥

రావణాదిదుర్జనులవధార్థము, రాముడుద్భవిల్లుట ఈయర్థము దేవమునిదెలిసిపలుక నతనితో దెల్పె రేపువనికేగెదనని యితడుధర - వల్లభుడు గై కహరిసటవీవాసమున కనుపలేదిత - డేవారల నిట

నియమించెను, దైవాధీనము సర్వజగము - గావునమీరిందుకయి యడలకు, జీవనజోదరు హృదయపద్మమున - భావించిన జింతలెడలు ననిముని, పలుకబౌరులలరి హరినుతించిరి ॥చికుర॥

ఆమీదట రాముడుకైకనగరి, కరిగియడవికేగమోకుముగురికి భూమిపతియాజ్ఞగొనుమనిపకైక, దీమశముననిచ్చె నారచీరెలు, అవి సౌమిత్రియు రాముడుగట్టిరి, భూమిసుతఛీగాదన్నను, స్వామిజనక జకటి జుట్టెను, ఏమీయనలేక నృపభార్య, లీమానవతికీచీరెతగదని యేడ్వగ వసిష్ఠుడదరిపడికైక, నీమది చెడసీత కదియొసగదగు, నే యని దుకూలములవనిజకొసగె ॥చి॥

రాజుసుమంత్రునిచే గుమారులకు రథముదెప్పించనపుడె జనకునకు శ్రీజానిసలక్ష్మణుడై మ్రొక్కెను సీతయు దరికి మ్రొక్కియు రదమెక్కెహరి జేజే లలరగ తేరెక్కెను, జేజేయనిప్రజలు బొగడ నహో, తాజేయుడఖిలసాధనములు, తాజేకొని సుమిత్రకొమరుడు రాజిలురణమెక్కె సుమంత్రుడురథ, రథ్యములనకుప నిలుమని దశరథ, రాజువిలపింప దరిమినడచి జన, రాజితోడ దమస దాటె రాముడు ॥చి॥

పుడమిజే డవనిఱ్ఱైబడిపుర, పురబొక్కి పౌరలియేడ్వభృత్యులధిపుని, యడవికౌసల్యనగరికిగొనిచని, రాయువతివిభునిబోధింపుచు నుండె న, క్కడరాముడు నిల్చి జనుల నిటు, విడరారని పురికిరథముగొని, వడురాతిరి సుమంత్రుబొమ్మని, యుడురాజని భావనయును నను, జుడుగూడి నడువనపుడెకదలిచని. సుమ, హత్తరంగకలికలుమ భంగ మృడ జటాజూటసంగ గంగగనిమెచ్చుశౌరిజేర గుహుడు వచ్చెను ॥చి॥

చరణకమలయుగళికి బ్రణమిల్లెకు యెఱుగవాని రాముడుసుధ జల్లెడు, గురుదయాదృష్టిగని కౌగిటనిడు, కొన్నబొగగుహు డుభక్తి

చ్యుతుని - హరిధరియించె జటలుమునినై వని జలియింతుననుచు లక్ష్మణుడును - ధరియించెను సత్యవ్రతుడని కురియించిరి విరులు సురలు శ్రీ - ధనుడు గంగనీటగ్రుంకి జలములుద్రావి తరుమూలమున బవ్వళించె - వరుణితోడ నట రామచంద్రునా, గరులగాన లేక పురికిబోయిరి ॥చికుర॥ 6

మాయామానుషవేషధారి తృణశాయియై నిదురవోవగధను స్సాయకములు బూని గొలిచియుండెను సౌమిత్రితో నిషాదవిభుడు పలికె దృఢ - శాయి శ్రీహరినిటుగని కనుదోయిసంతోషింపకున్నదోయి ఈదుఃఖమునకుకయి, కేయి హేతువుగదాయనెను-మాయిక ముసుఖాసుఖమునోడలు తమ, కేయెడ లేదని లక్ష్మణుకుశర - నాయకునకు దెల్పగ నరుణోదయ, మాయె శేషగిరిపతియు మేల్కొనెను ॥చికుర॥ 7

6 భూపాలము—అటతాళము

పల్లవి—సఖీమణి వినవే నీవీ సచ్చరితము సలలితానం, దదాయక, మనవే

అను—సుఖాఇడశుభసుషుప్తిదేరి, ముఖాబ్జశాంతి పొదలరఘుకుల - శిఖామణిగుహసీతానుజుల్, సేవింపస్నాతుడై సుప్రీతుడై లస - దఖండమగు రోడ నెక్కియమ, రాపగగడచి గుహుని బిలిచి సఖాపురికిబొమ్మనుచుబనిచె, సదయుడై ప్రయత్న పూర్వకముగ ॥సఖీ॥

మించిరాఘువులు మృగమునొకటి, వధించి పచనముమంచిగాగా - వించిముగురుభుజించియచటవసించి మేల్కాంచి, మరునా - డంచితగతిధర్మాత్మజతాను, దంచద్భరద్వాజాశ్రమము, గాంచిమునికి తమ, వేంచేయు టెఱిగించ రాబంచి హర్షించిరమ్ముని శిష్యు చేన్నృప పంచాననులు వచ్చుటదెలిసి; చంచదర్ఘ్యము, గొంచెడురుచనీ, చక్రి రక్షించి తనువుపుల కించనుతియించ మునికనఘులు నమస్కరించ

కౌగలించి రామునిపూ - జించెను శ్రీరామునిస్మితముఖజితసోముని జగదభిరాముని ॥సఖి॥

నాదబిందుకళాతీతజగ - దాదిపురుషమహాత్మవినుసీ - పాదరజమున బ్రోదిసేయుము నాదుమందిరము అనినముని - నాదరించి తదాశ్రమమునవి, నోదించి తదనుజ్ఞసుజ - నాహ్లాదివాల్మీకాశ్రమము శ్రుతినాదబంధురముగనిముని - పాదములకు నవనిజానుజుల, తోడవిలి ప్రణతుడై యులరు మ - హాదేవుని సుమాస్త్రరుచిరుని, నబ్జదళనేత్రు రమాకళత్రునిశ్రిత - మేదినీసుతాలక్ష్మణులా వాల్మీకిగాంచిగారవించి పా-ద్యాదివిధుల నర్చించిఫలములర్పించి భజించి హరిపలికె ॥సఖి॥

స్వామి వినునవభూమి దశరథ, భూమివిభు పంపున జరింపగ మేమువచ్చుటమీకుదెలియని, దేమియున్నది నేనుయీమానవతితో మెలగియిచట శ్రమించునది, నేమింపుమని రాముడుపలుక - నావహాని యఖిలార్థసంవేదినై ప్రేమచేబల్కె- భువనమునకు - రామ నీవే నిలయమనినీకు ధామమిది సాధారణమను త్తమమైనదే - వామహాను భావావిను మేమహాత్ములతిశాంతులు సములిచ్ఛాసూయావిరహితులు నీ-శేముషిగలవారిమది నీకు శ్రీయుతముగనిలనునికి యనెను ॥సఖి॥

శమదమదయాసత్యములుగల, సునుతులెవ్వరు శుభాశుభములసమయములహర్షవిషాదముల, భ్రమయరెవ్వరు సుజనబృం-దములగూడి ధర్మాధర్మసమరమున వీడి మది నిను శరణమువేడి గర్వము దిగనాడి మమతగోరాడియెవ - రమునులయితనరాదురు యెవరిమితధృతి శ్రీరామనీమం - త్రముజపింతురు ద్వంద్వరహితుల యితజనులస్వాం - తమునిశాంతము నీకువ - ద్వారిమతవదూర్మిషడ్వనములకుమీతి యవలవెలుగునినుదే - హముగ సర్వగతునిగనొకగని, నరయుజనుల మదియిలు నీకనె ॥సఖి॥

అనవరతయోగా, భ్యాసబలమునదృఢీకృత - మనస్కులునిను ప్రతినిమిషమును, గనుగొనుచునఘులయిమించు - ఘనులహృద్వన జమున సీతాయుతుడవయి, మొనసి విహరింపమదియనీకు నన్నుడైన తావునినువర్ణింపజాల, నంచుబలికివనజాతునీప్రభావముచే, ననువంద బ్రహ్మఋషి నయితిని - జనమాత్రమే తిన్నామరుడను నిషాదపురి జెరిగివిలుబట్టనెటిగి బో - యనెలత నొక తెనెనసికొడుకుల, గనినే, వారి బ్రోవజీవుల - మునుమిడియమునివలెనెజంపుచు ముచ్చులతే, డననెగడితి ననె ॥సఖి॥

ఈగతిచరియింపనస్త ఋషు, లాగమవేత్తలరుగవారల - సాగి పోనీకాపివనిరి, వేగనీవరిగి నీసుతుల - నీగరితలను నెమ్మిబిలిచి భోగఫలముల పొల్కిదురితము - భాగములుగొమ్మనివారి, నాగరిక మెటిగిరామా - తోగర్వమెందుకనజనినే, నాగరినతడుగ నాలుబిడ్డలు - మూగియడవిచిన మొఱకునయినురలి, యోగివరులనుగని యది దెలుపవినికడు - రాగిలియుపదేశమిచ్చి వారలజనను రామరాయ నివి-రాగినై జపించితివిపుట్టలు, ప్రబలెనాదు తనువుననెముని ॥సఖి॥

అంతట బహుసహస్రాబ్దములు, పంతముననుదపంబుసేయగ-దాంతులగుసప్త ఋషులువచ్చి, దనరనను - దెలుపభానుడు - మంతు మీఅదనమునడంచుక్రియ, వింతగావల్మీకము వెడలి, సంతసమునను సంయములగని; సద్భక్తిసలుపధీ - మంతుడవు బ్రహ్మఋషివైతివి, వంతదీతెనువాల్మీకి యని - యంతర్హితులైరింతయును శేషాద్రీశనిను మదినుతియించుఫలమిదియని-కొంతబాగడిసురనదికిచిత్ర, కూటగిరికి నసుమగృహము ముని - కాంతుడు రచింపసీతా, లక్ష్మణయుతుడై హరియుండెనచట ॥సఖి॥

7 అసావేరిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—హృద్వనజార్చిత రామాయా, శ్రితజనకల్పారామా సద్వచో
భిరామా రామా ॥వినవే॥

అను—అద్వయముగమంత్రుడగదముగొని, యయోధ్య కరిగి, దశ
రథునకెజగిర - ఘురూద్వహుడు జానకి లక్ష్మణులనుగూడి
గంగకావలజననృపుడు - విద్వన్నుతరామచంద్రసీతా, విభో
జగత్ప్రభోవిధాతనినుమ - హాదైన్యభవానుభవయోగ్యనడవి
నడలవ్రాసెనాయని యడలెను ॥హృద్వ॥

పుడమిజనులు నినుదయగలవాడని, పొగడక వైకల్యమేటికి - అడరినీదుకోరికలన్నియు నేడకటా సాఫల్యమాయెను - వెడవెడయే డ్వక యుడుగుమనుచును, కీశుని గౌసల్యదూగిన-నిడుదకన్నులనీరొ డియు నతినికా, నుడికెహృదయశల్యమాయెను - నిడుగుబడినవాగి కొలవిజూచిన, నడుపున నేచెదుప్రాణముల్నిలవు, పడతివినుము పుత్రశోకమునదనువు. వెడలు ననుచు నొకమునిశిట్టెదొల్లి - కడకనే నునని వేటలాడముని, కొడుకొకడు రేయినదిఘటముముంచ - బుడ బుడమన గజమనిశరమేయన, తడు హాయతి సనె జనపతి ॥హృద్వ॥

డాయజనియయోయనినేమునిపడ తోయజములు దడవియో ముని -నాయక నేనపరాధిని దశరథ, నరపతిననినుడివి మ్రొక్కిన - నాయకవేదనకోర్వలేనునా, జననీజనకు లడవినొరలెద-రామెడకేగు మువైశ్యుడననివశ - రమ్మనెరికినిడివిసేయక- తోయముగొనిచనిహా కుమారకా, హాయజ్ఞదత్తాయని జీరువారి - కాయతదుతివల గొసియు డక మొసగి యయో, ధ్యావిభుడను దశరథుండ దంతి - నేయుమీ తనయు డీల్గెననసీవు, మాయటులెసుతా నెడసినపుడెచని - పోయెద వనిగెడస్థిరని దెలిపిమృతు, డాయెహరిహరీ యనుచున్నపుడు హృద

యమును మోదుకొనియహో యనికౌస, ల్యాదిముదితలు విలపింపవసిష్ఠు డాదయితలవారించి శవము, తైలముచే గ్రాగింపబంచటు - మీద భరతశత్రుఘ్నులబిలవనం, పినత్వరదీపింపవా, రేడోదిన మే వచ్చి యయోధ్యగనిభయ, ఖేదములుజనింప బురజను - లాదరింపమియు గని యిదేమోయని, యంతిపురికేగి కైకకుమ్రొక్కిన మోదమొద విసుతుగాగిలించిన, పుట్టినింటిసేమమరసె భరతుడు మేదినీశుడేడని కైకనడుగ విని సీతారామలక్ష్మణులనీ - మీదిదయచేనడవికనిచితి మృతుడాయెనాలసె నతడు ॥హా॥

కొంతవడికి సేదదేర భరతుడు కోపదృష్టినిజూచికై కాశాంత మూర్తినిగృపాళుని శ్రీరామ, చంద్రునడవిద్రోచిభువిపతి - హాంత వైతివయయోనరకము నందుపడెదవేఛీయనినే - నెంతపాపకర్మికి కొడుకైతి, నింకేలనులేచిపోయి - కాంతుబాసివనరెడు కౌసల్యను, గాంచి పాదములపైబడియేడ్చిన - చింతయేమీనీవు కైకకరుణను, శ్రీమంతుడవైతని జననిపలుక - యింతకైకకృత మే నెఱిగినగురు హింసజేసినట్లన, గౌసల్యా - కాంతనతయు కౌగిటనిడికొనియూ, క్రందించె మహారవమెసగగ ॥హా॥

అపుడు వసిష్ఠుడువచ్చి భరతుతో, ననియె వగచుటేలా దశ రథు - డపరిమితసుఖములనుభవించిదివి, కరిగెజ్ఞానశీల జీవుడు - చ పలజన్మమృత్యురహితు డమలుడు, శాశ్వతుడుత్రికాలాబాధ్యుడు కపటశరీరమె జడ మనృతమిందు, కైవికారమేలామూఢుడు - అప విత్రమైన సంసారదుఃఖా, హతుడై బాంధవులు డెగిరనిపొగలు-నిపు ణుడు జీవితము చిగురాకకొన, నీరబి దువునుగా దలగినను కృపచే నెఱిగింప నృపునితను వ, గ్ని చేదహించి క్రియల్ జేసినోద - రవు న్సరుడై భరతుడు శేషగి, రి పతిరామునిన్ జూడదలచె ॥హా॥

మంగళకౌశిక రాగము—అటతాళము

పల్లవి—ఎలమిచే సేవింపవే. శ్రీరాముని - చెలిమిచే భావింపవే - యో లలనా॥

అను—సలలితముగ రామ, చంద్రుని శ్రీపాద - జలరుహానిష్యంద, సద్భక్తిమకరంద ॥ఎల॥

భరతుడామీదట బంధుమిత్రమంత్ర - వర సేవాపరివృతుడై కోసల - పురికి హరిని దేనుద్యుక్తుడై వసిష్ఠాది గురుసజ్జనాన్వితుడై కదలింగంగా - సరిదమలపులినాంతరములవిడిసెన చ్చెరునందిగుహుడు పరమపావను డేని, సురనది దాటింతు, హరికివంచకు డేవి, యరుగనీ నవివచ్చి - భరతు రామసేవా, నిరతు రాజ్యకాంతవిరతు గనిమెచ్చి యర్పించె కానుకలు మ్రొక్కి ॥ఎల॥

కూరిమిభరతుడు, గుహునిఃసుహాసుహుని - సారె గౌగిట నుంచియచ్యుతు చెంత - జేరినట్టాత్మనెంచిమెచ్చటనీవు. శౌరిని బా డగాంచినావనియతని - చే రాముడు విశ్రమించియున్న చోటాగని తిలకించి మ్రొక్కియచట - నారాత్రియుండిమఱునాడు ప్రొద్దునభా గీరథిదాటియరుదార భరద్వాజ - శ్రీరమ్య చరణరాజీవములు వల గొని, యారూఢితావచ్చుటంతయు దెలిపిన - త్కారములతని చే గాంచినాడచట శ్రీ - మీరనిల్చిముని చేదారిదెలిసి వేగ, శ్రీరాములు డెడి చిత్రకూటము జేరె ॥ఎల॥

బలములభరతుడి, మ్ములమనిచిగుహుశత్రు - ఘ్నులురావ చితనమై, పులకలునిండ దిలకించెమునిధనమై, ఫలకుసుమను - ట్మ పాళిఘనమై, శాఖశాఖా - విలసద్ఘనాఘనమై, మయూరకో- కి కీర సేవనమై పానసమై శ్రీయలరునావనముపరిహాసి, ఆనందనమచ ఫాల - కులిశధ్వజనీలాబ్జరే, ఖలచాలుభూలుపొందుసీతా రాములపా

ముద్రిత - స్థలులుగనిహర్షాశ్రుజలము కన్నులార, ఫలియించెనాదు
కోర్కెలునేధన్యుడనై - వెలసితి నని యెంచి వినుతించిహరియున్న
నిలయము శుభలక్ష్మి, వలయముజూచెను ॥నెలమి॥

వెలిదమ్మిరేకులగెలుచుకన్నులవాని వెడదయురమువాని నల్ల
నివాని - మొలకనవ్వులవానిసీతాలక్ష్మ, ణులతో గ్రీడించువాని
నారచీ. రలజడల దనరువానినీరేడుజగ, ములనేలినవాని రాముని
జూచి-సలలితభయభక్తి, సంభ్రమాద్భుతముల - వలగొనితత్పాదన
లినములపై హస్త - ములుజేర్చి సాంష్టాగముగ మ్రొక్కికనులనం -
గుళము లొత్తుచు మేలు, దలచుభరతునికృపా - కలితదృష్టిగాంచి
కౌగిలించితొడల నెలకొల్పెగుహాశత్రు - ఘ్నులునతులొనర్పగ లలి
తుండు దీవించి వెలలేనిచనువిచ్చె ॥నెలమి॥

స్వామికౌసల్యాదిజననులురామ్రొక్కి, వసిష్ఠమునిగాంచిపూజ
చేసి భూమీశునెచ్చరించి, సేమమడుగ, నీమీది మమతమించి దశర
థుడు ని - స్నేమదిలోనుంచి దివికరిగెనన, వేమూరుశోకించి గంగా
నదికి - రామ లందఱు వెంటరా నరిగిస్నాతుడై - బ్రేమదిలోదక
క్రియలుదశరథునకు సౌమిత్రియుదాను, సల్పికృతకృత్యుడై నేమ
మునచాదినము నెరవేర్చి మరలి నిజ - ధామము జేరిస, త్ఫలము
లందఱికొసగిశ్రీ, మీరమన్నించె శేషగిరిప్రభుడౌ శ్రీమహిళావిభు
డీలీల వినోదించె ॥నెలమి॥

జుజావంతి—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవేదశేదరపిండదళసుందర - విశాలలోచన నిజకింకరజన
భయమోచన॥

అను—మనుకులతిలక అయోధ్యపురమ్మున, మాపతివై మమ్ము బ్రో
వుము ఘనయాగముల జే, సి సుతుల గాంచి-తనయులరాజ్య

మును, న సునిచిపిమ్మట, వనమున కేగుట, రాజధర్మమిటువలె జేయుముకై కదురిత మతియై,యొ రించిన యపరాధముక్షమిం పు మని భరతుడన్న పాదములకు మ్రొక్కెను ॥వినవే॥

భరతుని రాముడు తొడపైనిడుకొని, పరగ బుజ్జగించి దశరథ నరనాథు డునన్నరణ్యమునపదు, నాల్గేండ్లువసించిమీాదట - పురము జేరుమనెనంతదనుకనిను, ధరణిగావగబంచినాడిది - యిరుపురమును నెఱపవలెనవినమరతు, డింది రేసుగాంచిజనకుడు - కరటికాముకుడు భ్రాంతుడతనివా, క్యమనృతమన వత్సాదశరథు - డరయసత్యవాది యతనిదూరకు, మనినసామిమునినై సేవనమున - జరియింతు నీవు ధర యేలుమనుడు, హరియ దేటితగవటంచన నేనునీ - చరణముగొ లిచివత్తుననిన దాశరథి వలద యోధ్యకుబొమ్మనెదమ్మని ॥వినవే॥ 1

శ్రీయొల్లన యోధ్యయొల్లదనుపుత్య, జింతునను చు లేచి భర తుడు ప్రాయోపవేశమునకై కుశభూ శాయియైనజూచి రాముడు మాయు రేయనికులగురుని కనుసైగ చేయసతండేగిభరతుని - డాయ బోయి నావాక్యమునతండ్రి, మాయలుబోధించి వినునా - రావణు డచ్యుతుండీరాముడు, బ్రహ్మచేత బ్రార్థితుడై రఘుకుల - తోయ ధింబుట్టెను రావణాదులను దునిమివచ్చునన నత డద్భుతముగ - శ్రీయుతునకునతుడై పాదుకల, ద్రించరాము డొసగ మాళినిడుకొని తోయజాక్షునమయాతీతమైన, నేయనలము జొచ్చువాడననె భర తుడు ॥వినవే॥

కైకసాశ్రుజలనయనయై శౌరి,గనిమంతనమందు రామా నీక పరాధమున జేసితిఖలనై నిందబడితినెండునినునయ్య, చేకదుణింపుముసీ వామహిమ శ్రీనివాసము న్నెఱుగగు - ణాకరుడవగుణు డవ్రవిష్ణుడవ

వ్యయుడవునీయందులోకా - నీకములోనినీదుమాయ చేజననవిలయవిల
యములజెందును - నీకస్యము లేదు ఇంద్రజాలకుని తెఱగున మాయా
మనుజతనువు - చేకొనినటియింతునీవునీచే, లోకులు ప్రేరితులై
చరింతురు ది-వౌకసకార్యమొనర్చితినీమా, యాకళామోహితాత్మ
నైతి నేనని ॥విన॥ 3

పాహిపాహి దేవ దేవనమోస్తు, పద్మనాభ సీతానాయక మోహ
మనెడి ముడివిడుమనిజనని, బొగడనత ప్రాతావనుడగు - శ్రీహరి
చిరునగవుదొలుక బలికెను, చెలగిధీస మేతనిజ మేయు - దాహరించి
తివి నిర్జర కార్యార్థము నేనీచేతనిటుల - వ్యాహృతముగ బలికించితి
నిక భ, వము లేదదెనన్ను దలపుము - ద్రోహాస్నేహములు లే వితని
కనిదు, ష్టులు నను దెలియలే రనిన ఖగ - వాహనునకు మ్రొక్కి కైక
పిన్కొని వర సేనాయుతుడై భరతుడుజని - మోహనముగ నంది
గామమునను; బాహుకంఠలుంఠనునిదలచుచుండెను ॥విన॥

కుండలిశ యానుడిచట జననం, కులమనిభూమిసుతాలక్ష్మణు-
లండదండలనునడువదండకారణ్యముజొచ్చిశ్రితాశ్రితుడై-యుండెడి
యత్రిమునికిమ్రొక్కినతడొసగె నర్ఘ్యముజితాహితునక - ఖండ
కీర్తిననసూయకుజానకి, దండమిడనభిమతార్థసిద్ధి - దండిగనగునని
దీవించియిచ్చె, గుండలయుగ మనసీతనయను - మెండుగజకుర్ద శాబ్ద
ములనుకా, క్షీర చందనాద్యలంకారములు - నిండుమనంబున నొసగె
ననూయ, నృపలలాముడగు రాముడత్రిముని - మండలాఖండలుని
గోడ దత్త్వమహితగోష్ఠినుండె నమరసన్నుతుడై ॥విన॥ 5

భాసాపతిసుతుడగు శ్రీరాముని, భయభక్తులుమీఱజేరియు -
మభువనములు సృజించియుని, పోషించుటకును దారాకృతులను -

వేషధారివలె బూనెదవునీవు – రోషదూరారామాయా – యోషామణి
యఖిలము భ్రమించునది, యొదుగుసీకువీరాధివీరా – దోషాచరహర
హరచాపదళన, పోషితముని సవనాయవనిక డు – భూషించెలక్ష్మణుడు
నాచేని, మ్ముగబలుక నంబడి యీచరితమాంధ్ర – భాషనధ్యాత్మ
రామాయణమున, బగగ నయోధ్యాకాండమురచించె – శేషాచల
పతిపేర నతనికృప, చే సుబ్రహ్మణ్య కవీంద్రుడు ముదమున ॥విన॥

అ యో ధ్యా కాం డ ము

సం పూ ర్ణ ము

శ్రీ ర స్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

అ ర ణ్యా కాం డ ము

1 దేవగాంధారిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—శ్రీశేషాచలవాసువినుతి - సేయ నెవరికైన నదరమా ఉమా॥

అను—శ్రీశుడత్రిమునిచే దారిటెఱిగిది, సేశోదయకాలమున గదలసీ -
తాసుమిత్రాసుతులతో మదవే, దండపుండరీకానీక చమ - రీశ
వరాహమహిషశరభకపి, వృకాదిమృగభయదమైఖగకులా-
వాసమై ప్రచండమా దండకా, వనముజొచ్చి యనుజునితో
ననియెను ॥శ్రీశేషా॥

మనుజాశనకంటకావృతంబీ, వనమును మనమతిప్రయత్నము
గబో - జనుచు ఖేటముల్గొనుచు, జనకజముందఱ వెనుక రాముల -
క్ష్మణు లిరువురు జనికనిరి యసురనా. ఘనిమానిఖగవ్యాఘుని విరా
ఘుని - ఘనశూలముద్రిప్పుచువాడువచ్చి, కట్టలుకన్ మీరెవరని
యడిగిన - వినురాఘవులముదశరథవిభునను, పుపసుజనుల బ్రోవ
లులజీవ - ధనము గొనివచ్చితిమన బ్రతికెడి, తలంపుగలిగినలలన
సగి చను - డనికదియమహాసిచే రాముడాదనుజ కరచరణశిర
ములు వఱసనగకె ॥శ్రీశేషా॥

శ్రీరామునిగాగిట జేర్చిసీత, చెలగెదుందు భిరవము విఱులు
రిసె దోరముగాగడు శృంగారముగా - సారెకునచ్చర లాడిరిపాడిరి
రికి న్నరుల్విరాధుజంపుట, ఖేచరజలిరరికరిహరిహైనహరి - ఛాత్ర

భూషణద్యుతినసమధృతిను, దారశుభాకృతి నమలాంబరభృతి-తా
పథమధ్యగుడగుకవిగతి, దనరుచక్రధరుని శౌరినిగని - కోరికదీఱవి
మ్రుడై మ్రొక్కె, గుణాఢ్యవిద్యాధరుండదుర్వాసు - భూరిశాపము
నసుగనైతినిదెముక్తి నీవలననగుట నవిరాధుడు ॥శ్రీ॥

భవరోగవైద్యదయాకరనమో, ధవళాంబుజాక్షనినుదలచుచు
గను, చవినుచునువుచునంటుచును, నవిరళముగ మ్రొక్కుచును
డగ, సేయవలెనామనోనేత్రశ్రోత్రజి, హ్వాకరశిరములురామతారక
నామ,భవనుతయని బలుకహరి, నగుచునాభక్తిదుర్లభంబదినీకుగ
బ్రవిమలసుజ్ఞానివైతివనవిని, ప్రకటసుగుణభద్రా రామభద్రా - ఎవరు
నీకుసములధికులంటంచు, నిజేచ్ఛ నరిగెవిద్యాధరుడంతట - రవికు
పాలిజేరెశరభంగాశ్రమమ్మునిగనె సీతానుజుడగు ॥శ్రీ॥

చూచియెదుర్కొని పాద్యమొసగియు, చ్యుతసుఖాసీను జే
పూజించి - నీచమతుల్ఘనసంసారరతుల్ - ఓచిత్తజజనకనినుదెలియ
లే, దురుతరమగు, కటాక్షముననిను - జూచితినేచి యఘములబో
ద్రోచితియ - హోచిత్రమనుచు, బలికిశరభంగ యోగిదారువుల
ప్రోవిడియనలము - చేచితి దరికొల్పియందురికెనీ, తాచంపకగం
యుతుహృద్గ్రంధి - మోచనువిశాలలోచను మానసమునందుని
ముక్తతనుడయ్యెదటి - వేఛిదండకావాసులైన మునులాచతుర్భుజ
జేరజని పొడగనిరి ॥శ్రీ॥

మ్రొక్కిరఘూత్తముడుమునులారాసుఖ, ముగదామీకనిన
క్కనులచే - జిక్కితిమిబాధలస్రుక్కితిమిగ్రక్కునమముబ్రోవుమను
రామునకక్కడనున్న కపాలముల్ జూపి వెక్కసమమునవృజినులఘనుల
నుల-జక్కజేసిరింతయుదైత్యకృతమేశరఘుమా మొరాలింపుమనిన
యుక్కడంతుదానవులనని, యభయమొసగె మునులకెల్ల మదిరంజి

మక్కువతోభరతాగ్రజుడు నిలిచె, మౌనిగృహములందు గొన్నేం
డ్లచట - నక్కజతో జనికనియె సుతీక్ష్ణను, డనుమునీంద్రుడు పర
బ్రహ్మమూర్తియగు ॥శ్రీ॥ 5

మంగళకౌశిక—ఆదితాళము

పల్లవి—వీనులవిందుగనువిన, వేయాచరితవిమ్మగను॥
అను—శ్రీనివాసుని బూజించిసుతీక్ష్ణముడుస, మ్మానముగాంచి సా
నందుడై పలికెను ॥వీనుల॥

రామసీతారకనామమంత్రజపము - సేమమున జేసితి, సీర
జాక్ష శ్రీమహిళాధీశ శివవిరించసేవ్య - కామసంసారసాగరతరణ
చరణాయని ॥వీనుల॥ 1

సతిసుతాదిఘోరసం, సారాంధకూప - పతితుడనై, పాప
మతినై - గతిగానననను, గనని శ్రేతుకదయా - మతివై నీవే వచ్చితి
వనెను సంయమి ॥వీనుల॥ 2

సకలభూతమౌన, సాలయుడవైనను బ్రకటించినిన్ను జపమ్ము
సేయుస - వికలులమాయావివశులుగ జేయు - నకటనిను భజియించన
ఘముబాపుదువనెను వీనుల॥ 3

విశ్వసృష్టిస్థితినిలయములకజహరి - విశ్వేశరూపముల వెలయు
దీవుహరి - దశ్వేడనేకపాత్రములగన, బహుభంగి - శాశ్వతుడవిది
మూఢ, జనులెఱుగర నెదపసి ॥వీనుల॥ 4

పరమేశప్రకృతికి బరుడవౌ నీదివ్య - చరణముల్గంటిదృక్స్వాం
తములకు గో - చరుడవుగావైన, హరినీనామస్మరణ - పరమతుల
కెపుడుగను పట్టుదువనెమౌని ॥వీనుల॥ 5

రూపాద్యుపాధిదూ, రుడవైనమాయానట - నాపాదితమౌనీ
మూ, నవరూపమయినది - గోపాడగంటిస్మర, కోటిసుందరముశర -
చాపాన్వితముకరుణా, శ్రయనేత్రయ నెనుముని ॥వీనుల॥ 6

స్మితలలితాస్యము - సీతాయుతమజనా బరమ - జితముసౌమి త్రిసే, వితపాదమున - ప్రతిమమసితోత్పలా, భమమద్భాగధేయమతి శాంతమగునీశు, భాగముగంటినని ॥వీనుల॥ 7

దేశకాలకర్మా, తీతవిజ్ఞాన మఖ - లేశ నీరూపవతి, హితమ మలము - నాశరహితము స్వప్రకాశమునిఖిలావ - కాశము చిద్ఘనా, కాశమని పొగడెముని ॥వీనుల॥ 8

ఈరూపుభావించి, యికనొకటినామనసు - కోరలేదనినముని, తోరాముడు చె - న్నారగబల్కెముని, నాథ నీమదిమత్సర - మా ధనమునని, ర్మలమాటెఱుగుదునని ॥వీనుల॥ 9

మీవంటిభక్తుల బ్రోవ వచ్చితినన్ను - భావించి వినుతించి, సేవించిమా - కీవేగతియనువారి, కెపుడు జూపట్టుచు - గోవిందుడ నేను ము, క్తుడవైతివని జక్రి ॥వీనుల॥ 10

ఈపావనస్తోత్ర, మెవరు పఠించిన - దాపత్రయమును బాయు దురు - దీపించిమద్భక్తి దృఢమౌసుజ్ఞానము - ప్రాపింతురు పరమ పదమనెను రాఘవుడు ॥వీనుల॥ 11

మనమగస్త్యునిజూడ జనవలెనని సుతీ - క్ష్ణయుతుడై సీతాల, క్ష్మణులతోడ, - జని యగస్త్యానుజుని, గని యుపల శేషశైల నివాసు డగస్త్యాశ్రమముజేరి నుతించె ॥వీనుల॥ 12

3 నవరోజురాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవే తరుణీమణి శ్రీరాముని - వినుతగుణస్తోముని సుచరి
త్రము॥

అను—ఘనమైన షడృతుఫలమసిలో - ధనమై, రాజితబహువి
హంగ - స్వనమై జితనందనమైమునిధనమై, నరసుమనోసురం
జనమై - తగునగస్త్యునితపో వనమినకులమణి, గనిమెచ్చి
సుతీ, క్ష్ణనీగురునకు, నూరార దెలుపుమనె ॥విన॥

స్వామీ మహాప్రసాద మనిసుతీ - క్ష్ణుడగస్త్యుని జాయజని మ్రొక్కియు - హోమహాత్మసీతాలక్ష్మణులతో, రాము డిటకువచ్చి నాడనినమాని - యామాటవిని హెచ్చి యెదురేగి హారికి, శ్రీమీాఅ నర్ఘ్యమిచ్చి తోడితెచ్చి - రామా, యంబుజకులాబ్ధిసోమా, నీలవారి వాహాస్తోమ - శ్యామా, శ్రీరామా హృదయాభిరామా సంగర భీమా పాలకదలికదనజు, చేమును ప్రార్థితుడవై దశరథుని నోము పంటవై పుట్టితవసి నుతించె ॥విన॥

సకలభువనసృష్టికి పూర్వమునం దొకడవై నిరుపాధికుడవై యే - వికల్పములేకయున్న సినుజెందిమూాల, ప్రకృతియైన నీమాయ యవ్యాకృతమనగ - బ్రకటమై సృజనసేయ, మహత్తత్త్వమున - నొకటిగ గ్లైమునిగేయ, దానికహంకృతినామకమై, యొకటిజనించె గుణాత్మకమై, అహంకారమున కర్భకమయ్యెను దానివలన నేకమై తన్మాత్రభూతేంద్రియా - త్మకమయ్యె న్నిటికిసూత్రా. త్మకనుగు లింగమొదవెనందు విరాట్టుకలిగి జగములతడు సృజించెననె ముని॥వి॥

నీవు రజస్సత్త్వతమోగుణముల, స్థితిలయములను చేయుచుం దువు మాయాగుణభేద - భావాభావముల నొందవు, అవస్థాత్రయ ముల కేవలుడవై కనుగొందువుసా, క్షీవి చిన్మయుడవు - దేవాధి దేవయోమహాను - భావా యెపుడు సృష్టిలీలకు_గావాంఛింతువపుడు మాయను నీవంగీకరించి గుణవంతుని - క్రీవనుందు వామాయవి - ద్యావిద్యలు రెండై దనరువిద్య యమృతికరమనె ముని ॥విన॥ ౩

వినుమవిద్యనొందిన ఖలులగుదురు, విద్యనెనయుసమరులౌదు రదినీపా - దనలినభక్తి చేగానిదొరక నేరదు, గనుకనీసేవబూనిజేసిన యతడె - ఘనుడుకమలజాని పాదసేవకు, మొనయునివాడజ్ఞాని స్వప్నమునందైనను - కనరాదతనిముక్తిమార్గ - మనరా, మధులు

వేయు వేటికిదసరా, ఘనమోక్షముబుధ - జనరా - జీతోడ సంగతి నసిమును - నలరా, జన గర్వమోహమద- గుణ రహితులు శమద మరతులు సర్వ, జనహితులు భగవద్భక్తిరతులని తపసి ॥విన॥ 4

ఏయుపాయమున, నైననీయందు-దోయజాక్షనా. కుప్రవత్తి గలుగజేయుము నిరతము, నీదర్శనము సఫలమై చెలగె నాజన్మము నేడు నాక్రతువులెల్ల- శ్రీయుక్తములాయెజూ, డు నాటనుండినే - జేయుతపమునకు నేడు, నీపాదార్చనముగదోయి, సీతతోడ నీవహి శాయి, నామది నిల్వుమెంచు - బోయి, నావునసుని-ర్మాయి,స్మృతి గలుగ జేయునతసుఖ దాయియనుచు బొగడి యక్షయ. సాయక తూణీరచాపకృపాణ, సాధనములగస్త్యుడు రాఘవునకొసగె ॥విన॥5

మేదినిభారహరణార్థము, యీమేనుబూనినా, వుగావుసరావ ణాదుల జంపుపొమ్ము పంచవటి గౌతమీనది చెంతదనరారు రెండు యోజనముల, మీాద నదిచెలువుమీారునటకొన్నినాళ్ళు వినోదింపు ముదముచేకూఱు గమలకాంత. వి - నోదిగర్వితదనుజ చయవిభేదీ యోగిజనానందా - పాదీనిరతముజగ, దాదీ సత్యవాదీయ ఖేదమణీ- వేదియనుపల్కు-కుంభ భవు, పాదములకు నతుడై శేషశైలవాసుడ వలజని నవనిజానుజులతో ॥విన॥

4 దేశీయ దేవగాంధారి—అటతాళము

పల్లవి—చానరోవినవే శ్రీరామ, చంద్రుని చరితము రసభరితము॥

అను—శ్రీనివాసుడు త్రోవబోవుచో బర్వతిశ, రీఘని జటాయువుని
గని సౌమిత్రితో బలికెను ॥చా॥

విలుదేలత్మ్మణాపీని బొలియుంతు పీడసుర-వలె నున్నాడనిన నామాట, విని ఖగరాజు - అభుకుచు నిచ్చోట, రామా నీవు

శ్రీరామా నీవి - ట్లలుగకు భవత్పితృసఖుడను జ, టాయువనువాడ నాపైదయ - జిలుకవేయనుడుకౌగిట నలమి యతనికి హరిసెల వొసగె ॥చా॥ 1

భానువంశమౌళీ, పంచవటీగౌత - మీనదీతటకమునందు జేర నచ్చటరా-మానుజుడనువొం, దుపర్ణశాలలు, ఆపర్ణశాలలు పూన రెండురచించెనొకశుభ, మైనలగ్నమున సీతాయుతు - డైనరేంద్రు డచటనిలిచి, యలరుచునుగడపెమూడు నెలలు ॥చా॥ 2

కందమూలములుల, త్మ్మణుడుదెచ్చియన్న-ముందరనిడిచరణ ముల్గొల్చుచరాత్రు-లందెల్లజాగరణ, ములేసేయుచు, ఆసేయుచు వి-ల్లందిశరములుబూనిసేవా, నందుడైయుండిరొకతఱిగని - మంద హాసవదనార, విందుడగు రాఘువునకనియెను ॥చా॥ 3

మోక్షకారణమా మొదలితత్వమంబు - జాక్షనీవలననే, ను దెలియగోరితి-రక్షింపునీకన్న రక్షకులు, ఆరక్షకులులే రక్షయజ్ఞాన విజ్ఞానవి, రాగయుతమనిదానిదెల్పు-మీక్షణంబయనననుజునకిట్లనెను దాశరథీ ధీనిధీ ॥చా॥ 4

వినుమాయాస్వరూపమువివరించి, వెనుకసంవిద్రూపు దెలిపె దను - అనాత్మమైన యీతనువె, యాత్మగానెదను దోచుటేమాయ తోచుటేమాయ - అనఘదానివలనసంసారమూ, యావిక్షేపావరణ ము-లనెడుయీరెండామూ, యశాకృతులనెరాముడనుపుగ ॥చా॥ 5

పరగజగములింగాద్య బ్రహ్మాండముగవిక్షే, పముసృజించె మించియా - వరణముపరమాత్మనావరించి జ్ఞానరూపమైజ్ఞానరూపమై బెరసెద్రాడహియని భ్రమసిన, ట్లురుమాయచేనైన జగములు పర తత్వమునగల దనుటరయనవిచారమనె రాముడు ॥చా॥ 6

కలంగొగన్నవస్తువుల వలనెసత్తుగా దఖల - ములుమహేంద్ర జాలముసంసారమను, బలుచెట్టునకుమూల, ముదేహమేనని, దెలిపి

తన్మాత్రభూత హృదింద్రియాహంకారబుద్ధిప్రకృ-తులునహానంతియు నుతనువన, జెలగు నన్నిటికాత్మసాక్షియనే ॥చాన॥ 7

జ్ఞానమునకునహంకార,మానడంభజయములుక, మానుటబు జాభావము సేవించిభక్తి - చేనిజగురుని దైవముగాగ నేన్నుట, గాక నెన్నుట-మేనిదోసము లెఱుగుటతనుమ, నోనిగ్రహము ఈక్షణవిరతి, బూనినాయుండనన్యం, బైనమతియును సాధనములనె ॥చాన॥ 8

ఆసలన్నిటినిజ్ఞా, నాసిచేదునిమి, సచ్చిదానంద చైతన్యము తానవిదెలిసి - భాసిలుటెసాజన్యము, వాడెధన్యుడు - డాసియను భవము గురుశాస్త్రాభ్యాసమున గనిజీవపదులవి - లాసవైఖరుల గూర్ప దొలగుమాయయిదె ముక్తియనె ॥చాన॥ 9

మచ్చరణస్మృతిలేని, మనుజులిదిజెందరే - రచ్చపుతమములో నజ్యోతిలేకగని, వచ్చునేమేరికైనగావునసన్ను, గావునన-నిచ్చదల చువారలకుని, మ్మావిద్యయొరులకీవలదని - హెచ్చుగాదెలిపె శేషగి, రీశుడనుజునకుముద మొదవగ ॥చాన॥ 10

5 అఠానరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినగదవేమద, వేదండగమన - మనసారసార, సనేత్రు చరిత్రము॥

అను—మనుజాశ నిశా, మరూపిణియు శూ - ర్పణఖయనెడుమానివి వచ్చియపుడు - కనుగొనె రవివ, ఱునిజగద్గురుని ॥విన॥

ఆదరిహాసమామ హాల్లాస - మాదరస్మి రకటాక్షవిలాస మాదరిదళితాబ్జాస్యవికాశమాయిందిరానఖసుఖనివాస మేదనద్భ్రయు రముసుందర, మైయలరునుదరముఅనతజన-ఖేదములనడచిమోదము లనొసగ గాదగు చరణపల్లవములు ఆ - మీఁదట నఖసా

ష్టపములజిగి - బ్రోదియిడు తోడలచందము రామునిపాదపద్మముల యందముగని, యాదానవిమదనాశుగములచే, నదరిచెదరి దనుజారి తోబలికె ॥విన॥

ఎవ్వరువీరారు ఏమిమీపేరు, లివ్వనికిట్లేలనే తెంచినారు ఎవ్వరి కుమారు లీచెలువారు - జవ్వనియెవతె, నిన్ను వేమారు - బువ్వవిల్తు కేళిగలయగ, బూనినాను శాళినన్నేలుము - నవ్వుగాదనఘనా పేరు శూర్ప, ణఖయం|ద్రురావణునకుజెల్లె - నివ్వార్తకతడు ముదముచే గడు, నివ్వటిల్లుఖరదూషణాదులునిన్ను గొల్తుర రిభీమణాయనిన-నవ్వు చుసీతవిన, గరాముడనియె నవ్యనితకుభయహితవులొదవుగాను ॥విన॥

ఘనుకులుడను రా, మాభిధానుడను వినుదశరథవిభుతనయు డనతడను - వనిటవచ్చితిమదనుజుడిదిగో, కనుగొనుమీసతినే, ననల సాక్షిగాను-ఘనత బెండ్లియాడినాను, గనుకదీనితో, డియాపోటికి, మొనసినీవునో, రిదువెసౌమిత్రి నెనయుమనిన, జనివేడిన నతడనియె లలన ననుగూడిన నీవు నుదాసివవుట నిజమనరాముని, యొద్దకేగి యదిఘనాకృతి, గనలిసీతపైజన లక్ష్మణుడసిగొని ముక్కు-జెవుల, గోసె రక్కసికి ॥విన॥

అఱచుచుబారి, యదిఖరునిజేరి, మొరపెట్ట సురారిభూరిరణ భేరి, పరగగదలి, శూర్పణఖచేదారి, నెఱిగిబలములరి, మురినడచె మారి, పరులువచ్చుటగని యనుజుని, ధరణిజనుందోడ్కొని, యగ్గిరి గుహకరుగబనిచి రాఘువుడుధనుశ్శరవరకరుడై బలువీరులదోడ్కొనె ఖరదూషణత్రి, శిరులుదాకిరి, హరిపైజనునేనుగులునా, హరిమెఱ యనేన, నొక బగలువదెగ, నరికినారాయ, ణాస్త్రమునరాము కరులదొరలతలల, దొరలనేసె నవనిపై ॥విన॥

తమ్ముడువచ్చి సీతనుదోడితెచ్చి యమ్మెయినన్నసా, హసము మెచ్చి, నెమ్మినుండెను సు, ఖమ్మునహెచ్చి యమ్మది రక్కసి,

యటలంకజొచ్చి, పమ్మిరావణుచరణమ్ముల బడివగవనతడుకరుణన్
జెలియులిగాగిట, గ్రమ్మియుదేమన రామలక్ష్మణులు కాంతారసీమ
మెలగ రామునికలికి చెలువలరిచెలగగానీకిమ్మనవన్నిటు జేసిరినీ,
తమ్ము లిందుకై పొలసిరియునిన, కొమ్మసూరార్చిర, తోవిభుడు
రాముని నిమ్మహి శేషగిరీశునిగా దలచె ॥విన॥ 5

6 ఘరజురాగము— అటతాళను

పల్లవి—ఇంతిచెంగల్వ, బంతిచెలువలమేల్, బంతిగుణముల, దొంతి
విన వే॥

అనుపల్లవి—శ్రీకాంతుడుగాకున్న ఖరదూషణాదులనా, వంతలోన
జంప, నెంతవారునరులని చింతించిదశకంఠు డసురుల, శిక్షింప
జక్రియినకులమున. మంతు కెక్కజనించె శ్రీరా, మాఖ్య
బ్రహ్మదినుతుడై యనె ॥నింతి॥

ఐనగానిమ్ము శ్రీహరిచేతబొలిసితె, మానుగవైకుంఠ, మందిర
మేలుదు - నేనతనిగెలిచితి, నేసిరాక్షసరాజ్య, మీనేగలదనుక యే
లుదుననితలచి, భానునిభమగురథ మెక్కివిధి, పూనిప్రేరేపదుర్మతి
వై, రానుగత హృదయుడై చనియెను రావణుడు మారీచునింటి
॥నింతి॥

వచ్చినదనుజేశు, జెచ్చెరబూజించి, వచ్చినపనిదెలుప వ
నన్నమారీచు, మచ్చికజేసిరావణుడు, బలికెరాముడు హెచ్చికా
కుజశర, ధేశుడు బంపగ, వచ్చిమునులకు నెల్లనభయంబిచ్చి మ
ఖరదూషణాదుల, వచ్చినాడటరాము సతినే, దెచ్చియేలుదున
నతడనియె ॥నింతి॥

రాముడు నరుడని, రావణతలచేవు, శ్రీమహావిష్ణువు, సీత
మహాలక్ష్మి, యీమేనుబూనినా, డిచటనినుబొరిగొన, నామహాత్

నిచెనకు, టదిచేమ్చుత్యువినువి - శ్వామిత్రుక్రతువునసుబాహుని
జంపిరఘుపతి నన్ను శరముని - నీమహోదధిపై చెబ్రతికితి, నేమిసు
కృతముకతననోయన ॥వింతి॥

హరినిన్ను బొలియింప, నవతరించినట్లయితే - వెఱచి తెజంప
కవిడుచునా లేలెమ్ము - మెఱసి నీవు మాయా, మృగమై రాఘవుల
సత్వరముగ భ్రమియింపు ధరణిజనేదత్తు - మఱుమాటలాడ నిను
జంపుదు, మారీచయని రావణుం డన - వెఱచి, హరిచే దెగిన
మోక్షము, వీనిచే బడ నేలననికదలె ॥నింతి॥

పదియారువన్నియు, బంగారువలె దనువు - పొదలమేనిపై
వెండిపువ్వులవలెచుక్కలు, గుదిగొన మణిరుచుల గొమరారు
కొమ్ములు - కొదమరత్నము లసగా గొరిసెలుదనరగ - నుదుట
నీలములవలె గన్గవ, యొప్పమారీచుండు లేడిరై, కదలి శేషగిరీశు
డగురా, ఘవు డున్న పంచవటి జేరెను ॥ఇంతి॥

7 నాయకిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—దీనభక్తజనసౌఖ్యదాయకి, ప్రాణనాయకివినవే॥

అను—ఆభానుకులుడు ఏకాంతమునసీత, తో నిటులనె రావణా
సురుడిదెనిను గొని, పోనరుగుదెంచె నీవంతర్హిత, వైనీడగు
ఛాయా మాత్రమునిలు, మీానసువర్షాంతమునందుపొంద, గా
నీకగునన నట్లనినిల్చెసతి ॥దీన॥

చెలగుకపటమృగముజూచి మాయా, సీతదీని గొని తెమ్మని
నశౌరి, విలునమ్ములు గొనిచనుచు జానకిని గొలిచియుండు సౌమిత్రి
నేసిలేడి, సలలితముమీార దెత్తుననినల, క్ష్మణుడిది మారీచుడుచేయు
పో, కలువలదీకార్యముబూనగానగారిస్తుతియుననిల్వకేగెహరి॥దీన॥ 1

సర్వపూర్ణుడయ్యు నచలుడయ్యును సాక్షియయ్యులోకా
సారిమై, పర్విడిమాయామృగము వెంటఁదగిలె, భక్తపోషణుండ నెడిను
విదితముగా, నుర్వీతనూజ కోరిక దీర్చఁగ నుద్దండాటవి రఘువీరుఁడుచ
దుర్వారామర్షణుఁడై మృగంబు, నుర్వింబడ నేసెనిశితాస్త్రముచేఁ ॥దీన॥

త్రుళ్ళుండంగికపటరూపు చెడిమా, రీచుడొరలుచో హాలక్ష్మణ
చెల్ల రేనన్ను బ్రోవుమని చక్రి, చీరినటులదోఁచ నార్తరవమునవిలపై
ద్రెళ్ళుచు మహీశుసన్నిధిచే, ముక్తింజెందెనచట నార్తధ్వనివిని, తల్ల
పడి భూమిజరాముఁడాప, దంబొందెను జను లక్ష్మణా యనెను ॥దీన॥

మూడుజగము లనికిదొడరి ననురా, ముడు భయార్తుడౌ
చెలియ, తెలియక నాడితివను మఱదినియతివసుజను లాడరానిమా
లాడనాతం డదివిన గూడక హరీయనుచు నన్నచనిన జాడంజ
రావణుడిష్టము, చేకూరె ననుచు జేరెను మౌనియని, గూఢాత్
కృతిమై ధరాసుతను ॥దీన॥

పూజజేసి సీత పలికె, మహా, పురుషనిలయము మత్పతివచ్చు
నుక నా, జనకజగనిమారెవరు దెలుపు నాతియనిన నయోధ్యాధిప
యగు దశరథరాజుకోడలను రామునిభార్యను, లక్ష్మణుడనుతమ్ము
దానునువని, రాజీవాక్షుడు పదునాలుగువత్స, రంబుల్ నిలజనకా
వచ్చెనని ॥దీన॥

నిన్నువిందునన. రావణుడనా, నెలవులంక దనుజవిభుడ
జగముల నన్నిటినిగెలిచి, నాను ననుబొందు నదునీకెందు క
విని భయంబు, నన్నెలత యోరిఖలుడ నిను రాము డస్త్రాహత
జేయుననున్ రావణు డెన్నిక బదితల, లిరువది కరంబు లిమ్మైలగ
రథమందు సీతనిడె ॥దీన॥

అలఘుగతిని బోవ శేషగిరినిల, యాహరీ రామ లక్ష్మణాయ
నుచు గలికివిలపింపని జటాయువిది దెలిసివచ్చి రణమొనర్చి కూల

...గిరివలె గులుకుచు దశాస్యుడరుగరినైదు, గురుకపులనుగనిలోడ
...ల్ ముడియిడి-చెలివై చెనచటలంకాపురంబు జేరియశోకవని సతిని
...చె ॥దీన॥

8 లలితపంచమిరాగము—ఆదితాళము

...ల్లవి—ఓవనితామణిరో ॥వినవే॥

...ము—వేవచ్చులక్ష్మణుని, వీక్షించిహరిమది నొకటిదలచె ॥నో॥
నేసాక్షినౌదునైన - నీజగము మాయామోహా - వ్యాసంగ
మొందజేతు, ననియెంచె - హాసౌమిత్రి హాసీత నచటడించి
వత్తురాతప్పు, జేసితివింక నేమి సేతుననినరాము గని యతడు
పలికె ॥నోవని॥ 1

ఆర్తనాదమువిని, యవనిజనన్ను బొమ్మన్న నార్తరక్షకుడతని
...లకుమనిన-వార్తిచేవినరానీదు, ర్వార్తలాడనీమార్గాను, వర్తినై
...తినన్ను మన్నింపవేయోదయానిధీయనెను ॥ఓ॥ 2

అటమీాదబర్ణశాల, కరిగిసీతలేకున్న రామచంద్రుడుశోకవా
...న్నిధిమునింగి-తామహామహుడయ్యెని, ర్దళితదుఃఖరాశియయ్యె -
...మరులకుజూడ జింతా, పరవశుడై నట్లు విలపింప దొడగె
...వని॥ 3

హాపూర్ణచంద్రానన, హాచకోరాక్షీయింత - కోపమానాతో
...క, కున్నావేమి - ఓపరమసాధ్వీయింక నేనెట్లోర్తునిమిషమొక
...మాయె బాపపుదైవమింతపగ వాడౌ టెఱుగనని వనితను
...కె ॥నోవని॥ 4

వెతకుచురాగాహాత, పక్షుడై పడియున్న - పతగేంద్రుగని
...నా, పరికించితే - అతివసీతదుమ్మింగి, హాతుడై నట్లున్నాడు

ఏని - ధృతిచేజంపుదు, విలునమ్ములు, దెమ్మినిన రామ నేజటాయు
నని ॥నోవని॥

హరిహరియనిడాయబోయి, యతనిచేదద్వీథ మెల్ల - నె
పక్షిరాజుమై, కరమున నిమిరి - పరగబోధించినరామా,హరిపర
త్ముడవునిన్ను - కరమర్థిజాచితిముక్తి, గంటినని ప్రాణముల్వీడి
నతడు ॥ఓవని॥

చితిబేర్చిపులుగుమేను, శిఖచేదహించెనంత - ధృతశంఖచ
గదాబ్జా, న్వితుడై హితుడై - నతుడై రుచిరతనుడై వరవిమా
నారూఢుడై జటాయు- వతిభక్తి శేషాచలపతియా రామునినుతియిం
దొడగ ॥ఓవని॥

జటాయుకృత శ్రీరామ స్తవము

చూర్ణిక

శ్రీమదగణితగుణమణిగణాలంకృత రుచిరచిరతర శుభస్వ
పం, సకలజనభయావహామహదజ్ఞానజనితకలికలుషాంధతామిస్రని
రకభవతారకదీపం, అనుపమాద్భుతమహత్త్వతాపం,హతదీనజన
మనస్తాపం, కరధృతవిదితామోఘశరచాపం,జగదుదయస్థితిసంహా
విర్భావతిరోధానాదిమహామాయావినోదనిదానం, అంగీకృతరంగ
గళాభంగతుంబురునారదసంగీతవీణామృదుగానం, భూతభవిష్యద్వ
మానకాలత్రయాబాధ్యమానం, అసమానం, అక్షీణకటాక్షవీ
రక్షితదాక్షాయణీప్రముఖనిఖిలభక్తజనసమూహం, నిర్దళితసకలసం
హం, దుర్వారోర్వీభరణహరణ నిర్వహణచణలీలామానవదే
శ్రీమత్కరుణావలోకన మాత్రతత్పితపాలాత్ చతుర్ముఖాదిస
నుపర్వాఖర్వఖేదంనిరంతరామసన్మసమాధిపరిపూర్ణపరమయోగి
హృదయ సరసీరుహాకర్ణికోపరిస్థితవితతజగత్పవిత్రా కృతాద్భుత

భావభాసురవియన్నదీ జనకవిభవాభిశోభిత కిసలయమృదుపాదంస
మ స్తజనానుమోదం, సతజన సంతత సకలకల్యాణగుణసంపాదండళ
త్పుండరీకపత్రజైత్రవిపులతరమనోహరవిలోచనం, శిలామయమూని
దూషాచణం, యాచిత వైరోచనం కుముదబాంధవకిరీట ప్రచండ
కోదండఖండనోద్దండ దోర్దండసముద్దామం, దేవతాసార్వభౌమం,రవి
కులపయఃపారావార పరిపూర్ణసోమం, గర్వితపూర్వగీర్వాణ వాహినీ
సందోహాకతినకంఠలుంఠన గళచ్ఛోణితారుణిత సహస్రకర సహస్ర
కోటిప్రభా భాసమానమహాభూత భయంకర సుదర్శనాభిధానావక్ర
చక్రాయుధాభిరామం, మారీచసుబాహువిరామం, హారహీరనీహార
కర్పూరసుధాసారడిండీరశరన్నీరద శారదానారద పూర్ణిమాచంద్ర
చంద్రికాధిక్కారదశదిగ్వ్యాపిత ధవళయశోధామం, శ్రీరామం,
జననమరణాదిఘోర సంసారమహాగహనదావదహనాయమాన సకల
జగజ్జేగీయమానపావననామధేయం, సూరిజనభాగవిధేయం, ఇంద్ర
నీలమణి ప్రతీకాశాతి స్ఫుటసుందరి కాయం - రమాకాంతకుచకుట్మ
లతటీచర్చితపటీరకుంకుమసంకుమద మిళచ్చందన పంకముద్రితశోభన
విశాలవక్షసం, హతఖరదూషణాది రాక్షసం- హృత్తేక్షితవివక్షం,
ప్రపన్నావదీక్షం - పరధనపరదారాముఖమునిజనసేవ్యం, దుష్టజన
దుర్విభావ్యం, ప్రణవైకసంస్తవ్యం, శ్రుతశిరోవీధికా శ్రావ్యం -
విలూనదంభాభిమాన నానాభువనసంస్తూయ మానసమానవపుర్ని
ర్మాణా సమానమానస సరోవర ముహుర్ముహుద్గతసముత్తుంగా
ఖండానంద వీచీపరంపరాలీలాడోలాందోళిత చిన్మయరాజహంసం,
రాజకులావతంసం - స్మితమనోజ్ఞానేందు మండలం, రత్నప్రభాకచ్ఛ
తచామీకర చారుకిరీటకుండలం, పోషితాఖండలం - గుణత్రయ
క్తిత్రయమూర్తి త్రయానువృత్తం, కరుణామయచిత్తం- పనసామ్ర
దలీక్రముక ఖర్జూరజంబునింబజంబీర పున్నాగచంపక వకులవకుళా

శోకిత మాలసాలరసాలాది కోరకితపుష్పితఫలిత మహామహీరుహ
రాజీవిరాజితరత్న చ్ఛవిచ్ఛటాలంకృత సానుప్రదేశ సంతతసమ
త్పతన్నిర్ఝ రాకలితప్రశస్త సమస్తవిలాసోల్లసిత శేషాచలశిఖ
మధ్య సువర్ణప్రసాద విహరణశీలం, తోషితాశేష భూపాలసురాసు
యక్షరక్షోరగ గరుడగంధర్వ సిద్ధసాధ్యకిన్నర కింపురుషవిద్యాధర
చారణాప్సరోబృందరచిత బహువందనం, భక్తజనచందనం, రఘు
నందనం, త్వాంభజామి త్వాంభజామి॥

10 శహాన—అటతాళము

పల్ల—కోరికూరిమి మీరికౌమారిభ - రారిచరితము ॥వినవే॥

అను—శ్రీరాముడు జటాయువు భక్తికిమెచ్చి - శ్రీమీరగ గైవల్య
మిచ్చి యావలజనిహెచ్చి ॥కో॥

సానుజుడై సీతవరయుచు రాముడు, జనిఘోరాకారుడై
రక్కసునిజూచి - మానధనుడౌ లక్ష్మణునితోడ బలికెను, వీనిబా
హువులలోన నిప్పుడు మనము - పూనిచిక్కితిమి కన్నులుగాను
డలేదు, వీనికినని తెగువతోన రాఘవులిరువురు - వానియోజనదీ
బాహుద్వయము దెగనఱికిన గబంధుడు - దాని కద్భుతమంది వీ
రెవరేనెఱుగనన జక్రిపలికెను ॥కోరి॥

దశరథసూనులము రామలక్ష్మణులము, తండ్రియాజ్ఞ ననము
సీతతోడ - వసియించియుండుమము వంచించియెవడో నా, వామాతి
గొనిచనెను, వెదకుచువచ్చి - వెసనిన్ను గంటి నీవెవడనిన గంధర
విభుడజునివరమునను జిరజీవినై - కోసరియష్టావక్రమునిగను, గో
నగినసురవగుమనిత - పసిశపించెవిమోచనము రఘుపతి సేయ
ననెను దైత్యుడు ॥కోరి॥

దనుజతనువుగాల్చ మెచ్చిగింతుసీతావృత్తాంత, మనవిన్నిట్లు సేయయరుదరుదిది-యవనసురాకృతివిడిచి దివ్యగంధర్వుడై, వినుతించెహానీమాయ మానవాకాయ - మనఘ దుష్టనిగ్రహార్థముబూనితివి పరమాత్ముడవు దైవరాయ, సన్మునిగేయ - మనోవాగగోచరుడవనాదినిధనుడవఖిలసాక్షీవిచి, ద్ఘనానందమయుడవు - రఘునందన వందనములు చేకొనుమనె ॥కోరి॥ 3

రూపరహితుడవయ్యు రెండురూపములుగల వోపరమపురుష నీకు స్థూలసూక్ష్ములు - ప్రాపునజగములు గలుగు వెలయునడగు నీపాదమానపరాకు, హిరణ్యగర్భ - యేపునసూక్ష్మమయి విరాట్టనువు స్థూలమై, దీవించెనదిమాకు, దెలియమును లలమట - కోపిధ్యానము సేయగ విరా, ట్పురుషుడన ధారణాశ్రయుడై - చేపట్టి రామునితనువె సుమ్మఖిలజగములుననె గబంధుడు ॥కోరి॥ 4

వానిజ్ఞానముమెచ్చి నరదుడుబలికెను వరమాయీ పావనస్తవమునువిడినిన - గాని, వారికిసిరులు గలుగుదురితము దొలగు గలుగదెన్నడు భయమనిసెలవియ్య - గానెరావణుడనురా, తీసుకు సీతనులంక, లోనుంచినాడీదినము, శబరిసద్దకి జను డానెలతచే సకలమునువిన, గానగుచు గిన్నరుడుజనె భానుకులమౌళి శేషాచలపతిమంతగాశ్రమముజేరెను ॥కోరి॥ 5

11 మాంజిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—హితమతిసతీ పార్వతీ యా, చరితము వినవే॥
అను—రతిపతిశతాధికరుచి, రాంగుతా రామలక్ష్మణుల, నతివేడ్కజని యానందాబ్ధితేలి శబరి యెదుర్కొనెను ॥హిత॥

పదయుగళికిమ్రొక్కి, పాద్యమొసంగి తదంబుకణార్ద్రసదమల
సర్వాంగియైహరి దర్శన, ముదితవిలోచన జితసారంగియై, రాఘవుల
మన, స్మృదుఫలగంధమాల్యముల, దృప్తులజేసి హృదయము
ముదమొదవబలికెను రామునితో శబరి దరఘటితాంజలియగుచు ॥హిత॥

నినుగనిధన్యనై తనరితిఖిలుల, దునుమగమనుల మనుసగ,
దశరథునిసుతుడై నారా, యణుడు జనియించు, ననినాగురుడు
సుమ్రతు, డై దెల్పెనుమతంగ, మునియదినేడు నిజమాయె శరణు
శరణు దైవరాయావనితను హీనకులజను, నినుదెలియజాలనవ
రాముడుపలికె ॥హిత॥ 2

కులనామాశ్రమా, దులు హేతువులుగానె, బలనను దెలియగ
భక్తియొకటివినాయజనదానతపోమంత్ర, ములుభక్తిహీనములైనవి
ఫలములుగనుక, దెలిపెద భక్తిమార్గము, సులభమగు నపవర్గము
తొలుతసత్సంగతియా, వలమత్కథాలాపగుణరతులనెను ॥హిత॥ 3

ననుగొనియాడుటయు, ఘనగురుసేవయు, మనియమాదులను
ననుబూజించుట, ననుభవించినవారలను, గనిసంభావించుట సకల
భూతముల, ననురాగనిశమదమముల, నెనయుట విమలచిత్తముల
ననువివరించుటయు నివినవవిధభక్తు, లనితిరుగాహరిబలికె ॥హిత॥ 4

భావముసజ్జన, సేవనువిమలమైనది నీకు, గావున ననుజూడ
గాగలిగెనిక జానకితెఱగు వేవేగమెజూడగా దెలుపుమనసతిని,
రావణుడెత్తుకొనివేగ, లంకకుజనె మహాభాగా, దేవాదిదేవ నీకు
దెలియని, దిగలదేయనుచు జెలిపలికె ॥హిత॥

పంపానామసరో, వరతటిఋశ్యమూకాద్రిపై, బెంపునసుగ్రీ
వుడున్నా, డతనిసఖ్యముచేయుడింపు నతడుదోడ్ప, డునని తెలిపి

బరి, తెంపుననచటజితిబేర్చి, దేహముచిచ్చుతో గూర్చి, పొంపున
శ్రీవిభునిదల, చుచుదనువెడసిపరమపదమున కరిగె ॥హిత॥

ఈరఘువరస్తవము, నెవరుబఠించినవినిన, వారుకోరినకోర్కె-
చ్చు శేషాచలేశుడుకృపను, ఘోరదురితములను బుచ్చునిది
యా, కరమునూరిజనానందకరము, దారిద్ర్యసంకటహరము, ఆరణ్య
కాండము శ్రీమీంర సుబ్రహ్మణ్యకవి తెలిగించె ॥హిత॥

శ్రీ మదధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనలు

అరణ్యకాండము సంపూర్ణము

శ్రీరస్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

కిష్కింధాకాండము

1 మాఋవరాగము—ఝంపతాళము

పల్లవి—శ్రీహిమాచలవరసుతాయీకథస, మాహితమతినైవినవే॥
అను—మోహనాబ్జోత్ఫలా, మోదయుతనై విమల మయిహం
చక్రవా॥

కాదివిహంగ కులకోలాహలమై, పనసామ్రవకుళ కదలీతరున
తతీరమైతగు పంపాతటినిడాసి, సాహసవిక్రమకళాకు, శలులగు రా
వులు, స్నానపానములుజేసి, శ్రమముబాసియలరిరి ॥శ్రీహి॥

వరఋశ్యమూకాద్రి, సరణిదప్పకనడచు, వారిశరచాపధరు
నృపవరుల, సురజటావల్కలాం, బరులజూచి, వెరగొంద సుగ్రీ
డరులనితలచిమంత్రి, వరుడైన హనుమంతు, వారినెరుగబను
నెఱవడుగైచనిమారుతి రామునియంఘ్రులు, శిరమునోళ నత్
జగదుదయ, స్థితిలయ, కరణశీలులైపురాణ పురుషులైతనరు, న
నారాయణులో గాకమీరె, వగని యడిగెను ॥శ్రీ॥

వినులక్ష్మగాయితని, వినుతవాక్పటిమంబు ఘనశబ్దశాస్త్రను
మై,శ్రుతిహితమై, తననవిహారివటువు-నతిమైత్రితోగనినే, దాశరథి

నను రాముడందురు నా, యనుజుడీతడు లక్ష్మణాఖ్యుడు సీతయను నా, వనితయు నేను నితడు నడవులచరించ మజ్జనకుశాసనమునవచ్చి పంచవటినుండ, దనుజుడెవడొకన్మోజగి సీతనెత్తుకచనె, దానివెద కదము నీవెవరో దెలుపుమనె రాముడు ॥శ్రీహి॥

వానరేంద్రుడు సుగ్రీవాఖ్యుడీగిరినమాత్యులు, దానున్నారు వాలికి, భయపడి మ, హానుభావా నను మీపాలికి, బంపె - నేను సుగ్రీవు మంత్రిని, వాయుసుతుడ హనుమానాహ్వయుడ సూర్య సూనునకు మీకుజెలిమి - మానితముగ జేసెదననుటకు రాఘవులు నను మతింప వారిదనమూపుపైనిడి తెచ్చి - భానుజుకెఱుగనేయ జెలంగి రామునిపాద, పద్మములకెఱగి తరుశాఖపీఠ మిడిరొ నతడు ॥శ్రీహి॥

రామాభిగమనంబు, సౌమిత్రిచే బ్లవగ, రాజువిని రిపువిఘాలా, వగపేల - భూమిసుతజాడ, యేలీలనైనందెత్తు - స్వామిరొక దనుజుడొకసతినెత్తుకొనిపోవ, భామమైతొడపులిటు, పాఱవైచెనని యియ్యరాముడు గనిసీతాహా, యనివిలాపింప బామరునిరీతిదైన్య, పడదగదని రవిజు - డమహామహునిదెలిపి యగ్నిసాక్షికముగ ప్రా మాణికములు చేసికొనిరిసఖ్యమునకై ॥శ్రీహి॥

మయసుతుడు మాయావి, వాలితోనని బెనగిపుయిలోడియ సురతొలగి, గుహాజొరని - ర్భయుడై వానితోడ, చెలగి యచట, దయచే నన్నునిచిపోయితానెలకు రాకున్న లయమాయెనన యని తలచి గుహానుశిలద్రోచి - భయమున జనియదిదెల్పగసచివుల్ నను గపి, పతినిజేసిరరిబారిగొని మాయన్న వచ్చి - ప్రియనురాజ్యమును గొని ననుదరిమిన శేషగిరీశ నేనదిమొదల్, ఇచటనునికి యనె నిన జుండు ॥శ్రీహి॥

2 కళ్యాణిరాగము—అటతాళము

పల్ల—తగవిన వే యీ చరిత్రదళ త్కంజదళ మంజుల నేత్రా - నగ
విభేదనమణిచయకాంతిస్ఫుట, సుగాత్ర నుతిపాత్రా॥

అనుపల్ల—వగబొగలు రవిజుగనిహరిని, పగతు దునిమెదననబలా
ధిక - డగువాలి గెలువ నెట్లగునని, యతడన్నబల మెన్న
గడగెను ॥తగవిన॥

దుందుభియనెడి దనుజు డాహవ, దోహలత మహిషరూపు -
జెంది వాలినిదొడరగొమ్ముల, సందెడలజీల్చి యతడేపు - ద్రుమ్మదిం
కాలందన్నిన త, ద్రక్తమీగిరి నెఱయ వాలిని - ఇందురాదల పగుల
నని శపి, యుంచెను, మతంగుడనె గపిపతి ॥తగ॥

అదిమొదలిచట నుందునభయత, ననఘదుందుభి శిరంబు
అదే యోజనములిమ్మనవాలి, ననిగెలుతు వనవినిముదంబు, గదు
పదియోజనాల్ జిమ్మినగని సప్తతాళపత్రములత, గదమియొక ప
గోయునటు లవి, చిదుము మనహారినగి విలుకొనియె ॥తగవిని॥

శరమొకటి శ్రీరాముడేసిన, సప్తసాలముల ద్రుంచి - గిరిధరా
తలరసాతల, నెఱిదిపోదిజేరెనదిగాంచి - తరుచరాధిపుడు రాము
పాదములకెలరుచు మ్రొక్కి శరణని - చరాచరమూలమైన పరా
త్పర వస్తువని పొగడదొడగెను ॥తగవిన॥

నాపూర్వపుణ్యఫలము జగ, న్నాథ నినుగనుట నేడు, ప్రాప
తలంత్రుని నినుసంసా, రనివృత్తికై ఘనులుజూడు - శ్రీపతినతి సు
ధనముకాం, క్షించి బుద్బుదసమంబదినీ - ప్రాపు పెన్నిధి పేదకబ్బిన
పగిది నేగంటినని నినజుడు ॥తగవిన॥

క్షణమెవడునీయందు మదిని, శ్చలముగానుంచువాని - ఘన
హాలతసమూలము దెగు నినురామ రామయనువాని - వినుతించ
హ్మహత్యాశత, మణఁగునిఖిలబ్రహ్మమునితో - చెనటంచుఁగాఁగ
ంచెను శ్రీ, శేషగిరిపతిని సుగ్రీవుడు ॥తగవిన॥

3 రేగుప్తి రాగము—ఆదితాళము

ల్లవి—గరుడగమను సచ్చరిత్రమువినవే, గౌరీసుకుమారీ॥
నుపల్లవి—సురుచిరాలింగనమున బరిహృత, గురుకలుషుడైతనరు
సుగ్రీవుని, వరదయాదృష్టిఁగనిచిఱునగవున, వదనశశిశృంగార,
శ్రీమీఱ - బరత త్త్వ మెఱఁగిపలికితివౌనను పాకృతు లెఱు
గక రఘుకులచంద్రు- కరటులనుమాయచేత మోహితులుఁ
గాజేతునవిపల్కె శ్రీపతి ॥గరుడ॥
లేలెమ్మిక వాలితోనకిఁజను, కీలుగురు తెఱఁగింపుఁ ద్రుంతు
- మేలుగహరిపల్కినకిష్కింధకు, మిహిరతనయుఁ డరిగి, కెరలు
- చాలసింహనాదము జేసినరిపు, శబ్దమువిని రోషారుణనేత్రుడై -
లిరానతనియురమినజుఁడరిచి, కేలబొడిచెవాలియమునిబోలి - వ్రా
దుసోలుచు నొకరినొకరేచి, జాలప్రొద్దుబోరాడి వాలిచే - దూలి
ముములుగ్రక్కుచు జనిహరి, తోననియె గపిరాజుతడబడి ॥గరు॥

రామానను జంపింపగదలచితి, వోమామయన్న చేనటులైనా
- సామీనను పోరిగొనుమనిపొగలిన, రాముడు కడువగచి,
సఖా - యేమిసేతు మీరిద్దరొకరూప, మైమెఱయుట నేయక
సితినని, సౌమిత్రిగని యితనికొక గుఱుతిడి, యీమాటుబంపు మా
న నతడనుపమ - హేమపుష్పమాలిక యొసగిపనుప, ధామనిధి
డరిగి వాలిఁబిలువ - నేమిచోద్యమని యాజికతడుబో, గా మగ
దారపలికెను ॥గరు॥

పోవలదుమహాత్మాప్రాపులేకితడు పోరికితిరిగివచ్చునా
నగివాలి - నేపీఱడనై పోకునికితగదు, వేవేలువచ్చినను నేవెఱవ
వేవేగనతనిప్రాపుతోడ, జావనడిచివత్తుననిన నంగదుచేవింటిరా
డడవులకువచ్చి, సీతగోల్పడివేడ రనిజునితోడ - తావహ్నిసాక్షి
మైత్రిజేసి, నేవానినిజంపుదుననినాడట - దేవదేవుడతని శరణమ
సుగ్రీవునిసచివుఁ జేయుమనెసతి ॥గరు॥

రాముడు సాక్షాన్నారాయణుడై, బ్రహ్మాదిసురలు బ్రార్థిం
రఘుకుల - సోముడై జనించె రావణవధకు, రామహితున కోరల
స్వజనులు - రేమిలేరబలపొమ్మనితమ్ముని, నెదిరిపోడువదరువుమ
వుననుండి - రాముడైంద్రబాణ మేయబడె సు, తారామసుతుడు
గిరిబోలి - మైమఱపుకొంతవడికి దెలిసిగుణధాము ధృతజటాస్తోము
వలయ - శ్యాము లక్ష్మణకపీంద్రాభిరాము, రామునిజూచి
పలికెను ॥గరు॥

నాచేసికపకార మేమిదిన, నాధసుతునివలన నుపకారమేమి
రాచనడక తెలియక చేసితివి, నీచేతజంపవచ్చునా బోయవై -
పొంచియేసినకీర్తియేమి, క్షత్రియుడవై తేనినన్నెదిర్చి చూచినయ
మగుసీతకొఱకురవి, సుతుశరణను లేమి, రామస్వామీ- నాచతుర
యెఱుగవు రావణుసాన్వయముతో సీతతోనిటకుదెత్తు - దోచద
యెదోసమాయెనికను, దుందుభివైరితో నృపుడనియె ॥గరు॥

సకలధర్మపాలుడనై చరింతు, శాసింతువిలుకాడనై, ఖలు
వారక గూతురుగోడలుదోడబుట్టువు, భ్రాతృభార్యబలుకసరియగు
నకటానీవెఱుగకతమ్మునిసతి, నతిబలాత్కారమున బట్టినపా - తక
నిన్నుజంపినపాపమువే - దనినవాలిస్రుక్కి హరికిమ్రొక్కి,
దప్పులు లేవు శ్రీపతివిజగ, దీశుడవని తెలిసెనన శేషగిరి - ని
నుధుశరము బెఱుక వాలియు, నింద్యమగు కైవల్యమొందెను ॥గరు॥

4 ఘంటారాగము - ఆదితాళము

పల్లవి—కోమలారుణ, పల్లవపాణి, కోరివినవె శార్వాణి॥

అను—భీమసంగ్రామహతుండైనవాలి, బేర్కొనివానరుల్ శోకించిరి ॥కోమ॥

తోరముగాసో, గనులబాష్ప, ధారలుభోరుననొలుక, తార హారములురాల కిష్కింధాపురివెడలి నడుమళుక - తారవదనవిజిత కాంతా తారాసతి నిజపతినిజేరి - వీరాధివీరాననుబాసిపోయి, తేరమణ, హాయని యడలెను ॥కోమ॥

రామాయేబాణమున నేసితో, నామగనినాబాణమున - దామ ంపక ననుజంపుమనుచుంధరణిసుతుల్నిగని, కోపమున-స్వామిదయ ఫలముగల్గెని, కేమిసుఖమనుభవించుమని-భామామణి విలపింప, రాముండామగువనూ, రార్పంగడంగెను ॥కోమ॥

ఊరకనేలపొ గలశోకమునకు, వేరైపోయినగతికి - నానేపతి వులతో యీాశ, రీరమోసీమదికి కోరి గుణభూతేంద్రియములు, చేరి లిగ నదితనువుళ - రీరనిత్యుడచలుడెవ్వరి, కీరీతిపగ చెదనని హరి ॥కోమ॥

అనఘతనువుదారువువలె జడముచి, దాత్మజీవుండు నిత్యుడని మొనసిపల్కితిసుఖదుఃఖము లనుభవించువారెవ్వరని - వనితామణి యడుగ రాఘవుండు వినియహంకారాద్యనుబంధమొ-ఘనసంసారము వునకు సుఖాసుఖము లజ్ఞానములనె ॥కోమ॥

బలుకోర్కెలు గలవానికిరానివి, కలలోదోంచునెటులటులనె దెలియనాద్యవిద్యాసంబంధముజీవికహంకృతియందుననెతలపెసంసార మదియె బంధముశుద్ధస్ఫటికమునగెంపు-నిలువనెఱుపై నట్లు మతీం ద్రియా కలననాత్మకు సంసృతియనె ॥కోమ॥

జీవుఁడుమనోయుతుఁడై యదిబోవు, త్రోవబోవుచుజన్మమృతి
మొందుచుబుణ్యావశేనా, భక్తులసంగతి - సుగతిత్రోవదెలిసి
దాదులకు, నేవేరా బ్రహ్మమనిదలచు - నీవు పూర్వసుకృతము
సేవించి ధన్యవైతివనె హరి ॥కోమ॥

నా చేబలుక బడిన ఈవిధమూ, లోచన సేసి సన్మతివై -
సుఖంపుమన, రాముని నుతి, యించేఁ దారకహితవై — ఆచక్రిమ
సుగ్రీవుని, కానందప్రదమయ్యోనతనిఁ - జూచి వాలికి క్రియల్ నే
సూచించిపంచె శ్రీరామచంద్రుడు ॥కోమ॥

తరణిజుఁడంగదపురస్సరుఁడై జ ప్పరమున వానితమవుంచి -
తోర్వి కేగిదహనాచర్యపర కరణీయములొనరించెన్ - పరమాహ్లాద
పరామపద, సరోజాతములుగాంచి మ్రొక్కిన - హరివీనులకెల్ల దొ
దినక, రాత్మజు మంత్రియంగదుండనె ॥కోమ॥

సిరియు రాజ్యము నీదె నినుసేవిం, చెద నను సుగ్రీవుగని
యగయు నీవే నేను రాజ వగుమని, యానతీయ లక్ష్మణుఁడుపురి
త్వరతోఁ జేరిసుగ్రీవునకలరిపట్టముగట్టివర్ష ఋతు- వరుగరమ్మనిచని
శేషగిరీశుఁడగు శ్రీరామునియొద్దకు ॥కోమ॥

౬ యమున రాగము - రూపక తాళము

పల్లవి—ఫణిశయనునిచరితమువిను, దాశా, యణీభక్తజనపరాయ

చేను—గుణనిధులౌ దాశరథులు ప్రవ, ర్షణాచల శిఖలస్థవిలస
సుమ, తరు, గణవృతమై బహువర్ణ మృ, గవిహగ సేవిత
మణిమృతమైవర్షపాత సహమగునొకగుహనుండిరి ॥ఫణి॥

శ్రీనివాసుఁడు నరాకృతిఁ జేకొనినాఁడని-మానివరులు, సురలు
రమనురాగమున - మానిఖగతమృగశరీరులై సేవింతురు, పూని
యనుదినము రాముని, యహోరాత్రుల - ధ్యానమాన సికుఁడై
లక్ష్మణుఁడే కాం, తమునవికసితముఖుఁడై తగురఘుపతిని జేరి-భానుని
నీచేమునువిన్న బోధనేమఱచితిఁ, గాని సులభమాక్రియా సంయో
గము సెలవిమ్మనియెను ॥ఫణి॥ 1

అనుజుడననుఁబూజించగ నంతములేదైన - వినుసంక్షేపము
గా వినిపింతు గురుదయ-ననుపమమంత్రోపదేశమైధీమంతుడు - మొన
గురునిచే బూజావిధి తెలిసి - నను సభక్తికముగానారాధించి
ప్రాత, స్నానాదికమగు నాహ్నికము - లొనర్చిశిలా స్థాపనము జేసి,
కృతసంకల్పుడై గంధకుసుమాదుల - ననుప్రతిమాది పూజసేయ
గవలెనని రాముఁడు ॥ఫణి॥ 2

నాసన్నిధి భక్తినేమిరొనఁగిన నేనందు, నని యలరుదు చాలా
భక్ష్యభోజ్యచందన - వాసోముఖ పూజాద్రవ్యములు దెచ్చిసిద్ధాసన
మున దేవునియెదుటఁ గూర్చుండి లీలాభాసురబహిరంతరమాతృకా,
న్యాసంబులు గేశవాదికముహూర్తపంజర - న్యాసంబులు జేసి హృద
యరవిమలజీవకళాధ్యాసియై సిలాదులకు కలాసిద్ధిఁ జేయవలెనని రా
ముఁడు ॥ఫణి॥ 3

హృదయావరణాదిపూజలాగమవిధి నొనరించి యర్ఘ్యపా
ద్యాచమవేదమధుపర్కసదమఁధూపదీపనైవేద్యనీరాజనాది,వివిధో
పచారముల నర్పించవలెనన్ననవిద్య-పొదలుచు నగ్నిప్రతిష్ఠాపనంబు
జేసి యగస్త్యోక్తమార్గమున హోమము వే - ల్చిదహనుఁదప్త సువర్ణ
ముగ, మణిభూషణుగవిష్ణు - పదస్థితుగాబుధుల్ సదాభావింతు
రనెనుహరి ॥ఫణి॥ 4

బలిపార్షదులకునిడినమంత్రజ, పము జేసి చెలఁగివి డెమిచ్చి నృ
గీతవాద్యము- లలరగనాముండరస్వస్తివచనాదులు, సలిపి నా ప్ర
దము శిరసావహించి హెచ్చి - లలిదండమర్పించి కరయుగళినాపా
జలజంబులుస్పృశించి తలనుంచి మహాసంస్మృతి, వలన బ్రోవుమని
ధ్యానమునుచేయునతఁహాపర, ములొందునని శేషగిరినిలయుఁడ
జన్మనకుఁ దెలిపె ॥ఫణి॥

6 పంతువరాళి—అటతాళము

పల్లవి—కలికియులరులములికిచిలుకల, కొలికిపీనులసుధజిలికికథవిన
అనుపల్లవి—చెలఁగిలక్ష్మణదేవుని దెలిపి ప్రాకృతునివలెమాయ య
వడహాసీతా, యనినిద్రజెందఁడాయెనుహరి ॥కలికి॥

అచటకిష్కింధాపురిలోహానునుంతుఁ, డతిసీతిమంతుఁ డగ
రేంద్రుడగు సుగ్రీవుని చేరి రాజా- ప్రచురతధనరాజ్యములఁ గొ
రామచంద్రు మహానుభావునిమఱచినావు - ఖచరపతిసుతుఁడు తె
గతి చెడక రాఘువుని జేరుము - విచిత్రివలదనిన విభుఁడు బిలుపిం
మ నెగవులను ॥కలికి॥

అంజనాసుతుఁడధిపునియాజ్ఞ వానరులరాఁబనిచినఖల దిక
లుబిక్కటిల్లఁగపివీరులు - మంజుతరగిరినిభశరీరులు, మహియునా
ముభేదిల్లవచ్చిరంత - గంజదళప్రేతుఁడై తగు కాకుత్ స్థకులుఁడ
లమునమణి - పుంజసామస్థితుఁడై పొరలెసీతావిరహార్తిచే ॥కలికి॥

జానకీహాచంద్రముఖి, ప్రాణములునీమేననిలిచిన-వేనన్ను బా
యుండాక చల్లనైమా, మానవతినంటినీకరములమఱినన్ను దాకు

…కాసుధాకర-భానుసముఁడాయె జంద్రుడు, పరికింపు లక్ష్మణా
…దివఱ-కేకాక్షి, దనుజుచేఁబడి, యెటులౌటయెఱుఁగన నెరాముడు
…కలికి॥

. స్త్రీసక్తుఁడై పానమదచేష్టనిటురాఁడుసు, గ్రీవునిద్రుంతునని
…ఘవుఁడు దొడరననుబంపుతీ - వ్రాసిహతునిఁజేతు నినసుతునని
…నుజుఁ, డలుగు హరికడురాయిడిసేయఁదగ - వాసౌమిత్రిసీవు చని
…లివలె జెడకుమనుమిఁకదడ-జేసినఁజెడు ననిన దవ, శిఖకరణికపి
…రి కతఁడరిగెను ॥కలికి॥

విలుగుణధ్వనిచేయఁగ, విని యంగదుఁడువచ్చిమ్రొక్కిన, వేగ
…దొరకుమారాకదెల్పుమనఁ జని - కలఁగి పురివాకిటనిలచెలక్ష్మ
…ఁడు, కపిరాజాపరాకాయన సుగ్రీవుఁడు-దెలిసిమారుతి నీవలుక,
…ప్పి యాఘనునిదెమ్మనఁజని - వలగొనికినుక వత్సలాను, జావలదని
…డితెచ్చెను ॥కలికి॥

పతిపనుపదారాంగనచని, భయభక్తివినయ సంభ్రమముల-
…జేసికుశలమేబావా, కోపమేమి-అతిభీతుఁడై హరివిభుడున, న్నని
…మిముదేరరాదేవా యతిచేయిబట్టి సతియంతఃపురికితోడ్తేర నతని
…రుగాని కపి-పతిరుమాయుతుఁడై పాన్పుననుండి యురికి, పడిలేచె
…అ వరివలె ॥కలికి॥

మదలోల లోచనుఁడై, మలయు రపిసుతుఁ గని యలిగిరా,
…నుజుఁడు పలికె సుగ్రీవాచేసినమేలు పదటగలిపిరుమావధూరతి
…వశతమఱచియున్నావా కాని వాలిని - పదరిప్రాణము, లుగొన్న
…, ప్రదరమెందు రెదురు జూచుచును-న్నదనిస రామకార్యమనఘు
…తఁడు మఱువఁడనెఁ బావని ॥కలికి॥

వానరులనిదెచూడు డెబ్బదిరెండువే, ల్వలనుగూడుక, భాను జుఁడు రాదలఁచినాఁడు అని పలికినపవ-మానసుతు చతురోక్తులకు తా మర్షతనున్న రాకొమరు వేఁడుకొని-భానుజుఁడుపూని వందనము జేసిన వానిఁగౌఁగిటనిడి యూర్మిళా - జానియాసీనుఁడయి సరసపూజలుగొని సఖునిచే ॥కలికి॥

రామదర్శనలాలసుఁడయి రథమెక్కి, లక్ష్మణకపీంద్రులు రణ భే, రీమృదంగములు మోదఁలగాగదలిహా, సూమన్నీలాంగదనలాది- భూమిరుహచరపతులుగు, ములుగొని గొల్వఁగాఁ - జామరసితాత పత్ర, సద్విభవయితులై శేషగిరి - ధాముఁడయి రఘుకులాబ్ధి సోముఁడగు, రామవిభుఁ జేరిరి ॥కలికి॥

7 కాంభోజిరాగము - అటతాళము

పల్ల—రామాభిరామ గుణధామ, రామ కథాసుధామా, ధురి
సామాన్యమా॥

అను—రామునికనతిదూరమే తేరుడిగివచ్చి, సౌమిత్రిరవి, సుతులు,
జేసిరినతులు, స్వామికౌఁగిటనిడియర్ఘ్యపూ, జామాన్యుఁజేయ
హరిపతిహరి-వామభాగాసీనుఁడయి రఘు, రామ నృపయి
టుజూడువచ్చిన - కామరూపులనగణితబలఁపులజితరిపులననె
విను ॥రామా॥

మేరుమందరహిమవత్పారియాత్రాదిగిరులఁ జేరియుండెడి వీ రులు, దేవాంశభవులు-భూరిశైలాకారులు, రణోదారులు, సారకరి బలులు, దశశతసహస్రాయుతులువి - స్తారవారణసత్త్వులునిస్తులులు చారుసౌవర్ణతనులమలశ-రీరులగణింగులు వినీలా, కారులిదెగర్జలిడి పరువిడ కడ,గినపనికి ప్రాణములీ, గోరినారిఁకవీరు మీయాజ్ఞావశు లభిజ్ఞాయనులు ॥రామా।

గొనకొనిభల్లూక,కోట్లుగొల్వఁగఁదగునీ-గుణనిధిజాంబవంతుఁ,
బలితుఁ డుపవన - తనయుఁడు హనుమంతుఁడు, నలనీలతార - పనస
గజగవయగ, వాక్షగంధమా - దనసుషేణదధిముఖులు కేసరి ప్రము
ఖులు - వినుమితఁడు శతబలిదశరథుఁడితఁ డనఘ వాలికొడు కంగదుఁ
డితఁ-డనుపమానబలాఢ్యులనువని గొనుమపన, వినతనయు నాలిం-
గనముచేసి సమోదాశ్రులోచనుఁడయి హరిబలికె ఘనుఁడయి
॥రామా॥ 2

ధరణిజ వెదకవా, నరులం బంపుమనీ, వెలుఁగవా కార్యసరణి
యనిపలికిన దా-శరథియానతిఁ దరణిసుతుఁడగ, చరుల-హరిదంతముల
కనిచెనవనిజ నడి నెలలో వెతఁగింపకున్న వారిద్రుంతునని భేరి - మొర
యించి యంగదజాంబవ ద్వినుతహనుమన్నలను షేణుల - శరభ
మైందద్వివిదులనని చె, నరసదక్షిణదిశకనిలజుని, హరిబిలిచిముద్రికసీత
కొసఁ గుమనియొసఁగెఁ జొసఁగ ॥రామా॥ 3

శ్రీరాముని చేనా, శీర్వాదములుగాంచి, మారుతిముఖ్యులరిగి - గిరి
సరిత్కుంజభూధరదుర్గములిరిగి, విధ్యాటవి - నీరుపట్టునడస్సి నీర
పత్తులుగు, హద్వారము వెడలి రాగాఁగ నిబిలములోగా-వా రేగిసింహా
సనస్థలి, వరనియతినున్న యోగినిగని -కోరి మ్రొక్కనవిరా రెవరనుచుఁ
దెలియదుగ - గారామదూతలమన వారిఫలములు గొనఁగ సెల
విచ్చె నతిమదినిహెచ్చె ॥రామా॥

జలఫలతృప్తులై, లలననీవెవరనిన- నలకాశ్వకర్మతనయను హేమ
యందురనను - తొలుతనాట్యమునంద్రి, నయను మెప్పించిన - లలిత
సద్వస్తుని, స్తులమానీపురమిచ్చె - నలి కాత్ముఁ డది మొదలీగతినుందు
పొదలి యలఘుమతులార యనివారల, ననిచి తాఁబోయి శేషాచల -
నిలయుడగు రఘునరపదాంబుజ, ములకెఱగి శ్రుతిసూక్తినతి నుతి-
నలిపి చెలిబదరి, కాశ్రమమునను గైవల్య మొందెను ॥రామా॥ 5

8 గౌరీరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—ఇందిరారమణుచరితమువినవే, సుందరీమణి॥

అను—మందయానమునఁ జనికపులుమ్రాని-క్రిందతనాసీనులై తెట్టు
బోదము - ఎందరయుదముసీతననినవాలి - నందనుఁడను జన
కాత్మజనుగన్గొనక - యందరిగిలిమేనిననుజంపు, ముందుగార
మాజానినే - నిందుమృతినొందువాఁడననందు, కొండతిండె
యుండ మెందుకుమృతియనిరి ॥ఇంది॥

రామబాణమునక భేద్యముజగ, త్త్రయమునందు, గలదాచిఱు
తయిట్లను - ఏమి తెలివివలదా, గుహానుండమను సోమరులనుడివి
నకు రాఘువునకు - సౌమిత్రికన్న సీమీాదప్రేమ, చాలగలదింకొక
రహస్యము - రాముఁడనఁగ నారాయణుఁడుసీత, శ్రీమహాలక్ష్మి
లక్ష్మణుఁ డాదిశేషుఁడు - స్వామిపార్షదులముమనము, వైకుంఠనివా
సులము హరి - భూమి భరముమాన్పదాశరథియై, పుట్టెననిదెలిపె
సంగదునకుఁ బావని ॥ఇంది॥

మునముమరామకార్యనిర్మాహకుల,మయినశుభముగలుగునని
సందరీ-ఘనునిబుద్ధి మెలఁగుటే మేలనిచన, చనిమహేంద్రచలమెక్కి
తగుచరుల్-ఘనమకరకమత, కర్కటజలూక - ఫణితిమితిమింగిలాది
జలచరా, భంగమై తరంగాలింగిత స్వర్గంగా - మనోజాంగవల్లియై
తనరు, వనధిఁజూచిభీతిల్లియుది - మనముదాఁటుటేడ రావణుఁడేడ,
ననుచు బ్రయోపవేశపరులై రపుడు॥ఇంది॥ 2

గిరిగుహావెలువడి సంపాతియనుఖగేంద్రుఁడు వానరులఁగని
భూరిగొందు-నిరతముఁదిందుకరులవలెనున్నారని- పరువిడిరాదుర్మృతి
భీతిప్లవగుల్ హరి- హరిజటాయువెంతసుకృతియైమరణమొందెననవా
సంపాతిసహో - దరునిమృతిదెలియవిని హరి, వరులచ్చటికివచ్చు

టయు నెఱింగివారును జలధికి రా - నరిగితమ్మునకు దిలోదకము లిడి మరలునతనిసీత, నడియుడిగిరగ చరు ॥ఇంది॥

నగశిఖర మెక్కి-నిక్కి-లంకలో, నశోకవని నవసీనుతిగంటినిదె మొగమాటముగాదనిపల్కి-సంపాతి, తగనిట్లనునాతమ్మునిజంపిన-పగ కీర రావణుని ద్రుంతు, పక్షయుగము లేకునికి నెగర లేనుచిన్నవాడో మహాత్ములార, పంతముమీఱఁగ - నీగిజటాయునేను రవిమండ,లో న్నంత బెగురగాను అరు ణగభ స్తిదీప్తిచే రెక్కలవిసి, పొగరడఁగి పడిరినతఁడు పడుటెఱుఁగనని ॥ఇంది॥

ప్రాణములు మూఁడుదినములకువచ్చి పరగ శేషశైల,వాసుని దయ-నేను దెలివొందిచాలావగసోముఁడన్ - మానిఁజేరజని ప్రొమొ క్కనఁగనిసంపాతి నీకీవిరూపమెటువచ్చె- మేనుగృశించు టేమనినజగతి లో మీరెఱుఁగని దేమి సంయమిస్వామి యైన వినుమని మదీయచే ష్టిత, మంతయుఁ దెలుపవినికడ _ లేనియడ లూనియున్న నన్నూర, డించ మునిదలచెననెఁ గపులను ఖగపతి ॥యింది॥

9 పూగరాగము—అదితాళము

పల్లవి—వినవె రామచరిత్రము, దాక్షాయణీ వినవె॥

అను—మునిచంద్రుడౌ చంద్రముఁడు, తన దెల్పురీతిసంపాతి - యని యెఁ గపులతో శోకమూలమిా, తనువు తనుకారణము కర్వ మనుచు॥

నేను దేహీ నను బుద్ధి, చేత పురుషుని కర్మమును అహమవి ద్యవల్ల-నౌను కాఁగినయినుమువలెఁ దాను, మాయాయుతుఁడై వెలిలోనుగుణమయుమైయిా, మేను నేననిభ్రమసి- తేను తెలివిమట్టై,

నం, దాన సంసారమాయా తానా అవి కారిదురభి - మానముగ
ర్మములు జేసి ఫలా, ధీనుఁడగుచుఁ జెడితిరుగుజీవుఁడనె ॥వినవె॥

యాగాదులు జేసినస్వర్గ, భోగమొందియా ఫలము-భోగాభవి
మైఁబడినరుఁడు బాగాచతుర్విధ భోజనస - రాగ స్త్రీపురుష సం
యోగమున రేతోమయుఁడై వేగమె స్త్రీగర్భము, లోగాఁ జొచ్చి
నెత్తుటఁ - దోగియొక నాటకలల, వైగట్టియైదు నా - ళ్ళఁగ బుగ
వలెనై పదియవదినము, రాగమాంసపేశియానని తెలిపె ॥వినవె॥

పదియేనహములకామాంసపు, పొదినెత్తుట జొత్తిల్లు నంక
దనై యంకురమిరువైయై, దుదినమ్ముల కుప్పతిల్లునెల - మొదలు
తలమెడ, మూఁపువీఁపు మదరమవియైదుబొడముకర- పదపార్శ్వకటి
జానూరువులుదునైయొసఁగురెన్నెలలా ముదిత గర్భిణికోర్కె, విదిత
మౌమూఁడవ నెలను - పొదలనంగసంధులఖిలాంగుళము, లుదయమౌ
నాల్గునెలలకని పలికె ॥వినవె॥

తెలిగన్నులుముక్కుఁ జెవులు, దిన్నెలచాలు నఖములై
దవ- నెలగల్గునాఱవనెలనుగర్ణ, బిలగుహ్య గుదములు పొ - క్కిలి
యొదవు రోమ, ములును బెన్నెరులందముగను - మొలచు నాఱున
నొక్కటా, నెలను ఎనిమిదవ నెలను - లలితావయ వోజ్జ్వలమాన,
స్ఖలితజానియై జీవుఁ డలరిమాతృభుక్తసారమైదవ, నెలమొదల్సచేత
నుఁడైఁ కొనుసనె ॥వినవె॥

నానాయోనులజన్మించి, నేనాలుబిడ్డలకై - హీనవృత్తికి
జొచ్చి యైనాకుటుంబభరణమం - దేనామదినిల్చేఁ గలనో, నైనా
హరినిదలఁచనైతి - గాన ననుభవించె, నీనారీ గర్భనరకము - నేను
తొలగిన మఱచిపోను హరినని శిశువుమేను కదలి వెడలు మాతృ
గర్భము - లోనుండి పదోనెలహరిదయనని ॥వినవె॥

తానుబ్రహ్మానందాద్వయ, ఘనతత్త్వబోధాత్ముగా-దనులో
త్రేగినయజ్ఞాన, జనితఘనమోహమడఁగును- వినతాపాత్రామదినిది
క్షణ గొనితాలిమిజెందుమనె మాని- యని శాఖగపతివానరులఁ, గని
శ్రద్ధయుబ్రెమొక్కి తెక్కలనువారవచ్చె శేషా, ద్రినివాసునిదలఁచిన
గ్రక్కనభవాబ్ధిఖిలుఁడయిన దాఁటుభక్తులగుమీకీ వనధియెంతని
వినవె॥ 6

10 ముఘురిరాగము - అటతాళము

పల్లవి—కోరిశ్రీ గౌరిభవ్యచరిత్రము ॥వినవే॥

అను—వారినిధివానరముఖ్యులు, చేరిదాఁటుదారిగానక-వారలోక
రోకరిమొగములు, సారెకుఁజూచుకొనుచుదైన్యముదేరనున్న
వనౌకసులఁగని, తారకొమరుఁడుబలికెనలవేర్పడగ ॥కోరి॥

కడలియిందెవ్వడు, గడపిసీతనుగనిరా, గలవాడు మాకెల్ల-
గడుప్రాణబంధుడే, ఘనుఁడెరతుకుఁడు రాఘవసుగ్రీవున కెలమిజెల్ల-
నెడవుపలదు మీమీబలములు, నుడుపుడనవుడు మోదమునగపు-
లుడుగకపదిమొదలు దొంబది, యోజనములదనుక మేమీ - జడధి
దాటగగలమనినవిని, జాంబవంతుఁడు యువరాజుతోబలికె ॥కోరి: 1

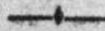
మునుత్రివిక్రమదే, వునకు ముయ్యేడుమా, ర్లొనర-బ్రదక్షిణ
ములు-నొనరించినానిప్పు డోదవె వార్ధకముదాటను జాలశతయోజ
నములు-అనినవాలితనయుఁ, డంబుధిదాటి చనిరాఁగలనో రాలేనో
యనెను-అనఘనిను బొమ్మనఁదగునేమమ్మంపఁ దగుదీవురాజ-వని
ఋక్షపతి పలికె నంగదుఁ, డంతఁ బ్రాయోపవేశము సుఖమను
కోరి॥

బలవంతుహనుమంతుఁ బ్రస్తుతింత మితడు, గలుగఁ జింత
సేటికిఁ-జలధిదాటియాజానికినిజూచిరా, గలడనిడాని ముమ్మాటి
దెలిసినిన్నెన్న, దరమేమముగా వలసిసౌమ్మనిలతనయ, సవ
డె-చెలఁగితోడగు నీకనుచునా, శీర్వాదములొనసిజేసి యుఁరిం
బ్రహ్మపుత్రునిగని, యాంజనేయుఁడు త్రివిక్రమువలె బ్రబలె ॥కో

మారుతిబ్రహ్మాండమగలనార్చిపలికె, నీరధియుత్తరించి-ఆరా
వణునిఁ ద్రుంచి, యుపనిదిదెత్తునో, ధీరులార మేలెంచి-ఆరాఘ.సహ
గట్టిలంకతో, నేరాముని సన్నిధికిఁ దెత్తునోత్వరగాఁ - జేరి త్రిజగ
న్మాతరైన, సీతనుజూచి రావోయనవుడు - పౌరుషముమీాద నగుచు
వనిజఁ, బరికించిరమ్మనిరికపు లందఱును ॥కోరి॥

తుహినాద్రిసముఁడత్య, ద్భుతస్వర్ణ వర్ణుఁడు మహితా రుణా
నుఁడు - అహికులసార్వభౌ, మాభదీర్ఘవాలుఁ డనుపమసుయశో
శాలుడు-అహితాంతకుఁడౌ, హనుమంతుఁడొప్పినా, మహేంద్రా
చలమస్తకమునఁజూడ - రహిమీాఱశ్రీమద ధ్యాత్మరామాయణ
మున కిష్కింధకాండము - బహుళార్థము తెలిగించెసు, బ్రహ్మణ్య
కవిశేషగిరిపతిపేర ॥కోరి॥

కిష్కింధాకాండము సంపూర్ణము.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

సుందర కాండము

1 సౌరాష్ట్ర రాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—శ్రీరజతాద్రిసదనా వేడుకాశే, షాద్రీశుచరిత్రవిన విన॥

అను—మారుతిసాగరము, శతయోజన, దూరమొకనిబ్బరమున దాఁ
టఁగఁ - గోరియానందకందళితుఁడయి, శ్రీరామునిభజియింప
కపులఁగాంచి - కూరిమివనచరులారా, కనుఁ గొనుఁడీనన్ను
లంకఁజేర - భూరివేగమునఁ జనిజానికిఁగని, పొసఁగవత్తు
యశము దెత్తుమీకనియెను ॥శ్రీర॥

నేను ధన్యుఁడను ధన్యుఁడహరిపద, నీరజముల మరలఁగందు
నెవ్వడై నామృతికాలమందు, రాముని శ్రీనామస్మరణనొందుభవాం-
భోనిధిఁబుడిసిటియందు, నడచి, మానితముగఁ బరమపదమాఘనుఁడు
తానొందుశ్రీజానిదూత నతనిముద్రిక చేఁ, బూనితి రఘుపతిని నెమ్మ
దిలో ధ్యానించువనువోయీజడధి, దాఁటెదనని హనుమంతుఁ, డరి
కృతాంతుఁడు-పూని బాహువులుజాఁచి మెడపొడవుగనిక్కించిమీదు
జూచి- యేనువంచి తోఁకఁబెంచి పాదములూని యెగసెవాని పొగ
రేమిచెప్పుదు ॥శ్రీర॥

పోవుచున్న పవనాత్మజుబలమును, రావళిఁజూడఁదలంచిసురసా-
దేవికి నుపదేశించిపంపిన, పావననదిరొదిరించిపెరిగిన - నావీరుఁడు

రట్టించి బ్రబలె - నా వెలది మఱియు బలియ సూక్ష్మతనుఁ దైహొంచి -
యా దేవి కడుపుఁజొచ్చి వెడలిననగ, ధీరునిగని మెచ్చి జయమగునని -
తా వచ్చుటసతి దెల్పి జనెనితఁ, డావలఁబోవ మైనాక గిరిడగ్గరి - రావయ్య
హనుమంతా నీరధిపనిచె నాయందు నుంత - నీవు విశ్రమించిపొమ్ము
ననిలక, నేస్పృశించి నేర్పుమిం - చి పోఁదొడఁగెను ॥శ్రీ॥

ఎదుటను సింహిక యను రాక్షసి ప్లవ, గేంద్రుమై నీడ బ్రమింగ
త్రోవ - గుదియించ నతఁ డెఱింగి తనఘన, పదమునఁ దన్నిన గ్రుంగి గ
డసె - నదిగ నగరుడుని, భంగినభయమున, బొడలుచు హరిపతియుద
ధదాటెను బొంగి కడు - మునమునను సువేలాచలమెక్కియ, ద్భుతమ
తియై శ్రీలదరిమణి - సదనగోపుర ప్రాకార సౌధో, జ్వలమహాదానిలం
కారాజధాని - కుదురు గని మెచ్చుచుండగ రవి, గ్రుంకెదన్నారు
ఉఁగకుండ - కదసి వాయుజుఁడణుమాత్రుడయి లం, కాపురంబుగోపు
రంబు జేరినిలచె ॥శ్రీ॥

లంకిణియను రాక్షసి యనిలజుఁగని. లావుమెఱసి పోనీక యోగి
కొంకుకొసరి ఇంత లేక, పోయెదు, లంకిణినను గైకోక వానరా - యింక
నైన జెడిపోక యెవఁడవు, మంకుతనము మాని కలరూపు చెప్పుమని -
జంకక నర చేతనదియడచిన, సామీరియుభూతర బెదరఁగా - బొంకపు
పిడికిటఁ దానిబొడిచిన, భువిఁబడి రక్తము గ్రక్కుచు ముక్కుచు రామ-
కింకర నతినీ పాదములకిదె చెడు లంకయింక మీఁదఁ - బంకజాసనుని
వాక్యమదెయనుచు, బడలి రామకథ విరామమిడక దెలిపె ॥శ్రీ॥

రావణునంతఃపురమునఁ గ్రీడా,రణ్యమున నున్నది సీత, రాము
ని - పావనస్మృతి సంజాత మౌయెనా కీవరకుసుకృశముచేత నినుగంటి
శివరథ కృప్రాకా, గణిని, సేవగల్గె నే ధన్యనోడయు శ్రీసమేత రామ-

మ-భూవిభుఁడునామదిరంజిల్లుగా, కేవేళననిదిమదినివికదిజనె-నా
ధియంజనీసుతుఁడుదాఁటి, నప్పుడుదరాసుతకునాదశగ్రీవునకు-
శ్రీనిలయకారణములై యదరె, వానుభుజాక్షులుధ్రువములై - నేవిధ
ముల శుభసూచకమైరఘు, వీరుదక్షిణోరుక్షణమెయదరెను ॥శ్రీరజ॥

2 కేదారగౌళరాగము - ఆటతాళము

ల్లవి—నలిననయనుకథాసుధ నప - ర్ణాకర్ణాంజలులఁగ్రోలవే॥
ను—బలియుఁడగునవిలతనయుఁడా, వలలంకలోఁజొచ్చి - యిలా
తవిలాసతనువల్లి, నెల్లచోనరయుచుఁదిరిగెఁబురి ॥నలి॥

రావణునంతిపు, రమున కేగిజనక, భూవరాత్మజనందు, శోధిం
నుచక-దేవకిన్నరమరున్నాగ, స్త్రీలుచెరనున్నకడనారసియందు
వనిత్రిలోక, పావనినృప, దేవిగానకలంకి, ణీవాక్యముఖలంచిజనె
మ, ణీయమగు నశోకవనమునకు ॥నలిన॥ 1

రతినంపుమెటికల, రంగైనబావులు రాజిల్లువిరితావులు, దేవ
శాఖ - తతులనతులముగఁ జతలగుఖగ, రుతములకలరులేడి-పిల్ల
శీవులు, అతిమృదులమధురఫలభరన, మ్రావసిజశాఖాలం - కృత
ములగ, నిమారుతియు, ద్భుతమతివెదకె, క్షితిసుతనచట ॥నలిన॥ 2

అందమైహృశయా, నందమైవనలక్ష్మీచందమై ఘనమైత్రిగల
సుకృతిగమి - న్నందిశతశాతకుంభస్తం, భాన్వితంబగు మేడగని
పుత్రి - అందులేకున్న, బోయి మరున్నందనుఁడు తిలకించె-ముం
దనుశింశుపావృక్షము, మొదటసీతనులోకమాతను ॥కలి॥ 3

దనుజాంగనలమ - ధ్యముననున్నదాని(శ్రీ)- తరుణివలెనొప్పు
ని, దీనతయుజడగ - ట్టినకురులునుపవాసములగ్రుస్సి మేనుమాసిన

చీరెగలదాని - తనుగావవిభుఁడుశ్రామికినేం, తియు వగఁగన్గవనుజ్జి
గొనుబాష్ప - కణములదాని రామునినుడువు, పడఁతిగ నెఁగపిపతి
॥నలి॥

అవనిజగంటిఁగ్రు, తార్థుఁడనై తిరా ఘువుపనినా చేతను, సాధిం
పఁబడెనని - భువికిదిగుతజినగరి వెలుపలఁ—బుట్టెనొక కలకలమది,
యుఁగని నేను - రవికులునిసతినలరింతునని, పవమానసుతుఁడుండెఁ-
బవళించిరాననుఁడుకలరఘు, పతిభటునివానరుఁగని లేచె ॥నలిన॥ 5

ఇది దుస్స్వప్నమసి, క్రీడావనికిదళ, వదనుఁడురాకాంతశత -
పదకటకముల రొదలువినినిశిచర, పతిగనిబలుదిగులునవడఁగితలవంచు
కచింతా-పరమైనమది శేషశిఖరి, సదనుఁడారాముని - గదియించి
చిత్తరుప్రతిమవలెఁ, గదలకిట్లుండెనళికికలికి ॥కులిన॥ 6

3 బేగడరాగము—ఝంపాతాళము

పల్లవి—వింటివానీ రేజ, పాణిమిణీ, వినుతగీర్వాణీభవానీ॥

అను—తుంటవిల్తునిబారి, తారిసురవైరి, తుదిదైవమాడింపవై దేహి
జారివా - ల్గంటిరోయింకమీద, దయరా బా, లలితమగు నీ
కటాక్షవీక్షణమున నన్ను - గంటివాపట్టంపు రాణిఁజేతువరింపు
డంటతనమేలనే, బాలతాళజాలనవె ॥వింటి॥

పేదమానవునిరా, ఘువునినమ్మి యతఁడేదిక్కనితలంచెదవు నీ
బోధకేమందు విభుడిందు - రావఁలచినా వేమోగాని కవులగుములం
దు - సార్థై నృపుఁడున్నాడనినిన్నా, సత్యహీను నభిమానహీనుని
గుణహీను - నాదరింపకునీవు మునుపటివలెనెంచిరావు, లేదతనితలఁ
పబలనను బొందుమనె రావణుఁడు ॥వింటి॥ 2

దశముఖునిపలుకువిని సీత బలికెఁ దృణమంతరువుగాఁగొనికినుక
చేత-దశరథసుతునకలికి, కాదా, యొక బీదతపస్వివై కన్నొఁగి

నమదెచ్చుటక్రవ్యాద-పస హానిస్సుకుక్క గొనులెక్క, వెస ననుభ
వింతు వాఫలంబు రామబాణ - విశకలాంగుఁడవైలయు మొందుతటి
వృపాల, శశినెటిగెడవు దధిదాఁటివచ్చి పొగ రడఁచుననె ॥వింటి॥ 2

పిడుగుల కన్నకడిదిగాను మాటలను పడఁతిపసిగొని క్రేయఁ
బూనుదుడుకురక్కసులదొర, నెదిరి మందోదరి తొగలేని చెలులు
పదువేవురున్నాఁడుమతి - గడసరియిది మనుజాం, గనదనుజా, గ్రణి
కినిపైఁ బ్రేమమూసపోదమురమ్మనుడు ద్విమాసముల నాపొందొల్ల
దేనిలలన, యొడలుకావలివారు తినుఁడని చనియె రావణుఁడు॥వింటి॥

అవనిజస్వగర్జనముల బెదరించి, రసురాంగనలు బహువిధ
ముల సవినయము పల్కుఁడీసతికిరఘుపతికి, జయమైరావతమునెక్కి,
రామ లక్ష్మణులిచ్చటికివచ్చి-తవిలి లంకఁ గాల్చి,యరిగూల్చి, ధరణి
జనుగొని యయోధ్యఁ జేరఁగగలగంటి - వివసనుండై తైలమంటుక
సుటఁగూల, వింశతిభుజుఁ గంటినిది తప్పదని త్రిజటపలికె ॥వింటి॥ 4

లంక విభీషణుఁడేల, గంటిజానకిరామాంకమున నుండఁగలఁ
గంటి-నింక భూసుతకువలగొనుఁడీ మేలనుఁడీ, యింతినుడివిని మ్రొక్కి
చెలులునిద్రించిరలజడి - పంకజాక్షి సీతశ్రమచేత వడియెలుంగెత్తి
యేడ్చె ఘుంటారవంబునఁ గొంకకీతరి శేషగిరి రాముఁడభిలాష, గొని
రానిదేమి తనువని త్యజించ నూహించెను ॥వింటి॥

నాటకురంజిరాగము—ఆదితాళము.

పల్లవి—విను రఘువర చరి, తము పార్వతీ, వినుత మేచకా, కృతీ॥
అను—హనుమంతుఁడుజానకితో భాషింపంగ, నను వౌతటియిదియని
లొఁబలికెను ॥విను॥

మనువంశ్యుఁడు దశరథుఁడను నృపుఁడిలఁ, దనరునా
నల్వురు-తనయులు రామ లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులనువార
ముఁడగ్రజుఁ డానల్వురకు జనకాజ్ఞ నడవికేగి సీతాలక్ష్మణుల
బంచవటి నుండ రావణుఁడు సీత - నినకులులను వంచించి, కొని
వెదకి జటాయువు గాంచి - జనపతిఁ జూడ నిన్ను సుగ్రీవు చెలిమి
వాలిని గీటడం చెనని మాఁగుతి ॥విను॥

వైదేహినరయ, నాల్గుదిక్కులకు, వానరులను, బంపఁగొ
రము-ఈదెస వెదకఁగ, వచ్చితిమందు నే, నీవారిధిదాఁటి లంకఁజొ
తిలకింప-నాదుభాగ్యరమయున నశోకవని నవ్యశింశుపా, తరువ్రక్రిం
నాతల్లి-నిదేవతామతల్లి, దనునిందిత హైరణ్మయవల్లి-నే దర్శించి
సీతననుమాట మేదినీసుతవిని మహాద్భుత మొందెనెద ॥విను॥

మిన్నువ్రోతయో, పవనునిపలుకో, కన్నకలయో, నే
రామకథ - యెన్నాళ్ళకువింటి గర్ణామృతముగ, నెన్నఁడు ని
లేదు-గాదు, సత్యమైతేను-కన్నులయెదుట ప్రసన్నుఁడౌ గాకని
మ్రాను దిగివచ్చి సీతకుమ్రొక్కి-పిన్న పిచ్చుకంతటివాఁడై వి
తారుణముఖుడై యుచటివా-రెన్ననంజనీ సుతుఁడ శేషాచలే
శైన రాముని దూతనేననెను ॥విను॥

5 శహానరాగము—త్రిపుటతాళము

పల్లవి—వినవేయానవజితచంద్రబింబ, హేరంబ జననివర సరస
మణినికురంబ॥

అను—జనకసుత చిఱుత తనువొందిన హనుమంతునిగని రావణ
మాయలని బలుకకయుండె ॥వినవే॥

తల్లినేమాయకుడ గానానందవల్లిగుణములపాలవెల్లి నాయం తమరలుమానుమీఁకను నింతసేయ - జెల్లు సాకోసలపురీధాముఁడై తను, నల్లశ్రీరామదాసుడను మారుతసుతుఁడ - నల్ల, సుగ్రీవుని మంత్రిని నేను - కల్లగాదంచునంజలిఁగొనరించు, కపీఁజూని నరవానరుల కెట్లుపొందగుననె సీత ॥విన వే॥

మాయమ్మారావణుఁడునిన్ గొనిచనిన, చాయవెదకుచు నృపుఁడు - బోయ, చెలిచేసి తెలిఁగువినిపంపకడన్వసింప - రాయ, బారమంపెనను, సుగ్రీవుఁడచటికి, బ్రహ్మచారినై చని వారలయభిప్రాయమెఱిఁగి రాకొమరులఁ దెచ్చితి - ఆయెనరవానరేంద్రులకు చెలిమిఖలుఁడౌ వాలిని రాఘువుఁడుజంపెననె నంజనీసుతుఁడు ॥విన వే॥ 2

మాతనిన్నారయఁగపులఁ బరిచినీచేత. నన్నియునగును వాతాత్మజ మనలక్ష్మణుల మేలు నాసేమముదెల్పి - సీతా సతికిమ్ము ముద్దుటుంగరమని హరియొసఁగె జేకొని - ప్రయత్నమునఁ దెచ్చితి నృపతి చేతిముద్రికయని సీతకతఁడిచ్చెను - ప్రీతిచేఁగొని శేషాద్రీశుఁ డౌ రామవిభునామాఁగుళీయక మాదలఁ దాల్చెను సీత ॥విన వే॥ 3

6 యదుకులకాంభోజిరాగము—అటతాళము

పల్లవి—రామదాసుఁడవౌ నీవు హనుమంతా, రావయ్యా యనె కాంతా॥

అను—క్షేమమా సూర్యవంశాంబుధిపూర్ణ-సోముడైన శ్రీరాముడు, ఆలక్ష్మణుఁడు ॥రామ॥

ప్రాణదాతవుజగ. త్ప్రాణకుమారా భూనుతవిహార పుణ్యవిచార-మానితకల్యాణశ్లోణీధరాకార మహితానందసారా - కంటివా

నాయిడుములు, భూనాథునిదయు, రాదాపునవి పవనాత్మజ తెలు
మానాడు నేనాడినమాటల, కలగవలదని నామఱఁదితో-భాను
భునితోఁ దెలుపుము, పరమధార్మికత ధారుణి విలసిల్లుము ॥రామ॥

గడుపు రెన్నెలలదాఁ, కాహారిరాకున్నఁ చెడుగురాక్షసుల
భక్షింతురనన్న ఆ - వడి సేయు రావణుని మడియించి, జయమ
గొన్న - కడుకీర్తియశవన్న. పతితోఁదడవువలదని - నుడువుకరిఁ
గమడువుఁజొచ్చిన, వడువునచులంక - వడిజొచ్చిదానవుల వ్రచ్చి
వార్యతఖగేంద్రుఁ డమృతముఁగొను కడక రాముడు నన్నుఁగొనిచన
గాఁ బ్రయత్నము సుయత్నిముగఁ జేయు ॥రామ॥

నాచేసీయునికివి, న్నపుడెసానుజుఁడై, రాచూలివచ్చి రావణ
ద్రుంచిఘనుఁడై - యేచియయోధ్యకు, నిదెనిన్నుఁ గొనిచనునింద్రా
దిసురనుతుఁడై, అనవాచాలతనిట్లుచాటెదనబ్ధి, కీచయవా రెట్లుదా
టుదురనిన - ఓ చంద్రముఖీ రాఘవులనా, మూఁపునవహించి దెత్తు
టకు - నాచేతికానవాలిమ్మని, ననునమ్మినెమ్మి చూడామణియొసఁగె
॥రామ॥

శ్రీరాముఁడొకనాడు, చిత్రకూటగిరికోరి నాతొడపై గూర్కి
యున్నతఱి - మీఱియొక కాకియూ మిషమున నా కాలిబొటన, వ్రేలు
జంపెనుడగ్గరిమూద-నిదీరిరీచ, వైరికాకిపై, పూరిమంత్రించి, కేరియే
యశరమై-గారింపమూజ్జగముదిరిగి, కావుమని రాముని వేడఁగ - స్నీ
సీరసముగాఁడనక, న్నిచ్చిచనెనది యొఱుకసేయుము పతికి ॥రామ॥

చిఱుతవీరరక్కసులకుచిక్కుబడక జరుగనెట్లగుననిన, జన
నానడక-యొఱుఁగవు మిన్నంది, పెరిగెదభయముపడక వీక్షింపుమ
కడఁక, తెలియ - హరివీరుఁడుదాల్చె నరివీరభయంకరవి, గ్రహమ

...విష్ణుఁడు త్రివిక్రమ శ, రీరమునుధరించు తెఱంగునధరణీధరాధ
...చేతను - వరయనాతరమె శేషాద్రీశ్వరుని రఘువరుని జేరఁగ -
...మింకను ॥రామ॥

7 సారంగరాగము—ఆదితాళము

...వి—రఘుప్రవరుచరితము, రాజముఖిసఖి వినవే॥
...—అఘప్రహారియా హనుమంతుఁ, డవనిజాతకునమస్కరించిన
విఘట్టనమునకుఁగాని కాదుసుర, విపత్తుని సమక్షమనుచుఁ
...చె ॥రఘు॥

ఫలములుడుల్చివిరుల్ రాల్చితరు, పంక్తులుబడఁగూల్చియళి-
...ముజోపి పెరలురేపివాపీ, కూపజలములయడుసుపైకిదేల్చి-అల
...దువు మేడమరుత్తనయుఁ డాగ్రహమునఁ దన్ని నేలగలిపిన కెల
...వారు రావణుని కెఱిఁగింపఁ, గెరలి లక్షరాక్షసభటులఁబనిచె॥రఘు॥

దండిమగలుగండు మిగిలిరాగని, చెండెలవార్చిగదా-దండము
...ని ఖండించెనచరా ఖండలుఁ డదివిని యసురారిపేర్చి మండిపడి
...చసేనాధిపతుల, జండకోపకాండచాపధరులై - దండనాథులేవురు
...గపిజము, దండకనిచెవారి రావణుండులికె ॥రఘు॥

దశముఖుఁడు సప్తమంత్రికుమారుల, దగుచీరులఁబంపనా-రని
...కూలభిండివాలకరవా, లాదిసాధనములని లజునొంప- ననమానబ
...ధ్యుఁడై యేమ్వరను, గసిమసంగి తోరణస్తంభమున - వెసనుండె
...త శేషులవలనవిని యసురేంద్రుఁ డక్షకుమారుననిచె ॥రఘు॥

కరులుహరులు నరదమునుభటులసంఖ్యాతముగ తేర, బం -
...కృపాణతను ద్రాణసబాణతూణధనుర్ధరుఁడై యేపుమీఱ-నరిది

వీరుఁడననేఁగి యతఁడు, శరములనొంప మారుతియలిగిము-ద్గరముచే
వ్రేసియతనిఁజంపి సైన్యమును ద్రుంచి రావణుఁడడిగియువిని ॥రఘు॥ 4

కనుల నశ్రుకణములు నెలుఁగున గద్గదిక యదరగానురా-వణు
డింద్రదిటిత్తుగని గజిబిజిగా, వానరుఁ డొక డింతఁజేసి తేను-కనిసహింను
టెట్లు వానిఁ జంపెద, ననిన దేవనీవు బోవనేటికి, వనచరుని బట్టిలెత్తు
నిచటికని, చనియె మేఘనాథుఁడు సేవతో ॥రఘు॥

వాలుబెలుకుగదవిల్ తూపులన, జాల జోడు దాల్చిగ- త్నాల
సౌరు దేరు తేరుధీరో, న్నతినెక్కి-చని సామీరినదల్చి వాలమ్ముశై
దెనిమిదాఱునొకటి, ఫాలహృదయపదనవాలమున నసుర- గీలింపగన
లిగరుఁడుఁడననగసి, కీశవిభుఁడు గూల్చె తథరథ్యముల ॥రఘు॥ 6

ఎంతవాఁడువీఁ డని వేరొకతే, రెక్కి- బ్రహ్మాస్త్రముదనుజ-
కాంతుఁ డేసియంతడాసియతిధీ, మంతు హనుమంతు బంధిం చెఁ క్షణము-
సంతతమెవనిఁ చేరొక్క-నినజనుల, జ్ఞానకర్మబంధములూడిముక్తి-గాం
తురట్టి శేషగిరీశుఁడగు రా-ఘవదాసునికితర బంధము లెం ॥రఘు॥ 7

8 సుమ్మకాంభోజిరాగము—అటతాళము

పల్ల—నారీమణీవినవే యీకథాసరణి ॥నారీ॥

అను—ఆరాక్షసేశ్వరుపట్టిపట్టి - తేరఁగట్టుఁబడవచ్చువానియ-ధీరా
త్మునివలెఁ బురముగనువాని వీరహనుమంతుగ్రుద్ధుచుఁ -
బౌరులు చేరిరా, బ్రహ్మాస్త్రమొకక్షణము తమవంటి చనుల-
వీరుఁడెఱిగియుఁ గార్యగౌరవముచే - నూరకజనియె, బేరోల
గమున, నున్న దనుజవిభు నెదుట రావణియుడె నతని ॥నారీ॥

పూని బ్రహ్మాస్త్రమున, గట్టుబడెవీఁడు, మానులువిఱిచె- వీనిచే
దనుజుల్ కారకులు గాలి, చేనొరలు గతిఁబడిర సేకులు శాస్త్రి -

ని కెయ్యదిరో వివేకులు జెప్పిన, దానిఁ జేయింపుముల్లోకులు
మెచ్చ - గానీవనిన, సుతుమాటలంతా, జాని, విని ప్రహస్తుఁడనుమం
త్రుల- త్రేనిజూచి పలికెవీడెవ్వఁడో, దాన్నిచ్చటికి వచ్చు టేమో క్రీడా,
కాననముఁ బెఱుకు టేమో సుభటులఁజంపు టేమో యీవానరుని -
యడుగుమననతఁ డటులనేయడిగినవనచర - నేను విడిపింతు నిన్ను
భయముమాని, నిజమాడుసభలోననెను ॥లారీ॥

రావణాలోకత్రయవి, ద్రావణవిన. రోరి సకల-జీవహృదయ
స్థుఁడై మీాఱిదేవ, దేవుఁడౌ శ్రీరామశౌరిపాద-సేవకుఁడను రాసు
రారిమారా, మావనీంద్రునినారీమణిని - నీశునకము, హవిస్సుగొను
గతిఁదెచ్చి. నావుఇట్లా, యేలరా చెడిపో-య్యేవుఇంక నాబుద్ధివింటే
బ్రతి, కేవు, రఘుపతి, ఋష్యమూకమునసు-గ్రీవుఁడనుకపిరాజుతోఁ
జె. లిమి చేసి యొక తూఁపున-నేవాలిఁజంపి కపులకుఁబతిని జేసిరవిజుని
కపిదేవుఁడవనిజనుజూడనంపఁ, గావచ్చితినిఁబవనజుఁడనెను ॥నారీ॥ 2

కంటి, రాతమ్మికంటి. సీతను నేనీతోఁటఁ, గూల్చితికొంటె
చేష్టల కోతిఁనౌట చంపెద-నుంటవచ్చిచస్తేనే, పూటఅన్నిటికంటె
మైప్రియ మనుమాటవినవే-వింటి, నీకొడుకునన్ను సాధించె, నంట
పొంగినావు బ్రహ్మాస్త్రము, యొంటనంటి చనె నీకు ప్రియముజెప్పే,
నంటబంధునివలె దయ చేవచ్చితి - కంటపుమతిత్యజింపుజ, గముగతి
విచారింపుము-బంటకొను మెఱుక నదిముక్తిదము. పౌలస్త్యకులసీ -
వంటివాని కసురత్వము తను వాత్మగా నెన్నుటననెనతఁడు ॥రీ॥ 3

మేనుకంటెను నేనన్యుఁడనియెంచి, తేనిపరాపరమైనవస్తు వౌదు
వు-గానీకరయఁ బ్రాణబుద్ధీంద్రియదుఃఖ, శ్రేణిలేదజ్ఞానమెచూాలమని-
దీని దెలిసి తేనీకు మేలుకడ, లేనిదీవిగతిగాను తనువు - లోసివున్నా
నంట, యేనుతనసంసృతిబంధమగునది - మానుచిన్మాత్రుఁడనజుఁడ
నక్షరుఁడ నేను ఆనందస్వభావుఁడననరా - మేను ప్రాణము మనసు

మతిమొద, తానవిభూమిమసరుద - హమికప్రకృతివికారజాతము
తానందెనమొదునిరభి-మాని నిరుపాధికుఁడీశ్వరుఁడు, తానని యెఱుంగ
ఘనుఁడగునసె ॥నారీ॥

దశముఖసావధానమవై యొకటి, వినరాముక్తి-వెసన
హరిభక్తిగనరా, దాన, నిశితజ్ఞానముగల్గిమన రా, జ్ఞానా - భ్యస
మునను సోహమనరా, దానననమానభవము చేకొనరా - యోరీ
దశరథాత్మజుఁడు ప్రకృతికంటెను పరుఁడు బిసరుహాక్షుఁడు విష్ణుఁడు
శ్రీదేవి - వసుధాత్రియాచెలి మున్నిడుకొని. రత్నసమూహముతో
వచ్చియిచ్చి శరణను - వెసనీవెయపరాధిననుమతఁడు. శరణాగత
ప్రియుఁ - డోసంగభయము శేషగిరివిభుఁడు అని పవనసుతుఁడమ్మ
తసమానముగఁ బల్కు-పల్కు-ల,కసురేంద్రుడలిగినలిగిరేగెను॥నారీ॥

9. కర్ణాటకసారంగ రాగము - ఆదితాళము

పల్ల—తరుణీ యీచరిత్రము. సరణి సుజనాదరణీయము॥

అను—ఇరువదికన్నులను రోషానల మిరవై ప్రజ్వరిలను రావణుఁడు-
హరిదాసునిహనుమంతుఁగని వనచరాధమానిను ద్రుంతుసీత
నువధింతు-తరిమి రామలక్ష్మణుల సరిమురిజంపి కపికులాగ్ర
ణుల - తరణిసుతాంగదాదులఁ బొరిగొందు, ధరణియందు
యశముగందుననియెను ॥తరుణీ॥

నూరుకోట్లరావణకీటకములునా, తోసమానమాసురారి నేను
శ్రీరామదూతనై మీఱితినానునా, పేరు హనుమంతుఁ డొకసారిగ్రుద్ది
తేను, ఓరీనీపనిదీఱునీవునీ, వారు నాకెంతమాత్రమురా దోసకారియ
నిమాఱుతిపోనాడవినికిక్క-చే నారాతిసచూడామణియాతిక్క - దారి
కోఁతికండలు తెగ వ్రేసిభూ, తములకు బలిసేయుఁడని పెలవీయ - జేసి
జంపఁగడ గెదుభటులని, వారించి తనయన్ననుగని సారభాషణుఁడై న
విభీషణుఁడు, చారులెందు నవధ్యులందురనెను ॥తరుణీ॥ 1

వానరుఁజంపుట, పాపమది రాక, వార్తలెవరు దెలుపు, వారు
- చేనింతయువినిరాఁగోరు శ్రీరామ, భూనాథునితోఁ బోరు వేవేగ
కఁ జేకూరునో, దానవేంద్రపీనికిదగిన శాస్తి విూరు, సేయఁగా
యమింపుఁడనదమ్మునినుడి, తానెదనిడి రావణాసురుఁడు కపులప్రాణ
ముతోఁ యదిశాల్చిపీని పోనిండనిపల్క, దనుజభటులల్క - మానవ
నిలఁజఁగట్టి, బహు వస్త్రచయము తోఁకకుఁజుట్టి - నూనెలోనద్ది
హ్నిదరికొల్పి, యానగరమందుఁ ద్రిప్పి రేమందు ॥తరుణి॥ 2

పావనిచిఱుతమే, నొందెనంత నెవదలె, బంధముల్ ఘనతనుడై
నవెంటవచ్చు - కాపరులఁ ద్రుంచియింటినిజవాల, దావాగ్ని బెట్టి
డీద పెంటజేసెపుర - మావిభీషణునిలువినా, మంటతోఁ గంటకి
పావనుఁడుచల్లనాయెగను, వలిచెలిసీతా స్తుతిగంటగపిపతి - యావనధి
లోలాంగూలమ్ముముంచి చల్లార్చె నేవిభునామముమూలము దెలిసిన
జనులు - పావనులై తాపత్రయానలము, బాయుదురారఘువరుభటు
డై శ్వానరుని - చేవేగమెత్తక్షణముజని, సీతాసతికి ప్రదక్షిణము -
గావించిమ్రొక్కి రామసన్నిధికి, దేవిసెలవిమ్మనిన, బలికెగొమ్మ॥తరు॥

నిన్ను చూచియూఱడియుంటిని, నేనెట్లునిచటనిర్వహింతునినిన
కన్నతల్లిమూపునధరింతు రామునితో, నిన్ను గూర్చివినుతిగాంతునని
మా-రున్నఁదనుభక్తిమంతుఁగని విను, మన్న నేనేవగనైనా ప్రాణ
ముల్ ధరింతునీవావా-రాన్నిధయింకించియైన బంధించియైన, రాము
డువచ్చి యనిలోనదశకంఠుఁజంపి - నన్నుఁ జేకొనినగీర్తియుందాకు,
మిన్నకుండుఁ బొమ్మా హరిఁదోడితెమ్మా - యన్న నాంజనేయుఁడు
చనిసువేలాచలమెక్కి యార్చెనువిని - యెన్నిరంగదజాంబవత్ప్రము
ఖులు ఇది వాయుసుతునివిజయ నాదమని ॥తరుణి॥

తిరుచరపతి చరణములూనినతరి, గిరిధరిత్రికిసరిగాగ్రుంగి, యె
గురు - తరిముప్పదియోజనముల్ నింగికెగరుసా, గరముదాటిఖగరాజ

భంగి, మహేంద్ర - ధరణీధర మెక్కెనుబొంగి సామీరినిసరసిగా
లించిరి యంగదాదులు - చెలంగిపోయినపని - నెరవేరెనాయ
మీకృప చేఁగంటి, ధరణిజదని నడచినదని తెలిఁగంతఁదెల్ప హరివీ
లనిలజులకొనియాడిరి, యానందమున నాడిరి, శోకముద్దాడిరి- వ
మధువనముఁ నకుఁజనిమధు-ఫలములడుగ శేషాద్రిధని - కరుణగలుగ
ఫలంబుల కేవిరాయని, మరుత్సుతుడిచ్చె, సెలవెలమి హెచ్చి॥తరు॥

10 నవరోజురాగము—ఆటతాళము

పల్లవి—సరిగారీసచ్చరిత్రమువినువారి, కరయనెవ్వారిలను, గారీ॥
అను—తరుచరులమ్మధువనపాలకులనె, న్నక తేనెలాని, ఫలములు
గొని కాపరులఁ - జరణతలతాడితులఁజేసిన, వెఱచఱచి దధి
ముఖాదులుజని - తరుణీసుతున కెఱఁగివనభంగ, సరణిదెలిపిన
నతఁడెడబొడలె ॥సరిగా॥

చూచివచ్చెహను, మంతుఁడుసీతా, సుందరీమణి, నీవామధు
వన-మాచెల్వమునజొచ్చిరను రవిజునిమాట హరివీరులలరవిని నా
చెవికవనిజఁ జేర్కొనినట్లున్న, దనినసానో మహాత్మా - రాచకా
ర్యము నెఱపి హనుమ, త్ప్రముఖులిదెవచ్చిరని పిలువవ - నేచరులసంప
జనిమిముఁగపి, నేతముదమున రమ్మనెననిరి ॥సరిగా॥

మిన్నుముట్టియాడుచువానరులుమ, రున్నందనాంగదులప్రాపు
నరాము - సన్నిధిఁ జెన్నిధి, గన్నట్లుగని మ్రొక్కి, రున్నతిమదిఁజొ
దల-చెన్నలరఁగంటిసీ, తనులోకమాతమీ, సేమమరసెరామ-చం
ద్రరాజేంద్ర - విన్నపమశోకవనిజానకి, యున్నది కృశించిజడగట్టిన-
దెన్నెలలతో రామరామా, యన్ననుడితోడ నెమూరుతి ॥సరిగా॥

నేఁడుశింశుపా, తరుశాఖలనుండి, నీకథవివరించినభూపుత్రి -
వీనులకమృతసమానముగాఁబల్కు, వీఁడెవ్వడనిమెంచిన - మానవతీ
మణికెదుటవానరశిశువు, నై నిలిచి మ్రొక్కి నమ్మికబుట్టునట్లుగా -

నియాద్యంతములు తేటముగా . సెలుఁగఁజెప్పి ముద్రికవిభుఁ-
వాలంపిరని మొసంగిన నందిమిన్నందెననేఁ భావని ॥సరిగా॥ 4

ననునమ్మి మాయమ్మపల్కెరా, మునికెట్లు నామీద దయా
ము - జనియించునట్లువిన్న, వించునాయిడుములు, గనినవాఁడవు
- అనినరాఘవుఁడు ని, న్నడబాసినది మొదలు, హాసీతాయ
కించుచున్నాఁడు నేఁ - జననీయునికిదెల్ప, నృపుఁడను, జార్కసు
యుతుఁడై కపులఁదో - డ్కొనివచ్చి యరిఁద్రచ్చినిను జేకొనునంటి
నంజనీసుతుఁడు ॥॥

అనతీవచ్చ్మ రామునియొద్దకనసభి. జ్ఞానార్థముగఁ జూడారత్న
మొసఁగి - అనాఁడు కాకముమదమడఁచుటఁదెల్పు, మనె సామినీ
డ - నేనునామఅది లక్ష్మణునిదుర్భావల, జ్ఞానమున నంటినదిశ
ంపుమని - ఆనెలత కన్నీరుమున్నీ-రననించనూరడించి ఘనోద్యా
మగలించే యక్షముఖదనుజుల వధించితి ననె నతఁడు ॥సరిగా॥ 6

కొంకక రావణుఁగాంచిభాషించి, లంకాపురిగాల్చి సీతాజ్ఞ చేఁ
ంకముగానచ్చితి రామనీపాదాం బుజములతోదలఁదాల్చి - కింకరుడ
యుజూడుమనివాయుజుఁడు బ, ల్కిన రాఘవేంద్రుఁ డానందసాం
ద్రుఁడై-పంకజభవాదులకశక్యము, పవనసుతనీకేతగునీపని - కింకొ
టి సాగిగాదనిగది, యించెఁగౌఁగిట రాముడనిలజు ॥సరిగా॥ 7

పరమాత్ముఁడనౌనా, పరిరంభణముచుర్ల, భమువినుసామీరి
యనెనెవ్వని-శతణాబ్జయుగళతులసీదళమ్ములబూజ, సలిపిన శ్రీమీరి
రమపదమందు, దురారామునిచే నాలింగి,తుఁడయ్యె హనుమంతుఁడే
ందు - గరిమనధ్యాత్మరామాయణ, కావ్యమునసుందరకాండమిది
సరసితెలిగించె సుబ్రహ్మణ్య కవిశేషగిరీశుపేరిట ॥సరిగా: 8

సుందరకాండము సంపూర్ణము.

శ్రీ ర స్తు

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు

యుద్ధకాండము

1 భైరవిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—శ్రీరాజరాజేశ్వరీ యీచ, రిత్రమార్యనుతిపాత్రము॥
అను—చేరిదాశరథి, మోదమునది, మీఁఅదయాశరథి, మైథిలి-
మారుతిచేసినపని దేవతలచే, దీరదొరుఁతెరమెసాగర-మెవ్వ
రుదాఁటువారు లంకమె, వ్వరికిఁగాల్చిరాదీయుసా - మీరివల
ననేను రఘుకులము సౌమిత్రియు రవిసుతుఁడును బ్రతుక
గలిగెనని ॥శ్రీరా॥

ఈసుగ్రీవునిభాగ్యమహిమనుతి యింపఁదరముగాదు, కదలిన
గ్రాహి - నైసారిణములకుపాదు, ఇదిదాఁట, నేనరణిసౌనిఁకమీఁదు
రావ - ణాసురుఁగెల్చిమెట్లాసీతఁజేకొన, నగునిదేటినాదు-మోసమా
యబలాయనినరా, యనిఁ గని ప్లవగకులాగ్రణిపలికె - నీసముద్రమెం
తరావణుఁడెంత మేమిటికీచింత గెలుపువింత - నీసరిలేర వనివిల్లు గొ
ని, నిల్వనిన్నదుర నెపరివరము - వేసంద్రముదాఁట నూహింపు
రఘువీర రావణునిమృతునిగదలంపుమన ॥శ్రీరా॥ 1

వానరవీరులు కామరూపు లని-వార్యబలులుచూచు, నీపనికై
యగ్ని - లోనైనఁజొరనున్నారు నేడనిభక్తిమానుషము లేర్పడనాడు
భానుఁ సూనువాక్యముల, కరియుంజని, సుతునిగనిపుడమి జేఁడు-నేసీ
చేలం కారూపమువిని, దానిపొంతమింకఁ జేతునన - భూనుత దివ్య

ధికమైలంకా, పురిత్రికూటగిరిపై నున్నది యెరపై-దానిచుట్టు
వారాన్నిధియగ, త్తయయగుకోటమణి హైరణ్మయము-పూనిధర్మార్థ
కామమోక్షముల, వానలను చతుర్ద్వారములనని నతఁడు ॥శ్రీరా॥ 2

తరణిశశాంకుల, పైనిరోధమున,దమవారలకన్న,మున్నొఆసె
న్న-కరణిగోపురములు మిన్నావరించెను, పరిగెలు గృహములనన్న
మేల్-చిత్తరువు కూటముల, మణికవాటములఁ దనరు సుప్రసన్న-
వనోద్యానములనడబావుల, చలువ చప్పరముల వరవిఫణి-సరణుల
దేవాలయములముత్యపు, సరులదోరణాల దనరెశ్రీల-కిరవ ప్పురినిక్క-
చూడలేఁడింద్రుఁడైనను చక్కి-కరుల - హరుల రణసహస్రముల
నిక్కి-నక, లాస్త్రకుశలుల సురులరయుదు రనెనతడు ॥శ్రీరా॥ 3

రాజసింహమిట్లున్న రావణుబల, రాజినాల్గవపాలుహతమయ్యె
నాచే - జేజేరామపది వేల్ ప్రణతుల్, నేఁజేసెదనన్నేలుబంట - నో
జయశ్రీరమణయనినహరి హను, మంతునిమేలు-పూజవాక్సుమముల
జేసి తపన, పుత్రుగని సైన్యములనడిపింపుమి - దే జయముహూర్త
మని రాముఁడానతీయఁ బ్రయాణభేరివేయించె శౌరి-అజితనయుఁడని
లాత్మజునెక్కె, నంగదుఁడువహించె లక్ష్మణుని - అజికగచరేంద్ర
పాలితకపి బ, లాళి యిల యీనుగతినడచె దక్షిణము ॥శ్రీరా॥ 4

తరుచరులెగురుచు బరువులిడుచు రుచి, కరములయిన పండ్లు
దిని తేనెలాని-గిరులెత్తు, చు బుట్లచెండ్లునాని,గరవైచుచుగొప్పగుండ్లు
దాఁటుచు-హరిమేమే దశాస్యుఁ ద్రుంతు మేఁగెననిరత, నూతేండ్లు-
మతిరేఁబగలనక వింధ్యసహ్యముల యాద్రులుఘన కాననములును-ఉరు
వడిదాఁటి కర్కాటకకమత మ,కరఝషోగ్రగాథంగరంగత్తరంగా-కర
మైభీకరమైనరత్నా, కరముఁజేరి యాదోరమైత్రిగని-మురువుగ నిట
సేనవిడియ నియమింపు, మనినస్వామి మహాప్రసాదమనెను ॥శ్రీరా॥ 5

ఆవేళ సీతనుదలఁచి రాముఁడాహాయని విరహార్తినొందె నే
నుందు, వాలిభుఁడుదత్త్వజ్ఞానస్ఫూర్తిప్రజ్ఞానఘన కేవలానందమూర్తి

యోగ- కోవిదభావానువర్తిసుకీర్తి, దేవతాచక్రవర్తి- శ్రీవిభు...
దుఃఖాదులు చిద్రూపమా పరమాత్మకు లేదనూ-భావమునకు...
దులు నిదురవోవఁగలవెయెను కేకా, నిలిచెఁ - గావున శేషాద్రి...
రాముఁడు సకలసాక్షియని తెలఁపనయ్యె బుధులచే ॥శ్రీరా॥

2 శంకరాభరణము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవెమదవతీసతీ, వినయదయాదాక్షిణ్యాలన్మతీ॥

అను—హనుమంతునిచేనైన సాహసము, గని సిగ్గునఁ దల...
రావణుఁడు చనదుసురలచేనైన నిటుసేయ, నని, మంత్రు...
బిలువనంపి పలికె ॥వినవె॥

హితులారా కదనవిజిత విమతులారా ప్రభంజన - సుతుఁ...
చేసినపనిగంటిరె, శూరతమీఱఁ - గోతుకక లంకఁ బ్రవేశించి ధ...
సుతగాంచి యక్షాదులఁ బొలియించి- వితతమగు లంకఁగాల్చి గె...
చనె, నెర వేమిచెప్పుఁడనె దనుజపతి ॥వినవె॥

ఓ దేవా, గానముదితను, హా దేవావలదు సీ-తాదయితువల...
భయయిజగ, త్రయజయప్రభావా- ఆ దేవేంద్రుఁ జెఱవిడె నీకో...
కాపతియళికిపుష్పక మొసఁగె-నాదరింపువరుణుని యమునికి, భయమ...
నొందనిదెంతనిరి హితులు ॥వినవె॥

మయుడు బాలామణినీకొసఁగినయముచాలాగాం చెసి- దయ...
హనుమంతుఁడిటు చేసెనని, దనుజలోకపాలో - మయమునబడ...
కోఁతి యనియే, మఱియుంటి మతిఁ డందున బ్రదికిచనె-నియము...
మొనర్తుమిల నమర్త్యగ, నిర్వానరఁగానని రసురులు ॥వినవె॥

నిదుర దేరి కుంభకర్ణుఁడు, చదురుఁజేరి యీమాటల-యును...
గాంచిరావణుని, దిలకించి రోదోసకారి - వదిరియేపనిఁ జేసి...
దీన, ఫలమేమినీకిదె చేటుకాలము - చిదచిదాత్మకుఁడు రాము...
శ్రీహరి సీతాపతి శ్రీదేవియనెను ॥వినవె॥

రామసౌమిత్రులఁగవులసం, గ్రామభూమిఁబోరిగొండు-సామి
...గ్లనీమదికిని, చారమేమీా - శేముషీజితాబ్జజయని ఇంద్ర, జిత్తు
...నత్తతిని భాగవత - గ్రామణిభీషణుఁడు శేషాచలకాంతాంఘ్రు
...కనిడినభకుఁజనె ॥వినవె॥ 5

౬ కల్యాణిరాగము—ఝంపతాళము

పల్లవి— కాళీ విను సుజ్ఞాన, జనమానస కాసార కేళీవిహార మరాళీ॥
అను—మేలుగోరిసురారి కోమలాంఘ్రులను, గేలుగదియించి, విభీష
ణుఁడన్నమన్నన-చాలజెందినభికులఁ దిలకించి దనుజేశ్వరుఁడు
కామాతురుని గాంచి పలికె శ్రీ ॥కాళీ॥
రావణా యీకుంభకర్ణుఁడు నీయింద్రజిత్తు మహోదరమహా
పార్శ్వులు-దేవాంతకుంభని కుంభాతికాయులీ, దేవాంతక నరాంత
...లు మొదలౌవీరులు, నిను - గావలేరా రఘుకులేశ్వరునిబారి, నీవు
...వేళనిను సీతయనుబల్ గాము-గావుగొన్నద వెర వెన్నమతిలేదు
...త, నీవలెన్ జొరగావలెన్ హరిశరణనె ॥కాళీ॥ 1
ఇనకులాగ్రణి బాణముల్ లంకాపురి, ఘనంబుగనిండి రాక్ష
...ల ప్రాణముల్ - గొనకమున్నె జానకిరాఘువునకొసఁగఁదగు, కుల
గోత్రాకారులు నఖదంష్ట్రాయుధుల్-వనచరులు నిరుపమబలుల్ లంక
...చ్చి, వారక గలంచకమును రాముసకుసతిని-మ్మనఘనీవు బ్రదుక,
లేవుహరిసురేంద్రాదు, లాదరించిననిను హరించురాముడనె ॥కాళీ॥
రాముఁడె నీపాలిమృత్యువుపాతా, శలోకమున కేఁగినఁ బోని
...చ్చునా, యేమందునిన్ననిన-తిమ్ముసహితోక్తుల, హితమాయెనన్న
...కోప, ధమురోగిమెచ్చునా - యామినీసీచర గ్రామణివిధివశుఁడై,
యామెయి విభీషణునిగని యోరినేనొసఁగు కామితార్థముల సమర్థత
...ొంది పొగడునఁ గొలులాడుచు వైరులబొగడెదవనె ॥కాళీ॥ 3

కలిగినాఁడు విభీషణుఁడనుశత్రుఁడు, ఖలుఁడుకృతఘ్నుఁడని
జెలిమి, దలఁపఁగూడునాదాయూది, చెడగోరునను, పలుకునిజమా
నొరుఁడిటుపలికినబలిమి-దలతెగ వ్రేతును బగదీగనసుర, కులాధమ
నిను గాల్పనేయని దశముఖుఁడు - పలుకవినిరోషమున విభీషణుఁ
నల్వురుమం, త్రులును దానెగసెను గదాయతభుజుఁడై ॥కాళీ॥

గగనమార్గమునందునిల్చివిభీషణుడు, గంభీరరసంబునఁబల్కె
నురాననా - అగడుఁజెంది చెడిపోకుప్రియవాదినై హిత, వాచరించె
నను దిరస్కరించితిననైనా, తగినమన్ననజేసితిని మత్పితృసముఁడవు
దశరథతనూజుఁడై యవతరించెగాలుఁడు-జగతి రామరూపమై మహీ
జాతసీతయనఁగ జనించెనుజనకునింటనని నతఁడు ॥కాళీ॥

ధరణీభారముమాన్ప సీతారాములు దలంచిరి విధిప్రేరితుఁ
వైనేఁ - గఅపినహితవాక్యములు వినవైతివిప్రకృతికరయసాక్షిభూ
ముల వెలిలోనుతానె - బెరయునానారూప నామభేదముల, భిన్నని
వలెదనువులందనలుఁడొకడైన - కరణిరాగస్తుయోగమున ర
స్ఫటి, కమనినట్లాహరిగుణాకరుఁడగునని ॥కాళీ॥

కాలమవ్యక్తము ప్రధానపురుషులనఁ, గ నాల్గుప్రధానపు
షులచేజగము - లీలఁదనరుభగవంతుఁడు రాముఁడై సంహ, రించ
నిన్ను నీవారితోనిదినిజమ్ము, బాళినేఁజని హరికినేమమునప్రొక్కి
శ్రీలలర నుందుననివిభీషణుఁడు వారల, జోలిమాలి, భ్రమలదో
శేషాద్రిపతియు, శోషశాలుని సేవఁజేయనపుడె చనె ॥కాళీ॥

4 సావేరిరాగము———ఆటతాళము

పల్లవి——రాముని లీలా కారున్మ, కవిజయభ్రూలతా, ఖలపావనను ప్రవే
హిమశైలసుతా వినవే॥

అను——ధీమంతుఁడగు విభీషణుఁడు నల్వురుమంత్రులతో వచ్చిదివి
నిల్చిరాముని-శ్రీమహితనాముని పాదనీరేజాతములజూచి

తుఁడై - రామా రాజీవలోచన నాసామీ విను మనిపలికె ఘన
ముగను జెవులపండువుగను ॥కామలీలా॥

నే విభీషణుఁడ నీ సతిని ముచ్చిలి నట్టి, రావణుని తమ్ముఁడను రామా
అన్న-చేవిడువఁబడితిగుణ, ధామా యింక నీవే గతి ఘనశ్యామా సీతా
జీరాముని కిమ్మని దశముఖునితోఁ, దెలిపిన జంపవచ్చెను రణభీమా
ఆదేవారికి వెఱచి నేవచ్చితి నేనీ, సేవార్థము దేవదేవ దీనులకు - నీవే
దిక్కనినను డివిని, సుగ్రీవుఁడితని నమ్మకుమా-యావిపగతుని యను
వాఁడు బలియుఁ డనఘు సెల విమ్ము ద్రుంతు సచివులతో ననిమె రఘు
పతితో విననె ॥కామలీ॥

ఇనకులమణి రవిజుని మాటవిని నవ్వియనె నేఁడలఁచిమాత్రమున
జగము, లను జగత్పతులనిమిషమున ద్రుంతు, జనన మొందించు వేగ
మునఁ దెమ్మా-దనుజుని సకలభూతాభయ దానకంకణము గట్టితి నేలోక
మున, ననిన - జననాయకుఁ బొగడి దినానాథాత్మజుఁ తో, యనవా
విభీషణనాముని దెచ్చికనుపింపఁ - గని మ్రొక్కి రాముని ఘనశ్యాముని
విశాలాక్షుని - మనోజముఖాబ్జుని ధనుశ్శర, మహితకరుని ప్రశాంతుని
లక్ష్మణాన్వితుఁ బొగడ దొడఁగెవిను ॥కామలీ॥ 2

శ్రీరామా రాజ లలామ మ్రొక్కెదనీకు, సీతాహృదయాభి
రామా ధనుర్ధారి పూరిత భక్తకామా శాంతా, కారాయనంత శ్రీధామా
నమ - స్కారము సుగ్రీవమిత్ర జేజే నీకం, జలి రఘువర సార్వభౌమా
జగముగోరి పుట్టింపఁ జేరిరక్షింపమీరి శిక్షింపనీరీతుల కాది - కారణం
బగునీకు నతి త్రిజగద్గురుఁడవై తగునీకు జో - హారనాది గృహస్థవగునీ,
కమితసాష్టాంగములు చేతు హరీనుత వాగ్ఘరీయ నెనువిను ॥కామలీ॥ 3

చరాచర భూతములు వెలితో వ్యాపక, స్వరూపమున నశించి
యుండు-తెఱుఁగ రజ్జులు మాయనుంచి యెఱుక, మఱచి జన్మమృతులు
గాంచి యెపుడు-తిరుగుచుందురు శరణాగతులఁ బ్రోవవే దేవ, దయా
రసమునించి సుజనా - దరణీయముగాదు ధరణీధరలోక శరణి కీర్తి

రజతము కరణిభ్రమయని-యరయక జ్ఞులు పుత్రదారగృహాదులందా
సేయుచు విష - యరతులగుదురుతుదనిశోక, కరములగు సుజను
డిది గను వరదాపాళితద్విరదాయనెను ॥రామ॥

నీవేయింద్రుడీశానుడాద్యంతమైనది. ద్దేవతలునీవగుదువు కవ
నణువు - నీవుగొప్పవుగొప్పకన్నద్రిభువ - నావళితిలిదంద్రివన్న
నీవాదిమధ్యాంతరహితుడవు పూర్ణుడవు నీవవ్యయుడవు సుప్రపన్న
శిరో - గ్రీవశ్రోత్రవతస్వాజ్ఞ్నేత్ర, శ్రేణివర్జితుడవు మాయావాసనా
సాక్షివి నీవుద్రష్టవు శ్రోతవుగణా, న్వితపంచకోశాతీతుడవు - నీవ
నాశ్రయుడవవికారివి, భావరహితుడ వాదిపురుషుడవు ప్రకృతి
కవ్వలివాడ వనె ॥రామ॥

మాయచేనిజరూపుమాటువిడి నరునివలె మహిజూపట్టితివగుచి
యుంచుననుని - ర్మాయకునిగానునిలుచు,మహితధీయుతుడు మో
ముగాంచు; గాన నీయంఘ్రిభక్తియను నిచ్చనచేకందు, నీచిత్సుఖ
మేడనంచు యోగి - ధ్యేయసుజనవిధేయ శుభనామధేయ, ప్రణ
గాధేయనను బ్రోవుము - శ్రీరఘుతాంఘ్రులకు నతియనినుతి, జేసి
విభీషణునిగని రఘు - నాయకుడుహితముగోరుము,ఇపుడేమొసంగుద
దనుజకులతిల, కాయనిపలుకనతడుప్పొంగె ॥రామ॥

నేను ధన్యుడ గృతకృత్యుడనైతి నినుగంటినీదయగంటిబ్ర
హ్మనదము చేకొంటి జగతిలో నెవ్వడు ననువంటిఘనుడు-నేనొ
సతీసుతసంపదలహారి నీయందేభక్తియుండవలెనంటినట్ల-గానిమ్మని
సురజానిన్ మదిమెచ్చి నేనెమ్మదిలోనిన్నెమ్మతిననిన - వానమది
సీతాసమేతుడనై నిల్తునకుటిలుడవైనను, ధ్యానించుభవజలధిదాట
మనన్యమీ స్తవముదీనిబఠించు,నతడుకోర్కెగాంచున నె॥ రామ॥

ననుగన్న ఫలమప్పుడేగాంచువీడులక్ష్మణాలంకయేలింతుజా
జలము-గాని తెమ్మభిషేకింతునేరడుశిరుల,లదనదీవింతునీతోడుమొం
దను కాచంద్రార్కులెదాక యిలనాకథ యెందాకనుండు నందా

కు రాజ్య - మును జేయునటంచు మనుజేంద్రుఁడు బల్కి. దను
నుఁ బట్టభద్రునిఁ జేసె మంత్రులతో - వనచరులలరినజుఁ డాలిం -
గనముచేసి విభీషణా రావణవధకు తోడుగమ్మని ప, ల్కిన కీర్తిసాం
ద్రుడగు శేషగిరీంద్రుని సేన యెనరింతమనె ॥రామ॥

5 కాఫీరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—అళీనీలకుటిలాలకా ని, స్తుల కస్తూరి కాలంకృత ఫాలఫలకా
సఖీజనతిలకా ॥విను॥

అను—అలపంక్తికంఠుఁడనుపశుకుఁడనుసనుకుడటువచ్చివినువీధినిల్చి!
పలికె సుగ్రీవమహారాజ రావణుఁడు నిన్ గరపుమనిన మాట
లనెను ॥అళి॥

మంచికులమున జనించినావు కపిమండలాధిపతివైనావు- యె-
టినావనుజ, నమునిగానిను నెపుడు నథమునిఁగుడువక పోవు మో-హించి
రామోమరుసతి దెచ్చి తేసీ, కేమిపురి కేమిఁక నీవు - మించి సురులు
లంకఁ జొర లేరెంత, మీారనిశశిముఖుఁడు దెల్పెననె శుకు ॥డళి॥

వానరులానుడివిని పట్టికట్టి వానిగొట్టిన నొచ్చి రామా-భాను
వంశాబ్ధిసోమదూతల, వధ్యులనర జంపెద రఘువిరామదయ - చేసి
వారింపుమని నభయమిచ్చితి వెఱవవలదనెను, రామ-త్మానాథుండు
కపిసేన కుకుఁడరసి మాదొరతో నేమందు నినజయనె ॥నళి॥ 2

వాలి మాయన్న యెటులట్లనీవు - నధకర్త్మఁడవసురాధమా ం
కాలమైవచ్చె నీకుసకులము, గానినుజంపురాముఁడని తెల్పుమా, యసి
లీల నాదిత్యుఁడు బలుక వాఁడేగి రావణునితో నుపమ - శాలివై
యదంతయును దెల్పిన విషాదహృదయుఁడై యుండె దనుజపతి ॥యళి॥

అటుమీఁదట రాముఁడబ్ధియుప్పొంగుటఁగని కనులెఱ్ఱగఁ జేసి
కుటిలభృకుటితమైపలికె కనుగొనులక్ష్మణ ననుగనకవారాశి ది- క్తట
గడనడిచిపోదురుగాకని చాపమెక్కిడి మహాశుగముదొడిగె ॥నళి॥ 4

గడ గడ వడకెను బుడమి దిశ లవిసె, గడలి దివ్యరమ
ధరించి-వడిగావచ్చి సన్మణులను రఘువరు ముందరనుంచి నమస్క
చినే-జడుడను శ్రీరామ శుభనామ నాయెడఁ దప్పులను మన్నించి
కడుదయ కావుకావుభూతపంచకములకుజడిమస్వధర్మమనిపలికె ॥న

నీవు నిర్గుణుఁడవ వికారివి మా, యావివౌతటివిరా ద్రూపు-
వంగీకరించి జగముల నేర్పుని సృజింతువౌరనీవై పులో దేవ నీసత్వ
నసురు లయిరివి, ధిప్రముఖులకు నీవే ప్రాపు - భావజారిని కినుక
బొడమె భవ్యగుణసాంద్ర రాఘవేంద్ర యనె ॥న॥

పుండరీకాక్ష మాయామనుజతనుండవని నిను దెలియఁగలదే
దండమే మూర్ఖులకు సన్మార్గదము పశువులకు మునుకోలవలె నింకనీ
దండచేరితి దండుమయాకో, దండధారి యభయ మిమ్మింక నే - నిం
భక్తి లంకకుఁ ద్రోవయయిత్తు నీకనుచు సరిత్పతివిన్నవించె ॥నళి॥

రిత్తవో దీమహాశరముదీని కిత్తటి గురిఁజూపుమనిహరి-యొ
బల్కినన్ను బాధించుచునున్నారుఖలులు ద్రుమకుల్యమను దరినా
మొత్తము పైవేయుమనిపల్కెను స, ముద్రుకుడ రఘువీరుఁడునలరి-సత్తు
శరమునేయ నాభీకుల, రిత్తఁజేసి యపుడె పొది జేరె నది ॥యళి॥

చెలఁగి విశ్వకర్మసుతుఁడానలునిచే సేతు వొనరింపు మితఁడు
తొలుత నేవరముగొనెనిందుకనిపలికి హరి కెరగిచనె సాగరుఁడు కడు
నలరెలక్ష్మణకపీంద్రులతో శేషాచలేశుండగు రఘువిభుఁడు - నలు
జలధిసేతువుగట్టుమని సెలవొసంగె నగచరులు హర్షించి ॥రళిసీల॥

7 సురటిరాగము—ఆటతాళము

పల్లవి—రామలింగా వృషభతు, రంగారాజితాంగా ॥రామ॥

అను—కామితప్రద సత్కరుణాపాంగా, కామగర్వభంగా గంగో
మాంగా ॥రామ॥

అమరాచలచాప అజ్ఞానాంధదీప - శమనాంతకరూప సుగ

...ప అమితప్రతాప-శమితనమజ్జనజన్మ సంచితపాప, విమతాంతక
...ప విశ్వనిర్లేప ॥రామ॥

బాలేందుకిరీట భవ్యజటాజూట - శ్రీలసల్లలాట శ్రుతిచయ
...ట, త్రిపురదావకృపీట - లీలాహాస నిర్మూలితనిశాట, శూలా
...ధఖేట సుజన హేమకూట ॥రామ॥ 2

సోమార్కానలనేత్ర సుందరీజనచైత్ర - హైమవతీ కళత్ర,
...నతపాత్ర కామలతాలవిత్ర-నామజాసురజైత్ర, సకలలోకసూత్ర
శ్రీమచ్చరిత్ర, శేషాద్రీశమిత్ర ॥రామ॥ 3

తాంకిట తకతకిటరిమరిస రీ, తహాత ఝుంరిమపధతకుంద ఝుం
...రి తధపధమప - తాహాతకిటతక, ఝుంతారిస్సరిమరీసనిధప
...ంతకిట పఘమపనిధ పమధళాంగు ధిమితకదధిగిణతోం ॥రామ॥

7 బిలహరిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినుసర్వమంగళానయనకళా, విజితాంబుజ దళశంఖసుంద
రగళా॥

అను—ఇనకులమణిసేతువు మొదటనురా, మేశ్వరునొనరించి పూజిం
చియే-మనుజుఁడు సేతుస్నానము, రామలింగదర్శన సన్మాన
ము - గనునతఁడు పంచమహాపాతకము, లనుజయించు నాద
యనటంచుఁ బలికె ॥విను॥

నరుఁడు కాశికిబోయి గంగాజలముగొని - యరుదెంచి రామే
శ్వరుని నభిషేకించి - బరువు జలధిలోఁబడబ్రహ్మప్రాపు నని యీ
కరణి - తరణికులాబ్ధిసోముఁడు శ్రీరాముడుఁపల్క - దరుచరులుత్స
హించిచలము రెట్టించి - గురుగులగతిదొంతరగాఁబలుగిరులు తరగతిఁ
గొనితరలగా - అరుదుగ నలుడందినాఁడు సేతువౌ, నరిచెనోఁజఁబదు
నాల్గుయోజనములిఁక ॥విను॥

ఇరువైఇరువైయొక్కటి ఇరువై రెండిరువయిమూఁడు - మరు
నాడు మూడవనాఁడు చతుర్థపంచవా - సరములశతయోజనములు
...పులు సేతువుసరువడిగట్టిరినాఁడు హరివరపరివృతులయి దాశరథులు

హనుమంతాంగదులనెక్కి మైబొదల - మెఱసి సువేలాద్రికిఁ జనికాం
చిరిపరిఘధ్వజతోరణశ్రేణీ - హిరణ్మయప్రాకార సౌధగృహావరవిటం
కమైతనరులంకపొంకము ॥విను॥

పదితలలను మణికిరీటములుంచి చెవుల స్వర్ణకుండలములు బెట్టి
చేతుల-గదియరతనాలకడ్యాలుగీలుకొల్పి కలితాంగుళీముల నుంగ
రములు - పదిలపఱిచి రొమ్మున వేల్పుటేనుఁగు కొమ్ముపతకమైతన
రారఁ ఘనరుచి దేవఁ - త్రిదశుల గెలిచిన బీరముతెనపాకముఁ దగు
గండపెండేరము చదురనుత్తర గోపురముమీఁద దశాననుండు కొలు
వుండె నిండుమనమున ॥విను॥

పాఠాంతరము

చలువగొడుగులనీడ రావణుఁడువి, శాలసౌధమునను౦డ యో
ధవరులతో ॥విను॥

అపుడు శుకుఁడనుచారుఁడా రావణునిగని విపుల మాదనుజసేనకు
కపిసేనకు - నెపుడుసంధిగాదు దేవాసురులవలె నీకనొక పనితడవు
జేయకు - నృపకుంజరునకు వైదేహినిచ్చుటొండెజగడమిచ్చుటొండె
రాముఁడు సుగుణాభిరాముఁడు - విపులాత్మజసేబలను గొనివెరువక
దెచ్చితివా, బలము - ఇపుడుజూపునీసతుల లంకరమియింపుమనినీతో
దె...మనిపలికెనని ॥విను॥

శ్రీరామలక్ష్మణులు సుగ్రీవవిభీషణులు చెలఁగినల్వురొక్కచో
నున్నారుచూడు - వీరెలంక నశింపఁజేయజాలుదు రితర వీరుల సేన
లున్నారెన్నచో - సారమా ప్లవగ సేనసంఖ్య సేయ నాతరమా, మేను
మందరతుల్యులు, యోధాగ్రేసరులు - చేరివినులంక కెదురై పలుమా
ఱకల్పుచు ధృతికి గుదురై - మీరియాధపులు నూఱువేల్గొలువ,
మెలగునతఁడుది వాకరసుతుఁడనిపలికె ॥విను॥

ఇతఁడగ్ని నందనుఁడు సేనాపతి నీలుఁడు ఇతఁడు వాలికొడుకంగ
దుఁడు యువరా - జితఁడక్షహంతయౌ హనుమంతుఁ డీఘనుఁడె సీత

వీక్షించిచనె రామునికడకు-ఇతఁడు శ్వేతుఁడు రంభుఁడితఁడు శరభుఁడు
పనసుఁడు-ఇతఁడు మైందుఁడు ద్వివిదుఁడు యోధాగ్రేసరుఁడు - ఇతఁ
డ విశ్వకర్మసుతుఁడు నలుండీ, బలము లెన్న లేఁడీశుఁడు-అతులశౌర్య
లతిబలాఢ్యులందఱు, చతురులసురవధకు దనుజవర యనియెను॥విను॥

ఇరువదియొక్క వేలకోటు, లిరువదియొక వేలశంఖము-లిరువది
యొక వేలబృందములు సుగ్రీవునిమంత్రి-వర సేనలన్యులబలము లెక్క
పెట్టనా, వశముగాదు, రేయుఁబగలుఁ-బరమాత్ముఁ డాదినారాయ
ణుఁడు రాముఁడు పరాపరశక్తి భూపుత్రిలోకజనయిత్రి-మఱివానివలన-
జగముసం,భవమాయె వారితో వైరము కొఱగాదఖిలమాతసీతనీవు-
గోరి తెచ్చుకొనుట కార్చిచ్చు తెఱఁగనె ॥విను॥ 7

జలబుద్బుదమువలె జంచలముసంసారము, క్షణభంగురము
కాయము, పంచభూతముల - వలనై పంచవింశతితత్వాత్మకమై జడ
మై, పాలుపొందుబట్టి తెలియమాయము - ఇలనెవఁడు దీనియందు
మమత సేయుమలమూత్రాదులగంపకోతకొంప, హంకృతి తెంప-సలు
పు టేమిటికి కలుషముసుఖా-దులఁజెందు నేది యది దేహముకలుగక ర్త
వనుటజీవునకు జ, న్మలయంబులటుగాన మమతలణఁపుమనె ॥విను॥ 8

అతిశుద్ధ మతిః ర్మల, మాత్మవిజ్ఞానరూప, మచలమవ్యయంబు
స్వజ్ఞానమున వెత జెందిజీవుడు మో, హితుఁడౌ గాన నీవు స,న్మతిచే
నాత్మననిశంబు-మతియింపు దారపుత్రా, దులయందు విరక్తిజెందు-
నుతుఁడవు విశ్రవసునకు, సుఖముల్ సతమనకు - క్షితి సుతరామున
కిచ్చి రాజీ, వాక్షుని మఱుంగుఁ జొచ్చి- బ్రతుకు మిల శేషశైలపతి
భక్తి రావణాయనిబల్కె శుకుఁడాయెడనిక ॥విను॥ 9

8 అసావేరిరాగము—అటతాళము

పల్లవి—పొలతి యీచరితము, పొలతీతిలకింపవె॥
అనుపల్లవి—లలితముతానుకుని, పలుకులు విని పది, తలలవాఁడలిగి

శిఖవలెనై వానితో-బలికేఁ బ్రియమాడి బ్రతికెడినీవు, సిగ్గుకే
జగత్ప్రభుని నను బోధింపవచ్చేవు, ఇపుడె చంపుదునిను-దలఁ
వధకర్తుఁడవు గావిఁక, దలఁగిపో మూఢుఁడాయనవి-హ్వాల
జనె శుకుఁడు మును బ్రాహ్మణుఁడు వానప్రస్థగతినుండె ॥పాల॥
సురలకు మేల్ కీడ, సురులకుఁ జేయగ సరణి శుకుఁడు జేయుఁ జన్న
ములు జెఱుప వజ్రదంష్ట్రు-డరయగ నొకనాఁడా, ధరణీసురుని డాయ
నగస్త్యముని-యరుదేరఁ బూజించి యతఁడారగించి పో, మ్మన ముని
యొప్పి పాయసాన్నము సేయ-తరివేచి వజ్రదంష్ట్రాసురుఁ డగస్త్యుఁడై
వచ్చి, తగమాంసాన్నము వేయుమని వేఁడి - త్వర ఛాగమాంసము
వంటకము వండిరి, మునీశ్వరుఁడు భుజింపనయ్యెడ వచ్చి కూర్చున్న -
తఱిశుకుని భార్యనావేశించి, రక్కసుఁడు మానికి - నరమాంస మిడి
చనియొభ్రమియించి, కూడుకూరలు ముని - వరుఁడరసి మనుజా
మిష మయోగ్య మిది వెట్టితివని శపించెన - సురవగు మనుచు నెఱుఁగ
నని శుకు, డరువఁగాధ్యా, నించి మునిపలికె ॥పాల॥ 1

అని విచారముచే నిట్లయ్యె నానుడి దప్పదనఘ త్రేతాయుగమున
రావణుఁజంప-రవికులమున హరి, రాముఁడై పుట్టెసి. రధిగట్టుసమయ
మున, దశముఖుఁడంపఁ దవిలిదూతకృ,త్యమునకుఁ బని రామునిదర్శిం
చెదవు ముదమున, సకలంక మా-నవనీసురత్వము నీ, కబ్బుననిచనెఁ
గుంభ, భవుఁడు శుకుఁడావిధమున, సద్విజుఁడయ్యె - నవల మాతా
మహుఁడగు మాల్యవంతుఁడు, సవినయమున దానవవిభునిగని రాజా
అవనీసుత పురిజేరె, నది మొదలు దుర్నిమిత్తము లొదవె వినాశకములై
మేఘములుగురిసె నెత్తురుజడి, శివలింగములు రోదనముఁ జేసెడి కరుల
గొమ్ములు నల్లనై, నవి యావులీనె ఖరములగని, గవిసె నెలుకలు
పిల్లితో ననియె ॥పాల॥ 2

ఒకవింత దనుజేంద్ర, యొకబోడి మగవాఁడూ, రికనిల్లిల్లుదిరుగు
నిర్భయమునవికటందష్ట్రానన, వివరము దెఱచుచు, నిక్ష్వాకులము

మను తె,అంగుళినుసీతను, సకలలేశుండగు రామ, చంద్రునకిచ్చి మ-
ర్కవచ్చినీమఱుంగుఁజొచ్చితినను - అకుటిలక రుణాఢ్యుఁడై నిన్ను
చు శ్రీహరి రాముఁడై పరగు,నవిత త్త్వము-ప్రకటముగా మాల్యవం
డుదెల్పరో,షక పాయితలోచనుఁడై రావణుడునూటికి దిక్పతులఁ
లిచి నావననీవేలమునిరూపుని - ఒక పేదమానవుని రాఘవుని శర
ందుదునామి - న్నకలంచములు రిపులచేగొని, నావేమోగాన
గడదెవరినిక బుద్ధిగాదుడుగుతాతని,మెంచినానుపొమ్మనిన నతఁ
గ ॥పొల॥ 3

రావణాసుర వైభవముఁ జూచి, రాముఁడు లక్ష్మణుని-చేవిలు
ని యర్ధచంద్రాస్త్రమావింటదొడిగినిండార దీసియేయ-నది యసు
రాధిపుపై జనియొక్క టిపదినూ-రై వేయై సంఖ్యలనుగడచీ- పదితలల
రీటములు బడగొని వెలిగొడుగులన-వేవేగ ద్రుంచి యవలీల బొదిఁ
జెర శర-మా వేళ దనుజాగ్రణి, సిగ్గునకుందీ-వేవేగ నంతఃపురావాస
మున కేఁగిధీవరులనెరవరులరావించి, భావించి-లావు నిర్భయము శరో
త్సవమునాపై దయయుగలదేవీరులకు వారలాహవము, సేయఁజనుఁడు
మహా-జ్ఞావిముఖులరణభయులఁ బీఁచ మణంతునన శేషాచల-దేవుఁ
గు రాఘవునిచేననిఁ దెగినమేలని తలంచిరందరును ॥పొల॥ 4

ప్రథమ యుద్ధారంభము

9 నాటరాగము - ఝంపాతాళము

పల్లవి—గారీవచోజితబారీ వినుశ్రీమిాఁతి॥

అను—తూరు, లైయనికి దివి జారులేగుచోరణ-భేరీ, మృదంగముల్
పృథులశంఖారవముల్-వారక మ్రోయించిమహిషఖరహరి,
కరివాహనములనారోహించి, ఘన-వైరిభయదకరవాలగదా
శూలభిండి,వాలచాపములు, ధరించి యాయతంబై రి ॥గా॥
అటకుమున్నే రాఘవాజ్ఞ చేవానరుల్-పటుఘోషభీషణస్ఫుట
ర్యులై మహావిటపముల్ బలుగిరుల్, బెకలించికొనివచ్చి,కుటిల
రావణబలము, గూలు రాముఁడుగెల్చు - జటుల జయమొందు లక్ష్మ

గుఁడినజూఁడరినోర్చు-నిటు జూడుఁడటంచు దలపడిరరులతో, నేపువిగారి
కరణమొనరించునా - ర్భటుల హనుమదంగదనీలకుముదశర, భనల
జాంబవత్సుషేణాది యోధవరులు ॥గౌరి॥ 1

లంక వాకిళ్లని, లావుమైక పులని-శ్శంక నసురుల నఖాస్త్రముల
విదళించఁగా-బింకములందనుజాలె, మ్మెయిబల్కి నలి రేఁగి-పొంకమౌ
పురద్వారముల వెడలియసితోమ-రాంకశ శరాళిచే, నగచరులఁగీలించి-
అంకెలువైవఁగని ప్లవగులహితులబి, రంబడంచి రాజితస్థలిని బహు
పంకమై మేదోమాంసరాశినెత్తురు, వంకలై పఱచె మహాద్భుతముగ
నయ్యేడను ॥గౌరి॥ 2

మరలిదితిజులుకరుల, హరులఁ దేరుల నతి-త్వరగఁ బురికొల్పి
సంగర కేళిసల్పిర_త్తరివనేచరులున, ట్లనఁ బేర్చిరిజయేచ్ఛన్ - లెగు
చరుల్ రామభ. ద్రదయార్ద్ర దృష్టిచే - నెరవుబలమునుగల్గి వెలసి
రమృతముఁ గొనిన-సురులవలె రావణా; సురుఁడలసితాచోరుఁడైన
పాపమువలన నిశి-చరులు, దారలు దరలిరిలఁ జతుర్థాంశ శేష,సైన్య
ములు బఱచె భయద్రుతంబులయి కలఁగి ॥గౌరి॥ 3

తన బలము లిట్లాటఁ, గనికనత్యో-పుఁడై-ఘనుఁ డింద్రజిత్తు
మేఘములలో డాఁగి క్రి-న్ననశితాశు గవితా, నములో వర్షించెన్-
వనజసంభవునివర,మునఁగన్న బ్రహ్మాస్త్ర-మున, మర్కటానీకముల
నెల్ల బడవేసె-నినకులమణికోదండ దీక్షాగురుఁ డయ్యును బ్రహ్మాస్త్ర
మును మన్నించి, త-తృణ మూరకయుండి స్వబలములు గూలుటరసి
యనలసన్నిభ, జ్వలద్భయద నేత్రుఁడయ్యె ॥గౌరి॥ 4

ధనువుఁ దేలత్క్మణా, దనుజు భస్మీకరిం-తును బ్రహ్మాసాయకం
బునఁ జూడు నాబలం-బని శేషాద్రిపతిబ, ల్కినవాఁడు జననంత-వన
చరులుపడుటఁగనుఁ, గొని రాముఁ డడలియో హనుమంత క్షీరాబ్ధి
కావలఁ బ్రోపు, మనఁ, బావనిజవమునఁ జని తెచ్చి, వనౌకసుల సజీ,
వనులఁజేసి నగమమున్నటిచో నిడివచ్చె ॥గౌరి॥ 5

10 ఆరభిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—సారదయాధురీణసంగీతవిద్యాప్రవీణావినవే॥

అను—ధీరులైనవారలు చెలఁగిభీక - రారవములనుఅంకెలువైచి -
మీరాఅనదివినిరావణుఁడు మదిని, నారసివెఁదురి రాముఁడు నా
కెన్న దేవతానిర్మితుఁడైనవైరి - పోరనతనిఁజంపయూథపు
లెల్లఁబొండిటుసేయనివా, రిఁ జంపుదున నేను ॥సార॥

రావణానతిసబలులై చనిధూ, మ్రాక్షయూపాక్షశోణితాక్షమ
హావీరమహాకాయప్రహ, స్తాకంపనమహోదరమహాపార్శ్వులు - దే
వాంతకనరాంతకాతికాయ, త్రిశిరప్రజంఘకుంభనికుంభు - లావనచ
రాఘము, తోఁదలపడిరా-రావీరయద్భుతరౌద్రరసములే మనందగు
గదా ముసలాశుగత్సు - రీవిశేషసాధనాళిచేవిడ, ళించిరియనవులు
కపిసేనాపతుల ॥సార॥ 1

మర్కటుల్ బలియురైకొండలఁబెను, మ్రాఁకులఁ బండ్లగోళ్ల
బిడికిళ్ళఁ- గర్కశపదఘట్టనశిలోరు, కరకపోలోదరముఖాంగములగల
మార్కొనివైచి మోదికచిజీరి, మర్దించితన్నినవెఱనసురులె - దు
ర్కొనరైరిలంకకై పాఱిరి - కుర్కురశబ్దమునాబలీముఖులు, కోలం
దిడకబలుతఱిమిన ప్రహస్తుఁ - డర్కకులచంద్రముదితాగచరబ,
లాంబుధిఁ జెల్లెలికట్టకై వడిసిలిపె ॥సార॥ 2

ఒకనిఁబదిటనూటవెయ్యింటవ - నొకసులనొక్కొక్కములికిఁ
గూల్చి - నికషాత్మజమంత్రిజయప్రశస్తి నెఱయనీలుఁడదలించి పేర్చిక
డిమి -నొకతరువుఁబూనివాని తేరుమీఁ, దికిఁబోయిసూతుఁజంపిహయ
ముల - మకురడఁచివిలుద్రుంచ నిలనిలిచి, తికమక నొందకనాగకేత
నుండి భంబుగతి రోఁకటనడున నీలుఁ - డొకటివ్రాలని తెలిసిపెన్దిరి
వైచి,యురువడి రావణుమాతులున్ బొరిగొనఁడె ॥సార॥

తలలువీడరక్కసుల్బర్వఁగని, తారాసూనుపై నరాంతకుఁడు-
చలమునహయముఁదోలిశక్తినేయు, జలమున నంగదుఁడు వాజిపడ
పడఁచెన్ - తలకొండకవాఁడురణస్థలిఁ బిడికిటన్ వ్రేయసోలివాలికొడు
కట దెబ్బకొండిముష్టిన్ బొడువఁగునది-సోలిసెనరారియు దేవాంతకుఁ
డప్పుడంగదునిదాఁక హనుమంతుఁడాఁ-కలిగొనినపులోయునన్ ఎడ
జొచ్చి ఘనుఁడగు దేవాంతకుని రూపమడంచె ॥సార॥ 4

అంత శాభీలుఁడగునీలుఁడు పె. - ల్లార్వమహోదరుఁడదల్చితన
దంతినియునిడీకొల్పిపరిఘు తాటించినఁ గపిసేనాపతినొచ్చి పంతంబు
మీఱనగంబుగొని స, త్వరంబుగ నేయఁగరితోనొరలి-గంతుగొనె
మహోదరుఁడంతనె జంతరమనం త్రిశిరుఁడనిలసుతుని శరావృతుని
జేయనతఁడరదమిం - తంతలుగఁజేసివాని మూఁడుతలలిలగూల్చె వజ్ర
ముగిరింగూల్చులాగున ॥సార॥

అంజనీతనయునిగదన్ గొనిధూ, మ్రాతుఁడేసినబిట్టలిగిప్లవగ
కుంజరుఁడుశైలముదెచ్చివైనఁ, గూలెవజ్రధారఁబడు బలునికరణి -
కెంజాయకనుల్మెఱిబడినబొమలు పెంజీఁకటినేలుమైతొడవుల-రంజిల
నకంపనుఁడు తేరెక్కివీకన్ - శింజని మ్రోయించి పావనిమైశితాస్త్ర
ములఁ, జించఁగ ప్రకోపుఁడై ప్ర - భంజనాత్మజుఁడు మ్రానిచేవాని,
భజించెన్ దేవతలు జేజేయనఁగ ॥సార॥ 6

గదఁబట్టుక త్రిప్పి మహాపార్శ్వుఁడు కాలాగ్నిసన్నిభుబుమభునే
యఁ - జదికిలపడిమూర్ఛిలితేరి తొమ్ముపృథులకీశపరుఁడు బొడువ
వాఁడీల్గెఁవిదితుఁడై మహాగాయుఁడందంబు వెసంబభ పిసజ్యకార్ము
కుఁడై - బెదరకుఁడీకపులారావినుఁడి-కదనమువీరాగ్రేసరుఁడు రాఘ
వేశుతోఁగాని సేయమాతం - డ్రిదివిజుల, గెలిచెఁగైలాసమెత్తె,
నెపనుగావుననలఁతిగాదనిపల్క ॥సార॥ 7

అంగదుండుఁమహాకాయునిగనియా, హారజ్జులేనిమీ యయ్యను
నె - ఋంగుదుఁదోఁకనుజుట్టిపయోధి, లోముంచఁడెమాతండ్రిమున్నె

టఁగవా - వెంగలీయనుచుఁ బాదమువైవ, విశిఖంబునఁ బ్రుంచి
బాణవృష్టి - నంగదుముంచిగదన్ గొనిపోలయఁగఁ-చొంగదారంగఁ
బడిన్ గపులడలన్, సురారిదైయెదంటఁబదిటనొకటఁజె - లంగి మాట
మాటవలసి, లగవయగజగవాక్షాసిలసుతాదులనేసె ॥సా॥

అంతనంగదుఁడు తెలివొందిఘన గదాయుతభుజుఁడై మహో
కాయుర-థాంతమునకుఁజనిహరినూతకే, తనచాపముల్ మఱుమాఱె
నిర్వూరుగదల్ - వింతిగాఁగొనిపోరనవివాడియయ్యావియన్ మల్లయుద్ధ
మునదుందుభి-నంత మొనర్చిన వాలియనలావునకు నందఅనద్దనుజు
లాడిచివడిన్ రణోర్వీఁదలఁద్రెవ్వ శ్రీరఘురాము-చెంతకేగి మ్రొక్కిన
వాలిసుతు శేషగిరీంద్రుడు గాగిలించెను జెలఁగి ॥సారద॥

అతికాయ యుద్ధము

11 శ్రీరాగము—త్రిపుటతాళము

పల్లవి—ఆర్యసమ్మతమైహితంబగు, నార్యయీచరితమువిన వే,
అను—శౌర్య, ధనగాంభీర్య, సమరచా, తుర్యా, దిసహాయుఁడై
యతికాయుఁడై - శ్వర్యవిభవములనుసరింప న, వార్యమై
గుణరవముమ్రోయన్ - సూర్యనిభమగు రథముఁబఱపియు,
సురావళినోడకుఁడని పలికె ॥నార్య॥

బాణా, సారమునవనచర సేనా, నాయకులతుళ్ళడగించిదీ,
నానాథులఁజంపక రామతన్మనాథు నెదిరిసు, జ్ఞానమూహించి రావణ
సూనుఁడదలించి - మానమేలేదు, ఏ నెలవుగాదు ఏనీతియురాదు, మా
తోవాదుఁ-బూనిమానిసివై నావు గుణహీనుడప్రకులగోత్రమెఱుగని
వానికిపుడొదవెనిన్నియు, సమానుఁడవె మాతో నని పలికె ॥నార్య॥

మీనై యంబుధిఁజొచ్చినా, గాని చట్టుమోసినాగానిక్షోణి
క్రోడీకరించినాగాని, మానెక్కిపండ్లిగిలించినా - గాని, భిక్షుఁడవై
నటించినఁ - గానిగూనిబాపఁడవైనా - గాని, దొరతనముమాని,
మానివై నామునలివైనాగానీ, శాంతిగొనిపోరుడిగిన గలికినయినాగాని

నినుపో - నేను నీమీఁదనిడినతలఁపు, మానన నెవారితో వసురవరు
॥దార్య॥ 2

జ్వాలా, భీలంబౌదావాగ్ని లీల, లక్ష్మణదేవుఁడెదిరించి - రే
లరా పడుచరజ్జులుచాలా, ప్రేలెదవుచక్క. గానిలువుసీక్రొవ్వడంటు
జేజేలలర ననిన-చాలు సౌమిత్రి, గోలవీవు పెక్కాలముల తెలుగు,
తెలుఁ, గవుజరుగు - కాలభుజగాభశరజాలము, పాలుగావలదనదను
జును - ద్వేలఫాలమున నెత్తురొలుక, వాలమ్మ్రగిలించె లక్ష్మణుఁ
॥దార్య॥ 3

దానబల్ నొచ్చియీఘనుఁ, డేనన్నోర్వఁగఁ జాలునని యం
ప-వాన చేముం చెరావణి, రామానుజునతఁడస్త్రనలముచే దానిమాన్పి
పగవానిమైతూపుల - వేనవేల్నించగా నిష్ఫలమయ్యెహీనునకుజేసిన
మేల్కరణివా - లోనపవనుఁడువచ్చియజుచే - దానవుఁడువజ్రకవచ
ముగొని - పూనెనని తెలిపి చనరఘుకులు, డానిశాటుని కవచమును
దునిమె ॥నార్య॥ 4

ధీరుల్ దానవమానవరాజవీరుల్దివ్యాస్త్రము ల్వరగించి - పేర
ల్కన్ హరిహరి కరికరి నొరసినవరుసన - పిరుతివక గెలుపునుబ్బునఁ
బొరిరరుదారన్ -ఘోరశరతతిశరీరులై గైరికారక్తశైలములన, నొప్పి
రికలవ వారినరిఁబోడి బ్రహ్మాస్త్రముదారమంత్రాన్వితముగానిం-డార
దీసి మనుకులుఁడేయసురారిసుతుతలఁ దునిమెఁ దుది నది ॥యార్య॥

ఆలో, దేవత లానందమునబూలవానలుగురియించిరి- చాలా,
భక్తిసతుల్ జేసినతమ్ము-నాలింగనమూని మైనిమిరెగరమునద, యాలో
లుఁడయ్యెనృహరి భాళిగవులుని, ర్వేలహర్షాబ్ధి, దేలిరదిజూచి, సైచక
నేచి - కాలయములనఁ గుంభనికుంభులోలిరణ కేళినగచరులం-దోలి
తరిమినవారిజంపిరి వాలితమ్ముఁడునతనికొమరుఁడు ॥నార్య॥ 6

యూపాక్షుండు ప్రజంఘుడు మైందుతోఁ బోరాడి రణోర్వి
గూలిరి-కోపోద్దీపితుఁడై శోణితాక్షునిరూపఱద్వివిదుఁడు బొడిచిపాద
మునఁబ్రామెఁ బ్ర-తాపమనువొంద బాపురేయనిధూమ్రాక్షునిహను

కపునఁ దెగటార్చి యార్చెను బేర్చి-ఆపదలబడి పఱచి హతశేషా
మరులు రావణున కెఱుఁగన్ - రూపించి రతికాయుఁ డీల్గుట, యును
శేషగిరీశుని రాముని జయ ॥జయ॥

రావణుని ప్రథమ యుద్ధము

పల్లవి—సూరిజన సౌఖ్యదాయినీ యీా, సుచరితము సుధీసువ్రతము
కాత్యాయనీ॥

అను—పోరనతికాయాదిఘనుల్ బడుట, కారాటపడి రావణుఁడు
కనుల్ర-మీర సంయుతాగ్ని నెనయగా, ఖరారిపై జనగా
మది నెంచి పగ - మీాఱ నింద్రజిత్తు లంక కాపిడి సమిదూర్జి
తంబై బలంబు నడునన్, భూరిసాయుధమగు రథమెక్కి పొగ
రున నిక్కి, వడచెను ద్రొక్కి ॥సూరి॥

వింటగొన యమిడికపులనదరంట, శరములనేసి చంపె-డంట,
యనుచు వినసుతాదులనెంట, నంటి - మంట లడరునారాచములచే
మదమడంచి బెబ్బులిపేర్గాఁకటకొంటిఁబడివచ్చుపోల్కిదశా, ననుండు
హరిగదిసెదినగనిత్రిదశకంటకు నెదిరివిభీషణుఁడుగదా కనద్బాహుఁడై
కాఁక నతనిపై - నంటిన పగ మయదత్త శక్తి, నన్నశక్తి
నేసెనుయుక్తి ॥సూరి॥ 1

అయ్యస్త్రము గని నాచే వర మియ్యబడి నతఁడు వధకు దగ
దయ్యా అ న సౌమిత్రినృపు నెయ్యమెఱిఁగి-చయ్యన బిరిందికి విభీ
షణు నొయ్య, దివిచివిల్గొని యనికి గ-రియ్యుండై నిలచెశక్తివచ్చిన
నరేంద్రసుతుజొచ్చి వెలిగెను హెచ్చి-డయ్యడయ్యె సకల శక్త్యస్త్ర
యుం డనంతుఁడు హరికి తనువు నగు నతని-కెయ్యెది దుర్భరం బటు
లైన, నిలబడెదాననరభావాన ॥సూరి॥ 2

సోలిపడియున్నలక్ష్మణుని,జాలికరములనెత్తబోయి-వ్రాలిరావ
ణుఁడుసిగ్గుపడేజాలిజగతికి - మూలమైతగువిరాట్పురుషుఁడై, పొదలు
విష్ణు గదలపగసురారి - కేలీ, లనగురావణునిగనియొకింతలోనజని,
పావనియుశని బోలుపిడికిటనుబొడువ మోకాళ్ళభువిన్ మోదబడియు
తఁడు ముక్కులన్ జాలరుధిరముగ్రక్కలక్ష్మణున్, సామీారిఘనుండై,
కొనిచనెను ॥సూ॥

రామత్స్నానాథుఁడనిలజుని, సామర్థ్యముఁ బ్రియముగవిహగ జ-
భీమాటోపమున ధనుర్ధరుఁడై మారుతినెక్కి - కాము గెలుచునాటి
రుద్రునివలె, గదియఁదెలిసి దనుజకిరీటి మ-హాహర్షమునఁ దేరెక్కి-
రాగ నరాధిపుఁడు బాగా, అదల్చి పోగా-పామరాధమా బ్రతికిపో
లేవు మనరాధ స్వసరముఁడనైన వా - కేమిటికిఁ జేసితివి నిను భళీ
యిలకిడుదు బలి, యనె గడుఁ గెరలి ॥సూరి॥

శ్రీరాము నినుడివినివాహనమైరా, జిలుహనుమంతు నేసెఁ-
గ్రూరా. రాస్త్రముల రావణుడు కపివీరాగ్రణినొచ్చి - భూరితేజోబలం
బునవృద్ధి, బొందె ఘృతమ్మువలెన్ రఘువీరుఁడవ్వ డంజని కొమరుని,
వివిక్తస్రవణునిఁ గని రావణుని తేరుగుఱ్ఱములు గొడుగువిల్సారథి
కేతువులద్రుంచి యరచందురుల-కోరి యిలబడల్చెకిరీటము, ల్గూల్చె
రవిసము, ల్లసత్ప్రభముల్ ॥సూరి॥ 5

బాణా, వళినొచ్చి నావిపుడు, ప్రాణా, లతోఁబోశ్రమముదీఱ
గోణా, ధిపానా బలమరయ, జాణవై రేపురా - కానీ, యని నృ
హరి పలుకవా, కాండములను నొచ్చి సిగ్గరిక - రేణు, పతి మృగ
పతిచేఁ బడియరింది విడువఁబడి, పఱుచుకైవడి - మానమేది రావ
ణుడుబాఱి కడువడిన్ లంకజొచ్చి మదినెంచెనా శ్రీనివాసుఁడే
రాముఁడుధరణి, శేషగిరిధసి, యనిఁ బరగెనని ॥సూరి॥ 6

13 తోటిరాగము—ఆటతాళము

పల్లవి—కామసంజీవనౌషధికల్పలతా, శ్రీమేనకాసుతా వినవే॥

అను—అమీదవగ చెరామచంద్రుఁడు, హాలక్ష్మణా హాయనివిలపిం
చెను ॥కామ॥

తానువిష్ణుఁడై ననుమాయ, చేసుజగము నెల్లనుమోహింపగాను
మది నెంచినెనరుమించి క్షోణిపై బడి మూర్ఛనుక్కి యున్న వానిజూచి
కన్నీరునించి-నానోముఫలమానా పెన్నిధానమానానీడతోడ నేనీతో
డబూనిరాదలచి ననుబిలిచినగాని బల్కవదేలకోపమా నేనన్యుడనే
కరుణ జూడఁగదేనన్ను గన్నులలరగనని నృహరి ॥కామ॥

అంత రాముఁడు, చింతాకులుడై ధీమంతా యోహాను, నంతా
రానా-సంతాపముదీర్చ్బ, మాసంజీవిని పంతముతో దెచ్చిప్రాణము
లిచ్చి యీా, పట్లతమ్ముని, జేల్చుమామంతుకెక్కు నీమహిమనినకొం,
డంతైపావనిమ్రొక్కి చనెనాచక్కి - అంతెయును జాడులవలనవిని.
యసురపతి కాలనేమి గృహాభ్యంతరముజేర వాడతని స, పర్యల
దనిపి, కార్యమేమనియడిగె ॥కామ॥

రామానుజప్రాణ, మీామారుతిదివ్యసామగ్రికిబోయెనామార్గ
మునవిఘ్న-మామాయలుబన్ని యీా పేయిగడుపు నీమేలునుఱువననిన
దశాస్యునికాల-నేమిబోధంచెనన్నె, మామారీచు - డేమాయనట్లనె నే
వనుమాన, మేదిరావణానీజీవన-మేమహితసుతపౌత్రబాంధవు,లీల్గిరవ
నిజచేసిదులచే నేమితను వేలహారికిసీతనీరాజ్యమువిభీషణునికిమ్మ నెను॥ కా

మునివై యడవికిజనివై దిసకకర్మఖనివై విజనస్థ,లినివై తగునునికి
గొనివై రాగ్యమునయాసక్తి, జనునింద్రియములమె - ల్లనదిగిచిపర
మాత్మ నెనయించి చిత్తమున-నినుప్రకృతికి విలక్షుణు, నిగాదలపో
యు-మనఘ చరాచరజగము, ధ్యాదికముకన వినబడెడిదేదిచతురా-
ననుడు మఁనుతృణముతుదయానిది వినుప్రకృతిజన, జననలయకారణ
మదియెమాయ, యనబడునననెనతడు ॥కామ॥ 4

శ్యామా, రుణశుక్ల, ధామాకృతిబ్రజల - నామా, యసృజి
యించికామ,క్రోధాది-నామా,దుర్భలసుతులను,హింసేచ్ఛాది - భామి
నులగని యదిబహు,బాళిజెందించ బరమాత్మనీగతుల-యేమియొల్లని
యీాత్మేశునందదిస్వగుణ-స్తోమము నారోపించుదీపించు - స్వామినిర్మ
లుడైననుబ్రకృతిసంగియై వెలిగనిభ్రమసితను - దామఱచిగుణమోహి
తునిగా, దలచి తనుదెలియుక్రియవినుమనెనతడు ॥కామ॥

ఏకా, లమునవివేకా,ధ్యుండయిన,శ్రీకారణగురునిచేకా,యిక
మోహ-శోకా, దికములేనివానిగా దెలియజేకుఱు నత్తఱిమరల్చి
చూడ్కి గనునాత్మ, జీవన్ముక్తుడయుప్రాణిప్రాకృత గుణములచేబడ
కనీవు నిన్ను పరిశీలించుయఘాసీక శిక్షాకరుణరక్షుడవై ప్రకృతి, కవలినె

లగనియాత్మనుదెలియు - నీకొదవును క్తియదిబరువే, నిసగుణా
ధ్యానమును జేయుమనె ॥రామ॥

ఉదయా, కోటి జ్వల, హృదయా, బ్జకర్ణికా, భ్యుదయాస
మున, సదయామతిసీత-గదియనలరువాని, కన్గవయుదుటై, పాదల
వాని మెఱుపుబోలు చేలమువానికదలునందెల వాని విదిత, వనమాల
న్వితుని కౌస్తుభహారాంగదకటకకిరీటుని, వీరాననుని - మద మొదవ
కేలుదోయివిల్లమ్ములదాల్చికొల్చులక్ష్మణులతో - సదరిహాసము
బల్కు రామ, చంద్రుధ్యానింపు, మధిపాయనెనతడు ॥రామ॥

ఈరీ, తినిహారచారి, త్రమువినుము, చేరి, శుభములవ్వారి
న్మానుసారి, గావచ్చినదురితౌఘములు, తారిచెడుగార్చిచ్చు-దారిలో
దూదికంట్లము సిల్చి హెచ్చునా-సారా, చారనిచారపౌలస్త్యవీరవై
రమువాని, భక్తిబూని - శ్రీరాముబరిపూర్ణ నొకనిసదారూఢ భావ
భావితునిశ - రీరసామంహితుని శేషా, ద్రినివాసుదలపుమనెను
మారీచజుడు ॥రామ॥

14 కన్నడరాగము—ఝంపతాళము

పల్లవి—శరణాగతసంభరణా- వలకుండలయుగళీకృతతుహినకరచండ
కిరణావినవే.

అను—పరతత్వాశ్రయమహాత్వాక్యసుధాత్య - సరణిబల్కు రాల
నేమిపయిన్ రావణుడు - కెరలిత ప్రిఘృతంబున జలంబుబడిన
క్రియ-మెఱసినినుసీచుద్రుంతునామాటమీారికివరులచే, లంచ
ములుగ్రహించి రామకింకరుడవై గురునిపోల్కి బోధించె
దవర రేయనగినుకవల, దంచుగదిలెవాడు ॥శరణా॥

హిమవన్నగపార్శ్వమునవనమురచి, యించికాళ్ల నేమిమునివలె
నుండెనుమించి - సమీరసుతునిభ్రమించ దలంచి - అమితజవంబు
సను, గపివంశమణివై, హాయసాధ్వనేగుచో ఋష్యాశ్రమమురవి
చెమలితోవ, తొలగెననికలగియాసం - యమినడిగి పాదమనుచు -

పోయితత్పాదములకు, మ్రొక్కి- దేవరామభద్రుదూతను హనుమం
తుడనందగువాడం దృష్టాంతుడనుడ, కముజూపు త్రావి పోయెదనని
పలికె ॥శరణా॥ 1

అమృతోపమమా మండలంబుతో, యంబుద్రాపుఫలనిచయం
బునుదినువినుతంబు - సమంత్రగమునిత్తు నౌషధంబు-సమరతలంబున
బడినలక్ష్మణు డెలమి,సమరసర్వకాలవేత్తను గాన దెలిసెను - శ్రమము
దీర్చుక రేపు బొమ్ము రేపకడకని-తిమకమున మానిపలుక గుంభజల
మల్పము, కొమరు నసరస్సు వటునిబంపి రూపింపుసుమహితయను బవ
మానసుతు వెంటశిష్యగం-పిమదువుజూపిరమ్మ నెగపటముని ॥శరణా॥

కొలనాద్విజుచేన నిలజుడుగాంచి,కోర్కె మించికనులుముకుళించి
ప్రవేశించి-జలంబుద్రావెను సంభ్రమించి-బలుమకరి మ్రింగెనుహరి
ప్రవరు తడబడకనతడుహస్తములనడువన్ వెసమొసలితలబ-గిలిమృతి
మైమదవతియైచూపట్టె - బలియుడ భవద్దయను శాండిల్యశాపము
బొలిసెనేధాన్యమాలియన్ సురాంగనను-వలదు మునియనుచు నమ్మ
నిటమున్ గనిన, వానిజంపివిజయముం జేయుమనియదిచనె ॥శరణా॥

అతివేగమె యాంజనేయుడటుబోవ హాయి దేమియింతనురాని
యుపదేశమి-త్తుతత్వదక్షిణయీగురుస్వామి - కుతుకమునందిన మేల
నన్ గొమ్మనుచు, గుటి, లయతిని ముష్టిబొడున సురా-హితుడపుడు
మతకములుబన్నంగమరున్నందనుడన్ని వితగానొనర్చి కాలనేమి విధిం
చెవి, తతమాయికునిభటుండు మాయలన్ బహునె - శ్రితహితుడా
క్షీరాబ్ధిదాటి ద్రోణగిరి, యౌషధములనుగానక గిరిదెచ్చె ॥శర॥

ధరణీధరమ త్తఱిమారుతిడించిరామధరణీశుపాద సరోరుహము
లజోహరు శిరంబొరయసల్పెనువేమాఱు-నర,హరియాదరణమెఱియ
ప్లవగ కే, సరికుమారు గౌగిలించె సుషేణుడౌషధ - వరముగొని
సౌమిత్రిశ్రీమీద జికిత్స - నెఱపెనట, - జొరగలవను ననుజన్మ
శేషాచలేశుడగు రఘుపతిశిరము మూర్కొనిమెదనుంచె ॥శరణా॥

15 ఉసేనిరాగము—ఆటతాళము

పల్లవి—మాంగల్యమూర్తిలస, మానకీర్తిహృతాంగజార్తివినవె॥

అను—ఉప్పొంగి రామభూజాని ప్లవంగ పుంగవులతోడనప్పుడు వి
షణోపాయ-సంగతుడై పోరికింగడగె, శంగదాదులు, తుం
గిరిశృంగతరుధరులై, సింగములభంగిని జెలంగిరి మాం॥

రావణుడు కొలువు, లోవసించి రాక్షసావళిన్ గాంచియన
రాముడు నరుడా - భావింప మదిని నారాయణ దేవుడు విధిని, ర్ణయ
మతనిచే - చాపునాకిదిని, శ్చయమిందు, కైవగవదుదినివివ నన
రణ్యుడన్ - భూవిభుడనుదిట్టె మానవంశజుడై హరినిను-నీవారిజంపు
ననిపూనె, గావలయుననిగాక కుంభకర్ణుని-ద్రావకు దోడితెండని పంప
భటులేగి - వేవిధములబోధ గావింప మేలుకొని సుర - ద్రావి భుజి
యించిచనిసభన, గ్రజుపదములకు మ్రొక్కెననుడు ॥మాంగ॥ 1

ఆదరించి తొడమీదనిడుకొని, యాదశగ్రీవుడనియె దమ్ముడా-
పోద్రోయరానివెతవచ్చెనిం కేదిగతిదీనికి యనిలో గ్ర - వ్యాధజన
నని, ర్మూలనమాయె, నీదుకృపాణి, చేగానిరా - మాదిశత్రులగర్వ
మడగ, దనిన నవ్వియతడన్నను గన్గొని, ము - న్నే తెల్పలేదా.
దీనచేటగునని సీ, తాదయితసాక్షాన్నారాయణుడు ఈ - వాదులేల
నారద మౌని యొకనాటి నిశిగిరి, మీద నేనున్నతఱి రానమ్ముఁడనై
యుదంత మడిగితినని ॥మాం॥

దేవతలు మీ చేనజెడిపోయి, రావణకుంభకర్ణాసురుల చెట్టమీ
తో విన్నవింపవచ్చితి మన శ్రీదేవుడనుకంప, మతివెఱమాన్చి-వేవేని
లింపా, వనుడై వరదు, పావనరఘుకులో, ద్భవుడయ్యెనని సురముని
పనివినె గణుతింపరా - మానవతార సహస్రాంశ సమమాహారిలీ -
లానతారము లెవ్వియైన రాముడు శివుడు - నీవు రాముని భక్తిసే
సేవింపుమెవ్వ - రావిభు భావింతు రనఘులె వారవ్యయసుఖముగాం
తురనెదై - త్యుడు ॥మాంగ॥

కుంభకర్ణవాగ్దంభమువినియారి క్తాభోంజము క్రియముఖ మెప్ప
గ-జంభాహితారాతిని,నురణ విసంభ్రమముక్తై రావించితిగాన-రంభ

మేరా, రాఘవాస్త్రసంభృతప్రహార, హతిసేచి వి-జృంభించ లేవు
క్రించఁగ బొమ్ముతండ్రీయ నెనారారా, దు-ర్లంభిత శాలతాబాభరుఁ
డనిసీలాంభోధరమువలె మేనమరఁగోటదాఁటి దిక్కు-ంభీకరదృ
స్తంభవిన్యస్తనిస్తుల - దంభోళిసమధికగదావష్టంభుఁడై వెడలె
టకర్ణుఁడు ॥మాం॥

పౌలస్త్యడబ్ధియుల్లోలముగనార్చియాలముఁగపుల కీలెడలించి
ము - పోలికరాఁగా నన్నుక్రమొక్కి లీలనను రాగా, వహదృష్టినను
లింపువేగ విభీషణుఁడు మేలెంచి బాగాఁ బోధించితి నేలం కేంద్రు
గన్నేత రాముఁడు సీతినిమ్మతిసికవిన - నాలోఁగాఁ గరివాలమెత్తి
ం, పగడగి నన్ను - బోదోలెరామునిచరణాలోజయముల్
రితి - శేషగిరిపతిదయమనుమనెను ॥మాంగ॥ 5

16 మధ్యమావతిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—సారవ చనరచనావిశారద, క్రూరదానవఖండనవిశారదా॥
అను—ధీరుఁడై కుంభకర్ణుడనుజుని, నూఱడించి మదించియుండుట -
వైరుఁ డాపుఁడని తెలియదని సమద, వారణమువలె మూరెఁ
గపులను ॥సార॥ 1

దండిమగలన గలించఁగని కో, దండ మెక్కిడి యుఖండాశుగ
ములు - చండభానుకులుండు దనుజపరుఁ గండడంచిమించి-నిండుకోప
మునననలాస్త్రమున ఖండించెను వానివలన కేల్ మొండుగా దాని
క్రింద నగచరులు బెండాబెడసరై పడిరి విను ॥విను॥ 1

పెరిగినపగచే సాలవృక్షముఁ, బెఱికికొని నృకేసరికెదురైవాఁ-
డెదురుగా నరుదేరఁగని రామధరణీపతి చెంగలువ-సరముబాగొనరు
మాపులజూపి పఱపు బాహువునఱికె నైంద్రమున - బరువుతో రా
నిసురకాళ్ళు ద్రుంచె, భల్లెయున నేల పిల్లతూపుల ॥సార॥ 2

దొర్లిదొర్లిబడ బాముఖముక్రియ, దొడరినోరు దెఱచిచంద్రుని
మింగఁ - దర్లరాహువుపమాఢ్యుఁ రాముఁడే, దార్లగనియుప్పొంగ-దీర్ల

వానరులెల్లనిలిచితలయిలఁ, ద్రెళ్ళనేసెను రాముడైంద్రమునఁ బొల్లిగిం
లిడిపడెశిరములంక, ఘోరనఁ గనుపునీరధిఁబడెను ॥సార॥

లంకగోపురముగూలె దలతో బొంక మేది జలధితిమింగిలా
సంకులంబయితనువుబడి చదిసె, జంతుకోటి వెలది - జంకుదీరినుతించి
విలులజడి, పొంకముగసురలుగురిసిరిఅరుణ - పంకజాతనేత్రునిధను
ర్బాణపాణియగు కోదండరాముని ॥సార॥ 4

రామునిగనుగొన దేవమునివరులానుకొన్న ప్రేమనేగుదెంచిరి
చంద్రుని గురునికువలయ, శ్యామసుందరశరీరుని, దయానామదృక్కు
మితనిజాశ్రితార్తిని, లామిని శేషశైలాధిపుని ॥సార॥

17 పూరిరాగము—త్రిపుటతాళము

పల్లవి—శ్రీజగన్నాధ హేరఘువరదయానిధే ॥శ్రీజగ॥

అను—ఓజసా తే-సాభ్రాజసేన్వన్న మోహారే ॥శ్రీజగ॥

కారణాకారణాపావనివారణో నారాయణ - ధారణాశ్రయ
పరమాత్మన్ హరే ॥శ్రీజగ॥

నిఖిలలోకాధారసాక్షిన్, పిశ్వస్యబోధాకరసుఖరూపమాయా
మనుజశరీర ॥శ్రీజగ॥ 2

పూర్ణోసర్వేషాంసవిభాసి, స్ఫురసిత్వమమలాత్మనాం - కర్ణ
ధారోభవాంబుధే ॥శ్రీజగ॥ 3

ఉస్మిలయన్నేత్రే సృజసిజగదుపసంహారసి - చిన్మాత్రేత్వయి
సన్మనోనిమీలనేన ॥శ్రీజగ॥ 4

యస్మిన్ భాతీదం చరాచరం యస్మాద్భవతీదం - తస్మైన్మబ్ర
హ్మణేతేనమః ॥శ్రీజగ॥ 5

ప్రకృతిపురుషకాల వ్యక్తావ్యక్త, బహురూపిణం జానంతియం
సుకృతినోఽముష్మైరామాత్మనే నమః ॥శ్రీజగ॥ 6

త్వాం సర్వజగదాధారమూర్తిమితి, వదతిశ్రుతిరవికారంసా-
శంసతిజ్ఞానరూపమాత్రం ॥శ్రీజగ॥ 7

నాధిగచ్ఛంతి బుధాః శ్రుతివాదిన స్త్వత్ప్రసాదంవి, నావిరో
ధాద్వైతికాద్దేవనిశ్చయం ॥శ్రీజగ॥ 8

విలసతోమాయయాన క్వచిదపిభేదోర వేరివతే - జలదర్ప
ణాదిభిర్దృశ్యతేరామ ॥శ్రీజగ॥ 9

త్వయి భ్రాంత్యాల్పతేమనసా విషయంతవరూపం, దృశ్యం
కథంక - ధయదృశ్యాభావేధ్యానంకథం ॥శ్రీజగ॥ 10

హేహా రేతేఽవతారేషు రూపాణి స హృదోధ్యాయంతియే-
తే, హితరతిసంసారార్ణవం ॥శ్రీజగ॥ 11

కానూదయశ్శత్రవోభీమయంతి నామరమ్మార్గాలాః - యథా
మూషకాన్తథాధర్మసేతో ॥శ్రీజగ॥ 12

మానసవాక్కాయైః స్సద్గురురూపధ్యానస్మరణార్చ నేషు
ధు - రీణానాంసంసృతిర్గోష్పదాయతే ॥శ్రీజగ॥ 13

మామవసేవేత్వాం శేషాచలస్వామిన్ మణిరఘూణాం, సు-
నామన్ శ్రేయోధామన్ ॥శ్రీజగ॥ 14

18 పంతువరాళిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—భాషాపతినుతగుణ, హేషాపరితో, షాయోషామణిరోవిసవే

అను—దోషాచరాంతకుని, భూషించినారదుఁడుతు - రాషా
ణ్ముఖ్యుల గూడి, భాషింపుచుఁజనెను - భీషణాకృతినిగుంభక
ర్ణుఁడు, చేర్చిమృతుఁడౌటవిని దశాననుఁడు - రోషశోకములు
బెనఁగొనఁగొలువు, లోనేలపైబడిమూర్ఛిల్లెను ॥భాషా॥

భోరునఁగన్నులనీరు, వరదలై పార, నోరు, దెరచియడలెను,
అనుజుఁడాయని, పేరు నుడివిబడలెను-వీరుఁడాయింద్రజిత్తు, కారుణ్య
మున నెత్తిశూరు, లేడ్తురెనేను, పోరు, నరాఘువుల - బీర, మున్బిరు
దితండనమాన్చి, నీరుణంబుదీర్చె, దననుబంపఁగ - దేరాత్రించరశేఖ
రాయన, గారవమున సెలవొసంగెను ॥భాషా॥ 1

సన్నాహసేనలతో, విన్నాణియైరావణి, కన్నవారెల్ల జెలఁగఁ
గనికుంభిలలో - నున్నయనలుడువెలుగఁ, జెన్నారుచెం, గల్వలునిగ

సూర్యపుటము - వన్నెపటముకటిఁగట్టి, మిన్నాకెంజాయపూఁత -
నన్నుఁ గానలఁస్రుక్స్రువాదిను, శోన్నయ స్తరణుఁడై హావిస్సు ప్రస
న్నమతియజ్ఞాయస్వాహా, యనినిష్ఠతావదలక వేల్చె ॥భాషా॥ 2

ధూమ, సంతతిభోనభోమం, డలమునిండ, రామా-వనీంద్రుడు
గని, విభీషణునిచే, నామార్గము లెల్లవిని - యామాయావిద్రుంతు వే
నాగ్నేయాస్త్రమునఁజూడు - మామిత్రాయనిననాతో సౌమిత్రినిబం
పుయామినీచరునికిపదునాల్గేండ్లాహారనిద్రలు లేనివాని - చేమృతిమితి
యనినన్ చెలిమెచ్చిభూమీశుఁడు తమ్మునిఁజూచె ॥భాషా॥ 3

శాంతాకారాయ ఆనందాత్మనేనమ - శ్చింతాలతచ్ఛేదినేరా
మాయాసీతా-కాంతాయ పరమాత్మనే యనినలక్ష్మణుని - సంతో
షించి మన్నించియింతింతనరానిప్రేమ - నెంతోదీవించియానతిచ్చెన్
దాశరథిహాను - మంతుపై నెక్కిలక్ష్మణుఁడు కపి, సంతతుల్గొలువ
విభీషణునితో - మంతుగన్న పరాక్రమాలాపము, లంతంతన్ బలు
కుచు, జనెను ॥భాషా॥

మితిమేరలేనిబలప్రతతి గొలువభల్లూక - పతిజాంబవంతుఁడు
బరాబరిసల్పవాలి, సుతుఁడు సురటివిసర - చతురుఁడై నల్వురు సచి
వులతో విభీషణుఁడా-నతుఁడై గొలువ నెరదొరతనమున రామాను
జుఁడు రణ - రతిమదిన్ ముప్పిరినిగొని నికుంభిళకువెసన్ జనితదేవ
నిష్ఠాన్వితునిన సురవరసుతుని గనుఁగొనెను, విల్ శేషాద్రిపతిని
దలచి : భాషా॥ 5

10 శుద్ధసావేరి—ఆటతాళము

పల్లవి—శచీసందర్శితమణిదర్పణామహారనిణపుణా, సముదారిదమనా
॥విన వే॥

అను—శుచిప్రముతాశుగములనాజి, సుతుఁడాజిచిలుక తేజీదొర- ఋ
చిందనరియింద్రజిత్తుమేను, దువడించిచెలియించఁగబంచి- సచ
రాచరమాజగంబునకు, ప్రచురకంటకుఁడనన్ జనునిన్నిచట
ద్రుంచి ప్రభూతబలి ముదుదుచూడుమనికడఁకతోఁబలికె ॥శచీ

ద్రోహినీమంత్రమునుపనిగొన, వీహుతాశనునకిదె నినుబూ - ర్ణాహుతిజేతునని లేచి యసురవరసుతుఁడనిజూచి - బాహుబలమున నిన్నుఁజం, పెదబ్రతికిపో లేవనిరథమెక్కి - సాహసంబున చాపమెక్కిడి శరములురువడిఁ బరపెనరుదుగ - వేహనుమంతు నెగ్గ్యాంగంబగలనేసి, పినతండ్రినింగనినీ - దేహమేలగాల్చనే ననువధింపించం గడగితివని పలికె ॥శచీ॥ 1

ఓరి-విటుచూడుమనిచల, పోరి, గెలుపెడఁగోరి ముంచెనార సపుబడి సౌమిత్రిసురారికొడుక డచెనతిబలులు - కేరితూరి కటారి నూరిగురేరి పేరిడినలకోరీల, జీరిచీరి బలారివ్రాతుల దారినెరసడివారి మెఱవడి, యేరికినైనన్ జగంబులను, ఎఱుంగమా పొదలికకదలిక - మారుమారుమనుసదల్పులను, తీరుదాకనినొక నోటఁబొగడు ॥శచీ॥ 2

భానునిభమగుచూడ్కినాతొక, బాణములులక్ష్మణునినిలజూని వీనులముఖాబ్జముఁబదింట, విభీషణునూటనునేసి, వానరులగజగవయగ వాతవాలిసుత ముఖ్యులబడల్చిన - దానవాగ్రణి విల్లునిమిరా, మానుజుఁడువాఁడెన్ని విండ్లెత్తినమానకపొడిఁజేసి సౌమ్యసిలగానేసిన బడిమూర్ఛదేఱి - పూనియన్యధనువున శరములుపుంఖానుపుంఖము లు గనినిచె ॥శచీ॥ 3

మేటిమాయలవీడొక పాటివాఁడనక దెగటార్పుమిఁదేటికినను విభీషణునుడిపాటించి యారాజమౌళి - సాటిలేక శ్రీరామచంద్రుడు, సత్యసంధుఁడు విజయశాలియ - నేటిమాట నిజమేనివీని గీటడంచునని యైంద్రబాణము మాటసమణీకుండలములుసకి, రీటరుచిరతిలకంబగు కల-పాటిదప్పియికపైఁబడెసురకోటివొగడెన్నృకిరీటయనుచు ॥శచీ॥ 4

ఒత్తెశంఖము స్వర్ణశంఖము హత్తిధ్వనిజగమునిండఁగ రఘు సత్తముఁడరసియిదితమ్మునిజయనాదమని పొదలెమదిని - క్రొత్తగాయములతలగుమైతో గువలయేశ్వరు పాదయుగళికి - నొత్తమిల్లినఁ గుచ్చికౌఁగిట నునిచెలక్ష్మణునాపై రమ్మనిన - చిత్తముకరుణాయత్తమగుటఁ, జేసిగెలుపుగొనివచ్చితి పురుషోత్తమాఖ్య నొసరిశేషగిరీశుండు హరివనుచుఁబలికెనతఁడు ॥శచీ॥ 5

శంకరాభరణరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవేరమాదత్తకర్పూరవీటి, వినుతాంచితగుణపేటీ
అను—వినవేరావణుఁ డింద్రజిత్తగచరులమేటి - పీరులఁగూల్చిక
లె సౌమిత్రిజయధాటి ॥వినవే॥

ఇలఁబడిమూర్ఛమునిఁగిలేచి పెంచు - వలెనోరుబగులఁబలవిం
చుదిశలు - శిలకిఁ చుఁదలవంచు హా దైవమాయంచు, ధృతిడిఁచుఁదను
వేటి కనియెంచు నిస్సంచు ॥వినవే॥ 1

ఈతనిగుణములెన్న నూతో వెయ్యో, యిఁక గెల్పుపాతరోను
యొగోయ్యోతల, పోతలాయెను నిది నవ్వులాయకుయ్యో మొట్ట
యనునిలింపులగుంపులక, యొయ్యయనెను ॥విల॥

బ్రెగు కేమిటికని యింతటిసీతా సతిహేతువని లోకమాతయ
నక - కతఁడై కత్తిదూసి వ్రేయఁగడఁగ వ్రాతమిత్తియనవలెనిది
రావణున కేటిసీత ॥విస॥

స్వామి బ్రహ్మకులమునందుఁబుట్టిచంపుదురా స్త్రీలబట్టి శ్రీరామా
వసీంద్రునిగెల్వుమనిగిట్టిరమ్మనితిగిచెనుసుపార్శ్వుఁడు చేపట్టి ॥వినవే॥ 5

తిరుగవచ్చి గొలువుకూటమ్ముఁ జేరి, త్వరగామంత్రులఁ జీరికరి
తురగాదులనెక్కిరమ్మని శేషగిరి హరిఁగాదలఁచె రామచంద్రుని
మాయదారి ॥విన॥

21 కన్నడగౌరరాగము...ఆదితాళము

పల్లవి—వినవేకోదండధారిణీ, విమలయోగిమానససంచారిణీ.
అను—ధణంధణమని భేరిమ్రోయరా, వణుడులోక విద్రావణుఁడు
వెడలెఁ - దనయుఁ డింద్రజిత్తరిచేఁబడిన, ధావంతముననికి
సేనలతో ॥విన॥

బాణతూణకృపాణధనురాదిబహుసా, ధనములఁదనరు తేరెక్కి.
పెళపెళద్రొక్కి పొగరెక్కి తానిక్కి చూచె రామునిచక్కి - నాశము
గువిల్లెక్కిడినృపునియనూనమైన నారాచతతినించె - మేనుస్రుక్క
నెత్తురుల్ గ్రక్కదలమించె నొక్కనినైనఁ జిక్కనీక ॥విన॥ 1

ఖిడత లగ్నిలోనఁబడి కానిన-వడు వైబలములు నృహరిచేఁజచ్చి

పదిగనిరొచ్చి వెన్నిచ్చి - కడువడిఁ బఱచి లంకఁజొచ్చి - ఒడల్వడ
వడవడంక రఘుపతి యడరి వెంబడించెనని దిగులుపడి - పుడమి తేఁ
జేడి నేనేడనని పొగడె పదినోళ్ళ హరిని రావణుఁడు ॥విన॥ 2

నేను రావణుఁడ నిది లంక యని తానెఱిఁగి శుక్రుసన్నిధిఁ
జేరి-మ్రొక్కి కోరి, కవినువైరి నేనోర్వఁగ గెలవిమ్మనిననోరి - దాన
వాధిప యవిఘ్నముగఁ బాతాళహోమ మొనరింపు నపరికర - మైన
రథమగ్నియందొగిఁబుట్టు, పదెక్కి శేషగిరీశు గెల్వుమనె ॥విన॥ 3

22 నాదనామక్రియరాగము—ఝంపతాళము

పల్లవి—వినవేఘన వేదాంతవనపాలికా దివ్య, మణిమాలికా ॥ బాలికా॥

అను—దనుజాగ్రణి యనేక, దానవానీకముల తనచుట్టు కావలుంచి
హర్షించి - మొనసిపాతాళగుహాననలునిఁ బ్రతిష్ఠించుమనుచు
సూక్తిహోమము నేయఁగా దొడఁగె ॥వినవె॥

ధూమసంతతి భూనభోమండలము నిండ-శ్రీమన్నృపాలతిలక,
అభిచార-హోమమిదియనుచుఁ బలుక విభీషణుఁడు-ప్రేమగొన యా
డఁబం, పెను హనుమదాదులను - శ్రీమీఱ నంగదునితో త్వరలో-
రామవిభునికి మ్రొక్కి లంకకోటలు దాఁటి - వేమాఱు వానరులు,
వెదకిరి దశాననుని ॥విన॥

సరమయను చెలివిభీషణుపత్ని యతఁడున్న - తెఱఁగు చేసన్నఁ
జూప, గుహనాతి, మఱుగుశిలమరుగుఁ బాపగఁ గపులువడిఁ జొఱఁ
బడి మహామాన, ధరుఁడైన రావణుని-శిరములు గలగ గుదియుల
మోదచల-చుఱి యచలుఁడై యున్నతఱిని మండోదరిని - కురులు
బట్టీడ్చేడ్వఁ, గొనివచ్చె నంగదుఁడు ॥విన॥

రైకముడి వీడెజీ, రయు, బోకముడివీడె శ్రీపీఠంబగు మొగంబు
చెలువెడలె-నాకుమారరత్నంబు, లేమి నిటు - చేకూడెననె కాకలీ
కలరవకోకిలకంఠముగ నడలెను-యీకృష్ణునకు లేదు యింతైన సిగు
యిక-రాక్షోమరుచేఁ జావ, రాదే యని పొగలె ॥విన॥ 3

వాలుగొని లేచిసతి, వదలుమని యసురపతి - వాలికోఁడుకు
ద్రేసెను, హోమవిధి-చాలించిమదిరోసెనుకపులు చనిరాల్లోలనయ
సులాలనముఁ జేసివగ - పేలదై వాధీనము యీజగము-బాలజ్ఞావాల
బనమొందుమజ్ఞానమూలంబుదుఃఖ మోహములహమ్మతియున నెనువి

దేహాద్యనాత్మలం, దీయహంబుద్ధివల - దీహసంసృతిమూలము
అజ్ఞాన-దోహదము లింద్రజాలము, ఇది చాలు-సోహమనవలె నాత్మ
శుద్ధుఁ డజరుడు మమ - త్వాహంకృతి విరహితుఁడు సాక్షితఁడు
దేహేంద్రియప్రాణ, ధీకాలకర్మస - న్మోహాదులకు ద్వంద్వాదులకు
ననె దశముఖుఁడు ॥విన॥ 5

నేను రాఘవులనని - లోనణచివత్తునిటు-రానేరకున్నఁ జత్తు
ముక్తియను ని-ధానంబుఁ జూరబుత్తు, నెటులైన - గానిమ్మవలసీత
ఖడ్గమునందునిమి నీ-మేనగ్ని వేయవే ననుడాయవే-నానాతినాధ జగ
న్నాయకుఁడతనిగెల్వ-గా నీకు గాదన్యగణదుర్జయుం డనెను ॥విన॥ 6

మునుమత్స్యకూర్మకిటి,మనుజమృగవామనధ-రణిదేవమురూ
పమై,నాసామి-మనువంశభూపాల, కనిలింప రాజపితృ-గణములసము
ద్ధరించెను-ఇపుడిలను-నినకులమున శ్రీరాముఁడన బుట్టె నిను జంప -
మొనసి పరుఁడు ప్రధాన, పురుషేశ్వరుం డనెను ॥విన॥ 7

అరసి స్పృహారికి సీత-నర్పించి తమ్మునికి-దొరతనంబిచ్చి ముని
వై యడవిలోఁదిరుగుమింక సుగుణఖనివై, యనిపలుక-తరుణి తేలే
దబ్జజనుసీతలక్ష్మిశ్రీహరి రాముఁడగునతని, చేఁజచ్చిచె - చ్చెరనైక్య
మొంద నిటుచేసితిని శేషగిరివరుని గురిగంటినని వచ్చె సభకలసురారి॥

23 కేదారగౌళరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—రతిసంవీజ్యమానసుచామ. రాలోల నీలాలకా వినవే.

అను—చతురఫణితినతాప గుణజాలకా-అతిక్రోధనులు దివ్యసాధను
లగ్నివర్ణ వృశ్చిక సర్పరోము - లతులబలులు ఖడ్గరోమాది
వీరాగ్రేసరులు రణజితారులు - కుతుకముతోఁ దేరుల్ మద
మదగజ, ఘోటకఖరముల స్వారుల్ తన - ర తన చుట్టు
మదముబిట్టు జూపుచు, రారావణుఁడు శ్రీరాజిలెను ॥రతి॥

మణికిరీటమకరకుండలముల, రుణకిరణరుచిమీఱఁను -ఘనచి
న్నరత్నఖచితమగు పతకమురమునందొరయఁగా-తనయొదన్వేల్పు
నుఁగుదంతము, తగుతొడవయ్యును గెలుపుదిశాంతము-లనుచాటు
ముదోఁపనన్యులుభ,లారెయితఁడు బలారివైభవుఁ-డనుచుఁబలుకఁగ
శా,ననుడా, హావకేళికడరెఁద్రిదశావళీ-దనుకఁ దాకాలగండపెండే
ము, దాల్చి బిరుదై మేల్చి రాకున ॥రతి॥ 1

ఘాణధణమనెడి భేరీరవము తవిలిభువిందివిని నిండా-నాణెమగు
వాహన,ములద్రిప్పువి,న్నాణముకోర్కిపండ- బాణతూణ కృపాణా -
వలిరు, పదికరణములనిరవై తనరెనెర నాణెముత్యపుసరులఖుతె మెఱయ
బ,వీణతె ననికి వెల్వడెసఖి-జాణయగుటగాంచిహరివిభీ, మణునిమాట
లాలించి యీపోణిమెచ్చటఁగానమని తలయూఁచి పొంగారుబంగారు
విల్గొనె ॥రతి॥ 2

వీణె మీటిన సూటిగా మా, ర్వటంకృతిఁ జేసి, తూణయుగ
ళివెడలిపారలు శరాళి మెరయఁగ కేలదీసి, పాణిలాఘువము రణపటి
మ్మతఁ బరులు మెచ్చఁజేతునసుయిచ్చగపి, శ్రేణిలోనలరె, జుక్కలో
జేజేనివడువున శ్రీనివాసుఁశు జాణతనమయూరెధళిమఝ్ఝారెయని జగతి
వారులను, వాని నుతించిరి శేషాద్రిపతి పు, రాణపురుషుఁడ నెనయ
మెఱెఁగి ॥రతి॥ 3

24 నాటకరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—సుఖీభవ యనవే - సఖిమణి వినవే.

అను—ప్రఖేలనముగవిభాకరాత్మజ,ముఖాగచరవీరుల నెరచినిజసఖా
ళినలరించి, మెయిబెంచి, లిఖించినటులఁ జరించివైరులముఖా
ముఖగనెదిరించి చలముమించినదట్టించి దశముఖుండఖలాస్త్ర
ములను బరగించి యఖండగతి నలయించెఁ గపిబలము ॥సుఖీ॥

రావణా యిటు రమ్మని హుమ్మని, యావాయుఁడు పిడికిటఁ
బొడువబోలిప్రాలి, చావుదప్పె చాలిఁకేల వాలమనుబాళి లేవబో నె
త్తురుల్ పదినోళ్ళబావిని ళ్ళీడ్చ్బుకపిలెలోయన, గావెడల్కె దలలోనె
డడదరె - దేవుఁడెఱుఁగు నీదెబ్బకబ్బ యని భావించి యాంజనేయ,

భళిభళి పరాజేయనీ, లావుమెచ్చ వచ్చునసఁ బ్రతికియున్నా విదేటి బలంబు నెల్ల వగమణి ॥సుఖీ॥ 1

ఐననీపోటుగని, మాటుకొని నేనవలనినుఁ వ్రేతుబ్రతికెదవో నా, ఆవరాశనుండఅ చేసడ్చసుంతలోనానా, కౌనువిర్వీరబోవనంతలోదాని
ఆనరాశనుండఅ చేసడ్చసుంతలోనానా, కౌనువిర్వీరబోవనంతలోదాని
లఁదొర గినంతలో, ననెమే నెరిగియింతలోహితవొదవె, హానిశారాయ న్నయదరునఁదానవుఘమార్గ్కనిపై జనియని లేని బలు పెను పైయున్న మా నెబోరుహనుమంతుఁడలవాలిసూనుఁడునలుడునీలుడు నమరిరి॥సు॥

ఓరియగ్ని వర్ణయిటురా పటుముష్టి, నొంతునని కృతాంతుడన దాసిమారుమాటాడక నీక నిలజూఁడు, పేరడఁడె వానిసర్వరోముని, తార కొడుకునేర్పరోయనదుంచె, దీరెనలుసచే ఖడ్గరోముఁడు సారాహిపవర భీముఁడు తెగ,టారెను వృశ్చికరోముఁడుఘో-రారికాలు,డగునీలుచే గొంత - హాయిజెందె జనము రాముని చెంత ॥సుఖీ॥

లంకానాథుఁడంతటనొకట లాతిచేతహితులు తెగుటగనిబింకం బొనరవర్వమీటియుర్వి, వీడుగర్వియనుకిన్కన్-శం, కలేకరఘునా యకు నెదిరిశరాసారమున ముంచెనుహరి-మంకుగొనియలంచెనుఅలం చెను-కంఠప్రతాఖలాస్త్రముల సహస్రాంకరి నేనేమందునే జనములం దెరుగముందు నక-లంక రామరావణులిటు లాహవంబొనర్చిరి కనుల విందు ॥సుఖీ॥ 4

భూమిపై నిలిచిహరిరథముపై - యామినీచరుడుండ వేల్పుల సాభిమాతలీరథంబు రామ మనుజపతి-యమీమీదాసుడన్ గ్రహిం పుమి దెందుడయిదనుని మనవిగాఁ దెల్ప నామేరసత్వరము గారథము తగఁ-వామిదెచ్చికౌసలేయయిదిసు-త్రాముడంపెఁ దేరెక్కియా-రా వణుగొనుమనిమ్రొక్కి ధను-సీమహాస్త్రముల్ తురగముల్ నేని వెల్ల శేషగిరివరా నీవనెను ॥సుఖీ॥ 5

25 రేగుప్తి రాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—కౌమారిరామరావణులసంగ్రామ నిపుణతలు విను శ్రీహరి

అను—సామజరవముల్ పశాసిమిత్త - సామర్షములై పరస్ఫురింబు
దీమసంబున గెలన్ గలఁగుక్రియన్ - భీమవిక్రమములందలపడిరి-
హైమపుంఖకంకపత్రశితసా-యకసహస్రములు మహామహు
లై-సాముఁజేసియేసిరెంచినుతించఁ- దామరసగర్భున కలవిగా
దనఁగ ॥కౌమా॥

ఆగతపునరాగతాసమ - యోగప్రయోగకృతప్రతికృతు
లయియాఁగియొక్కరినొక్కరిహుంకరించిరి-ఏగి మార్కొనిరితోలుత
స-ఖగరిమ ధనుర్జ్యాలి టాటంకృతుల్ భూనభోంతరంబు నిండ - గా
గుణింపుచుగురుల్ దప్పక క, శౌగురుత్వములబల్ బొదలికల-బాగుగను
శిలీముఖముల లఘుగతిఁ. బరపి పరాక్రమముల సింహములో- నాగ
బోరి రనిని జేరి యామా, నవదనుజనాథమణులు ఘనాకృతులు ॥కౌ॥

వింటను దశవదనుఁడు పదిటపంద్రెంట నిరువదింటగగున్ వడనే
య-నంటివానినన్నింటితూపులు; బోఁగెంటివోసె రామవిభుడుసుర-
కంటకునపుడాజ్యాహుతిననలుకై వడి నతఁడాగ్రహించియేఁబ - దింట
నొంటనూటన్, గనలిపవి, వంటియుంబువాటంబుగను మి-న్నంటికవా
టంబనపరఁగువాని,యురములక్షించియిలాధిపుఁ డడ-రంటనేయ నల్ల
మాయలరావణాసురుడుసోలితెలిసెనుసొక్కనను ॥కౌ॥ 2

మాతలి తెచ్చిన హరిస్యందనము, నాతఁడెక్కి నృహరి సకో
దండాతతశరుఁడై జ్యారవమున బ్రహ్మాండమునిండ మోహరించెను-
చాతురివసురాధీశుండున్ స, చేతనుఁడై రామాధిపునెదిరి - జాతరూప
రత్నాంచిత బాణ, వ్రాతముం బ్రయత్నంబుగ నేసె సీతాపతి మేరు
స్థిరధృతియై శ్రీమతియై సుకృతియైతనవి, విఖ్యాతి హెచ్చనంత నెచ్చ
రించిన, నాటులలర యసురు రదరఁజేర్చె ॥కౌ॥ 3

రావణు డనలాస్త్రము నేయ శ్రీ, రాఘవుం డనలాస్త్రమున ని
మాన్చె-దైవమున నేదైవాస్త్రమునుర లెఁ దైవతనృపవతంసముఅస్త్ర
కోవిదుఁడై రాక్షసరాజు కా,కోదర క్రూరాస్త్రముబరఁగింప-దావశిఖా

ముఖముల్ భుజగములు, రావెడందసఖముల్ గలగరుడా - ఖావసుపు
ఖాస్త్రమువుంరత్నం, బరవిప్రయోగించె జయోన్నతిమై యావిహంగ
మాస్త్రలింగాభంగాంబకములయ్యహిశరములంద్రుంచె ॥కొ॥ 4

నాగాస్త్రము ప్రతిహతంబయిన బాణములడరించెనుశతంబు
సహస్ర-మాగురుభుజములపై లంకేంద్రుడొకట, హరిసారథినొంచి యతం
డ్రితుఁడై గననై నాశ్రక కేతువు, నవనింబడఁగనాక్షణమున నేసి శ్రీగరు
చ్ఛములబూన్చి ప్రహరించె వాహనముల నైంద్రమున, మూఁగిన
సుర ఖేచరవరాప్సరోమునులు విభీషణుఁడును భీతిలి రు, గ్రాగచరులు
యూథవరులుమైనా, కాద్రియనఁగా దశముఖుఁడు గర్జించె ॥కొ॥ 5

నిటలతటభ్రుకుటిమైకన్గవఁగ,న్నీరు కెంజాయకుటీక యోయనఁ-
బటుతర క్రోధాగ్ని నసురకాలి, పదునన, గని నృపకిరీటి విలుబిలవుగఁ
గొని టంకారముఁజేసి, చటులశరముల లంకాపతినేసియు-దుటునగం
డడంచిక వులకు సం, తోషముగావించి యాక్రమించి, కుటిలాత్మనిడు
కార్పగను జగద్గురుకోపం బొదవ ప్రతాపంబున - బటిమనంతకుండ
నరిగెనుహరి, వరుసనజరాచరములు నెఱాబెదర ॥కొ॥ 6

పుడమి గడగడనడకె రావణున, కెడదభయంబుబొడఁగొఁగుపిలు
డగు-పుడమిజేని కానిశాటుంద్రునికి, పోఁనుపమమయ్యెని కెట్లాకో..గడు
నీదియనుచు సురల్,విమానాగ్రములనుండికిన్నరుల్ గనుంగొని- కడక
రెండురూపులు దాల్చెననఁగా ధృతశరచాపులు దలఁపడి -యుడుగక
సప్తాహోరాత్రములుస,మున్నతినొండొరువులనొంచుచువారడరిరందు
రఘుకులేంద్రుఁడగు శేషాచలపతిప్రబలె సుకృతియగుట ॥కొ॥ 7

26 వసంతరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి— విను చెలి॥

అను—విను చెలి రాముఁడు కడువడి కెరలి తనువునఁ దూపులు నిలిచే
సరళీ - దనుజుని కొక్కమునకే కెం డరతి ॥విను॥

తెలిదామర నేలుక - నులహరించెఁ గలవవిరి చెలువుదాల్చెను
శిలలు పదిపదితూపులదిన మణిశిలుడిలఁగూల్చెను వేవేముల్చెను మఱి
యొక మఱుపదిమార్లు చూచు మూర్ల నెరయఁగఁ దలల్ ద్రుంచెను॥ శిరము
లుగ అములుకరములు ద్రుంచసుకరములౌటఁగ నిహారికోపించెను ॥విను

మణికిరీటములు మకరకుండలములు ముంజాముక్తామణిహారముల్
మణికచ్చకలననువగు తాళిన్ కేల్ క-జెములు గలతనువుల్ జేరెబల్ ॥వి

తలతొడవులు వీనులసొమ్ములనుప, తకముల్ చేసరముల్ గల
ఖలరావణ దేహము లెన్పటివలె వెలుగ నచ్చెరుఁవొందె నృపమాళిబల ॥వి

వేసి నేనలసితిన తికి వేసారితి, వీనికిఁ జూపు లేదాయెను-యీశరము
లెట్లో వైరులఁ మెరిగొన, నివివితాయెనని హరిచింతిల్లె ॥విను॥ 4

కారణకారణుడవై ననరునివలె, గన్పట్టెదవు ధరలోనను, గారడి
మాయన్న కడుపులోపలసుధఁ ఘటముగల్పు మని విభీషణుఁడనెను॥విను

పొట్టేలు నెక్కిన దిట్టమ్ము శ్రీరాముఁడట్టియేయసుధాకుంభము
మెట్టుగాల్పి శాంతిఁబడఁ, గొట్టెనసురతలల్ తొమ్మిది పదు నెనిమిది
దోస్తంభముల్ ॥విను॥

మోటమ్రానువలె బెన్నగరిపటవళ. ముఖుడౌడుగ అచిదోయి
బాలవమునఁబోరెను శేషాచల, పతితో నార్నొకపగలు రేయి ॥విను॥

27 కాఫీరాగము—ఆటతాళము

పల్లవి—రమణీరమణీయమె, యీ చరితము

అను—శ్రమజలబిందులసన్ముఖుఁడై రామచంద్రుడు, రావణుతోఁ
బోరు టెంతో ॥రమ॥

ప్రదరములశరంట నేసి పెటపుట, పండ్లుగొరికి పగతుడాసి -
కొదలేనికినుక చే, గోదండోల్లాసి- యెదిరెవాదము చే మృగేంద్రము వాసి
కదిసె గాలము నీటంచుయు, గాంతాగ్ని వలె రాముఁడడరెను ॥రమ॥

అమరేంద్రుఁడట్టహాసమున, మీన, మట్టితీసి యుల్లాసమున వెనవిన్ను గెల్తునేననిసా,హసమున,మసలకురామాగ్ర, మ్మాయనిరో సమునసనసదుగానిచలముపనిఱురూపైనచాడ్పునఁబోరిరిద్దఱు ॥రమణీ

ఈవిధమున సరిసరిగా, రామరావణు హరి కేసరిగా-దేవరా ఘనమనవిదెల్పగదరిగా, భావింపవీనిఁబెంబరలాడు విరిగా - దేవకంట కుని బ్రహ్మాస్త్రము, చేఁ వేయుమనెను సురసారథి ॥రమణీ॥ 3

బ్రహ్మాస్త్రంబరిబోసి, రఘు, పతిసమంత్రముగ జేసిసింహామేను గుబట్టిచీల్చినసట్టిరాసి, బ్రహ్మరాకాసిప్రాణాల్ గొనసేసి బ్రహ్మచే రావణుని తలయిల, రాల్చిపాదిజేరెబ్రహ్మాస్త్రము ॥రమణీ॥ 4

బ్రహ్మాస్త్రమునమితిదీర, రావణబ్రహ్మకజుఁగుఁబ్రావాలెనారాయని బ్రహ్మర్షి సురవర,బ్రహ్మరుద్రాదుల-బ్రహ్మ స్తంభముగ వాగ్ప్రవాహ మునసార-బ్రహ్మసుబ్రహ్మణ్యరామ, బ్రహ్మమిల శేషగిరియని ॥రమ॥

28 గౌళిపంతువరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవే, కలకంఠ, లలితకంఠ నుతవైకుంఠ॥

అను—మనుజేంద్రునిగెల్పురావణు చావుగనియుత్కంఠ- వనచరుల్
చెలంగిమేల్ మే, లని, వదంతిఁ జేసిరి సదంతికములను ॥విన॥

క్రందై సురదుందుభులుమొరసెరామునిపై దేవ-మందారపుష్ప వృష్టిగురిసె, వినవిమతిచెవులవిందామెసచ్చరల్ దిగ్దిగ్దాందామనియా డిరిముందుజేజేలరాయనితను, వందుజ్యోతివెడలిరాఘవునెనసె ॥విన॥

సురలచ్చెరువు నొందిరీఁడు, పరదారరతుఁడు - గురుజన, ద్రోహియయ్యునేఁడు ముక్తుఁడైనాడు - హరికిమనమునత్వదేహమ ట్టయినా హరినిఁగూడు - టొరుల కెన్వరికిఁ దెప్పరమన, సురమునీం ద్రుఁడనియె దేవతలఁ గని ॥విన॥ 2

రావణుడలుకనృహరియందేమదినిల్పుడచే-రాముని వైకుంఠ ముఁజెందె, మోక్షమునొందె శ్రీవంద్యునిపగనైనా నెల్మినైనా బొందు గేవలబ్రహ్మమై, నిలుచుమను,కృష్ణుఁడై సఖులుడై ననెనుముని ॥విన

అనిదశాస్యుడునిమిడాపలిచే, విల్వలపదుచేదూ - పాసకనిల నాసీనుడై నిలిచె, నింద్రస్తుతిజె - న్నాసరిక్రేగనులెఱుపై పోట్లన్ మేనురవికోటిప్రభచే - దనరగావీరలక్ష్మీమణి నెనయు శేషగిరి రాము డరయుగను ॥విన॥

29 ఆహిరిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వినవే హేనుదుర్గాస్వర్గాపవర్గ॥

అను—ఇనవంశమాళివిభీషణుతో నిసజానిలజాదులతో మీాతోడునను
నేజయముశ్రీయునుగొంటి ననుపమమీాక థజగతివాగ్రుసన్వడనె॥

కురులుజీరాడ - కుంకుమ రేఖగరగ మోాము వాడఁ వగతోడ - మెఱుగుకన్నులనీరు నిరిజడితో నీడాడ- నఁదుపులయినబిగిగఁబ్బలబరువు చే గానసియాడ - సరులురాలమందోదరి మొదల్, సకియిల్వచ్చిరి హా రవంబునను ॥విను॥

హానాథ హారావణ హారణశూరా, హాలోకవిద్రావణాజిత్తై రావణా-దీనులమగు మము నేర్పగ దేరమణ దానవేంద్రాగ్ని హోత్రుని భూనాయకపర్జన్యుడార్చెనా - నేను రామునికిసీత నిమ్మనినిను దెల్పిన వివహైతివనెను మయసుత ॥విన॥

అన్నా యాపద్దు రామునితోవల,దన్నా యెంతరద్దుచేసితివన్నా మిన్నా సింగముగాల, దన్ను టేటిహద్దు - పిన్న పెద్దల్వద్దువద్దు, అన్నా పనినేమిఫలముకద్దు-నిన్నువంటినెఱసాహసికులిల. నున్నారే యని విభీషణుడడలెను ॥విన॥

స్వామి లక్ష్మణుని గని యావిభీ, షణుబోధింపుమని పల్కన విని తామైత్రిజేరిపరితపించె, దవుసఖుడనీవీమెయి నీతడు నీకెవ్వడు, ఇతనికినీ వెవ్వడవేమిపని - భూమినిసుకనదివేగమునజను, పోల్క జను మృతులు దైవమాయననె ॥విన॥

నేనునీవనుటెల్లభ్రాంతిమేనులమేనుల్ దేహివల్ల దేహిమానెల నెలమానాభిమానావమానములుకల్ల-తానుజ్ఞానానందబ్రహ్మ, మేనన కున్న వానిముక్తియెల్ల - యూనయంబుగ సౌఖ్యమొంది సమిద్ధతేజ మున బయల్ సేయుమనెహరి ॥విన॥

కృపదెల్పు రామానుజునినుడిసభల్ జేరి, యిష్టుడు రాఘవుపదము గుల్ వలగొనినపుడె - నిపుణమీయన్న యపాపుడను రామునియుపమ మెచ్చియంతఃపుర - చపలాక్షులనూరార్చియగ్రజుని, అపరిమితము దనుజుల్ బూనిరా, నందలమునవిడుకొనిచనెవిభీషణుడు ॥విన॥ 7

వేదవేత్తలతోనాహితాగ్నిసం, విధానముగానుబరలోకవిధుల వేదోక్తముగన్నకువిభీషణుడుసలిపెను - వేదవేద్యుడగుశేషగిరి శ్రీ, వేంకటరామేంద్రునకు మ్రొక్కిన - సాదర ప్రియాలింగనము హరిమొసంగెజిరంజీవసుఖీభవయటంచు ॥విన వే॥

30 బిలహరిరాగము—ఝంపెతాళము

పల్లవి—దేవాది దేవుని రామునిసత్యవాణి, పూవుబోణివినవే॥

అను—'యావచ్చంద్రశ్చ సూర్యశ్చ, యావత్తిష్ఠతి మేదినీ-యావద్రామకథాలోకే, తావద్రాజ్యంకరోత్యసౌ శ్రీవిభీషణ' యనియానాడెబలికితి, వేలక్ష్మణాపట్టాభిషేక మొనర్చుమనె ॥దేవా॥

రామేంద్రునియానతిని, రమునందికొని - సౌమిత్రివానరుల దోడ్కొనివేగ మెచని- హేమప్రాకారసౌధము, క్తామణితోరణము - శ్రీమత్ప్రతిగృహాంగణము, శ్రీదములంకాపురీంద్రము - వేమరుంబొగడి కల్యాణనిలయమునను, హేమసింహాసనమునవ్వి, భీషణునిచె ॥దే॥

సాముద్రజలమ్ములు స్వర్ణకుంభములనించి - శ్రీమించిమైత్రిదెప్పిం - చిధర్మమెప్పించి - యామివిచరుల బాలించి, లంకయేలుమనిమంచి - హేమించిపట్టముబూన్చి, సామాదిశ్రుతుల్ పఠించి - భూమిసురులుతాను విభీషణాభిషేక, మొనరించెను రామానుజుడు, సంభ్రమమున ॥దేవా॥

కానుకలతోసఖుడు లక్ష్మణుడగ్రమునసేరా - దానవేంద్ర శ్రీమీఅవిభీషణుడుదీనావనుడువీరాధివీరుడుముందుగారా, మానితుడౌ శ్రీరామప్రభుసన్నిధిజేర - నానతిన్ వచ్చి యభివాదయేహంనృప, చంద్రశేఖాచలేంద్రా యని సతులొనర్చె ॥దేవా॥

31 కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వీణావాదనాభినయితమస్తకా, విలసత్కరాచితపుస్తకా॥
అను—ప్రాణసముని శ్రీమద్విభీషణుని రామ, క్షోణీపతిగాఁ గిటిలో
మన్నించి భువిలోనానెనువ్యోఁ కీర్తికృతకృత్యుఁడ, నైతి
జయస్ఫూర్తినవిపలికి జాణమైవిభీషణానుమతి నాంజనేయ సీత
కునా గెల్పు దెల్పుమనె ॥వీణా॥

మారుతి రాముని యానతి లంకానగరిఁ జేరశింశుపాతరువుప్రాపు
నఁజిక్కి - మీరినవగబహువుచే నెల్లపుడు, శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీమ
త్తారకనామ కోరినను గావవేలనియని వేమాఱుపల్కు సీతాసతికినతి
సారె కొనర్ప హితాగ్రణియనుచు, నారమణి దెలిసి దీవనలనిచ్చె-హార
మణిగణములన ప్రియోక్తులమనిచె ॥వీణా॥ 1

అమ్మా సీతమ్మా రాముడు రావణుని - ననిలోసబలముగాఁ
బొరిగొనెననినఁ-గొమ్మవీసులనిందుగా, వినియుప్పొంగెయిమ్మహినిను
వంటిఘను లెవరుముక్కంటి-తమ్మిచూలిసిరి దొరమనుచు నిన్ను రా-
రమ్మాదీవన చేకొమ్మాయని యమ్మయనిచి సెలవియ్య - నమ్మరుత్సు
తుఁడు నృపునిఁ జేరి మాయమ్మమీజయము విని మిన్నందెనని ॥వీణా॥ 2

ఎవరినైనే నింతఁ జేసినట్టె యవనిజభిషేకించి యలంకరించి
నవరత్నములమంచిపల్లకినుంచి నవరణఁదోడి తేజనువిభీషణాయనవని
పతియానతిశిరమునందిడికొని - పవనజాది సఖులతోడఁ జనియ భంగ
సంభ్రమముతో నిపుణలగు - యువిదలనుబనుప జడలువిడిపించి యువ
తికిని మంగళస్నానమొనర్చిరి ॥వీణా॥ 3

పట్టుచీరెఁగట్టి బంగారురవికఁదొడగి, బొట్టుకస్తూరిదీర్చి కాటుక
కనులఁ బెట్టికురులఁగూర్చి సరులు దాల్చిపట్టెడఁ బన్నసరముబవిరెలు
మురువుతాళీల్ పతకము కంఠసరులు కీల్కడెములు దిట్టమగు వడ్డా
ణము ఆణిము, త్రిపుముంగరరాణముగలందెలు- మట్టెలుఁజిఱుగజ్జెలు
నుకై చేసిమంజులాందోళికమున నిడిరతివను ॥వీణా॥ 4

పల్లకిలో సీతాభామ శ్రీరామవలె, నుల్లసిల్లగ రాఁగనికపిదనుజ సేనలెల్లగన్గొనమును కొనివేత్రహస్తులు - నుళ్ళింపగోలాహలమైపరికించియిలా, వల్లభుండనుమతించిచూడఁగాఁబంచి, యుల్లమూయసీతన్ విడిచిమున్నగ్నినిడినసీతన్, దేఁదలచి, మెల్లశిబికడిగిరమ్మనినసడచి, మృగాక్షీ శేషగిరీశు సన్నిధిఁజేరె ॥వీణా॥

32 సౌరాష్ట్రరాగము—ఆటతాళము

పల్లవి—శృంగారానంతకళ్యాణవతీసంగీత భారతి ॥వినవే॥

అను—ఉప్పొంగుచు సీతరామునికిమ్రొక్కి, చెంగటనిలువమున్పటి నెనరుదక్కి, అంగనామణి రావణునిసే, ననిజంపి చెఱవిడిపించి తిని-సంగతిగనిమనసువచ్చినజాడలనుబొమ్మనెనురఘుపతిశృం

అనినరామునిమదిభావించిలక్ష్మణునిఁగాంచికన్నీరునించికనికరమునసన్నుఁగనుఁగొనుమన్నా, అనలునిజొచ్చివచ్చిన మీఁదనన్నున్నను జేకొనునెకోమీయన్న-అనినమాటనికికనుసన్న, జనపతియొనర్పజ్వల, సుప్రజ్వలన మొందించె నగచరతతి ॥శృం॥ 1

తరుణిప్రదక్షిణ మొ( )ప్రభునికి, దండప్రణామమొనర్చి గురుపతిదై వమనియుంటినేని, పరమపవిత్రయోపవమానమిత్ర సరసుడగు విభునినుగూర్చి యురసిరక్షింపుమనిఁజేర్చి-యురికెనగ్నినిజానకీసురాసురమనుజకపివరులు పొగడగ ॥శృంగా॥ 2

ఇంద్రుఁడు యముఁడు వరుణుఁడు వృషవాహనుడు నీశానుఁడు - చంద్రసూర్యసిద్ధచారణవసు, సంయమీంద్రులతో బ్రహ్మవచ్చినృశి హా-సా ద్రకీర్తి నిజగత్కర్తవు, సాక్షివిజ్ఞానవిగ్రహుండవ ॥ తీంద్రియుడవుజిబానందమూర్తివటంచు రామునినుతియించెను ॥శృం॥ 3

వసువులలోవిభావసుడవురుద్రులలో, ననమాతృడవుశంకరుండవు-వెసఁజతుర్ముఖబ్రహ్మవీవెప్రాజేంద్రియ, మసదుఁగాదశ్వినులచంద్రసూర్యులుపొసఁగఁగన్నులుజగత్క్రీడకు మొదలొకడవచలుడవమేయు సవసదృశపుమాయనరాకృతి, సరినడచవీగిలివనిరమయులు ॥శృంగా॥ 4

ఈపగిది సురలుగొనియాడఁబ్రహ్మ, దేవుడుప్రణమిల్లివేఁడ-భావింపగాగోరిప్రణతార్తిహారి, దేశశేషాద్రివిహారిశౌరి రావణాంతకరూపధారి, రాగరహితమనోనుసార - భావజారప్రముఖసూరి ప్రమదకారియని నుతియించెను ॥శృంగా॥

33 రేగుప్తి రాగము—రూపక తాళము

పల్లవి—వందేవిష్ణుం విష్ణుశేషస్థితిహేతుం త్వాను ధ్యాత్వజ్ఞానిభి
రంతర్హృదిభావ్యం హేయాహేయద్వంద్వవిహీనంపరమేకం
సత్తామాత్రం సర్వహృదిస్థం దృశిరూపం ॥వందే॥

ప్రాణాపానౌనిశ్చయబుధ్యాహృదికృత్వా, ఛిత్వాసర్వంసంశయబంధంవిషయాఘాన్ - పశ్యంతీశంయంగత యోగాయతయస్తం, వందే రామం, రత్నకిరీటం రవిభాసం ॥వందే॥ 1

మాయాతీతంమాధవమాద్యంజగదాదిం, మానాతీతంమోహవినాశం మునివంద్యం - యోగిధ్యేయంయోగవిధానం పరిపూర్ణం వందేరామం రంజితలోకం రమణీయం ॥వందే॥ 2

భావాభావప్రత్యయహీనంభవముఖ్యైః, ర్భోగాసక్తైరర్చిత పాదాంబుజయుగ్మం, నిత్యంశుద్ధంబుద్ధమనంతంప్రణవాఖ్యం వందేరామం వీరమశేషాసురదావం ॥వందే॥

త్వంమేనాథస్సాధికకార్యోఖలకారీ, మాయాతీతోమాధవహాపోఽఖిలంధారీ - భక్త్యాగమ్యోభావితరూపోభవహారీ, యోగాభ్యాసైర్భావితచేతస్సహచారీ ॥వందే॥

త్వామాద్యంతంలోకతతీనాంపరమీశం, లోకానాంనోలౌకికమానైరభిగమ్యంధ క్త్యాశ్రద్ధాభావితచిత్తైర్భజనీయంవందేరామం సుందరమిందీవరనీలం ॥వందే॥

కోవాజ్ఞాతుంత్వామతిమానం, గతమానం, నానాసక్తోమాధవశక్తోమునిమాన్య -బృందారణ్యేవందిత బృందారకబృందంవందేరామంభవముఖవద్యంసుఖకందం ॥వందే॥ 6

నానాశాస్త్రైర్వేదపురాణైః ప్రతిపాద్యం, నిత్యానంద నిర్వి షయంజ్ఞానమనాదిం - మత్సేవార్థంమానుష భావంప్రతిపన్నం, వం దేరామం, మరకతవర్ణం మధురేశం ॥వందే॥ 7

శ్రద్ధాయుక్తోయఃపఠతీమంస్తవమాద్యం బ్రాహ్మంబ్రహ్మజ్ఞాన నిదానంభువిమర్త్యః - రామంశ్యామం కామితకామ ప్రదమీశం ధ్యాత్వాపాతకజాలైర్విగతస్స్యాత్ ॥వందే॥ 8

31 హిందూఘంటారాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—అనిబ్రహ్మరామచంద్రుని, గొనియాడన్ శ్రుతిచూడన్

అను—అనలుండాహరి వేడన్, జనెజానకితోడన్ ॥అని॥

సీతాపతిమహాధృతునీ - చేతనిర్ణీత - త్రేతాయుగ జాతారి నిర్ఘాతలోకమాత ॥అని॥ 1

నీవునా, యందుదాం, చినరమణిన్, ప్రపన్నసురమణిన్, దేవచేకోరావణాంతక, దీనపాలక ॥అని॥ 2

కలువ, తమ్ముల, కొలనిలో, సిరికరణిన్ తగుతరుణిన్ మలికి తిం బెడఁబనిచెన్ శ్రీహరి, మనిచెన్ దొడనునిచెన్ ॥అని॥ 3

రోషాగ్రణి శేషాద్రివి, భూషామణివెలుగన్ - దోషాధిక రో షావళిఁదొలగున్ ॥అని॥

32 పున్నాగవరాళి—ఆదితాళము

పల్లవి—భజేహంభవానిహృదా, భావితంబుధసేవితం.

అను—నిజాశ్రితభవదవానలవి - నిర్మలనామధేయం - జన్మహీనం సురాజగేయం, ప్రజామరేంద్రంరామచంద్రం ॥భజే॥

ఇందీవరదళశ్యామం, హితప్రసన్న ముఖాభిరామం బృందార కశోకవిరామం, శ్రీకాముక మకామం - వందితసనకసనందన సోమ మరిందమం శ్రీరామం ॥భజే॥

ప్రసన్నాననదసందోహం, ప్రమోదావహమమేయదేహం - తపోయోగసమాధివిమృగ్యం, తపనజాపూర్వాభాగ్యం - సుపర్వభా వ్యంకృపణాభావ్యం, కృపావినిద్రం రామభద్రం ॥భజే॥

విదేహజానందరూపం విభీషణాదికృత సల్లాపం, చిదానంద మాలాయుతమ శేషయోగ సమన్వితం, తదాస్తివిర త్సదా స్థిరతః ప్రదుష్టమతిమాన్, ప్రసంగవాన్ ॥భజే॥

స్ఫురద్రత్న కేయూర కాంతం, కిరీటికుండల భానుమంతం - పురారాతిలోభజం శ్రీపురందర మాణిమిత్రాభం, స్మరాతి కాంతం సహనుమతం, స్థిరంశాంతం శ్రీకాంతం ॥భజే॥

జ్వలచ్చంద్రకాంతాసనీవం శామాసుత యాసుఖాసీనం - దశత్పంకజ దళాయతాక్షం, దయాకటాక్షవీక్షం ఖలారినాశం కైవల్య కోశం విలాస శేషాచలాధీశం ॥భజే॥ 5

36 యదుకులకాంభోజి—అటతాళము

పల్లవి—వింటివా దుర్గాస్వర్గాపవర్గ, విభు రామేంద్రునిస్తోత్రము.

అను—తెఅ, గంటిరాజగులేగంటితోనాతమ్మి,కంటిపల్కె విచిత్రము
ఇరువది, కంటిదొరజగడమునఁ జచ్చిన, కపుల సమృతపుజడి
నినలవడిఁ గెంటించ బ్రదికింపు మనహరి, తొంటియటుల
నొనర్చె వానరుల ॥వింటి॥

జంటబాయక నేనంటి నంజచే ము, క్కంటిని సీతారామా, మన, గంటినినినుఁ బొడఁగంటిని ప్రజనోము-పంట దశరథుఁడదె శ్రీరామాచూడుమ,టంటినంతట రాముఁడభినవహర్షమున జనకునకు మ్రొక్కెను-అఁటికౌగిటనిడిసుతునిముద్దాడికొనియాడిచనె దశరథుఁడు॥విం॥

సీతాలక్ష్మణులతోఁ జెలగి సన్మంగళ, స్నాతకులరై కై చేసి చనిన-చేతోముదమునిన శ్రీరామునుసఖుని, చేబట్టి భరతు నెడబాసి తోడపులనే తెలంగున దొడుగ నగు రవిజాతాదికపుల బహుమతమ-త్రియగుననిన బతినుడివాణి-జాతినలరంచె నతఁడండజేని ॥వింటి॥

అంబర యానత్ర్యంబక సఖువిమా, నంబున రాఘవుఁడుండి, తమ్మునిబింబోష్ఠిసీతంబుష్పకంబునెక్కంబంచి సెలవుగొనుండి, సిరుల దిరంబుగా రాజ్యమేలుఁడు మారాజువై యనిన నతిస్వామి యంబ కౌసల్య కెరఁగి యయోధ్యాపురిని ఖిమ్ముగనగ నిడుమనిరి ॥వింటి॥

హనుమంతు నిసకలసంచరులను సుగ్రీవుని విభీషణుని, మంత్రు
లను గూడిరమ్మని, ధనదుయానమున నిడికొనె రఘువంశమణి, దానిన్
ఘనపథంబున జవం బనికొని, జనకజం గనుంగొని త్రికూటం-బున
లంకసొగసు గనుమిది, రణభువి రావణాదులీల్గిన చోటగెను ॥వింటి॥ 4

ఇది సేతువు కడలి కీవల రామేశ్వర నొదవించినానఁ బలా,
మాతో నడే రావణానుజుఁ డితనైన చోటల్లదె కిష్కింధ యబలా,
వాలి, న్వధలించినాను జేకొనుము వనేచరుల సతులనని కదలి యిది
పంచవటిచిత్రకూటంబిది భరద్వాజాశ్రమం బనెను ॥వింటి॥ 5

వరవిమాన మందఱితో డిగ్గిసోదర సీతా సహితుఁడయి యేఁగి,
పరమతపోనిధీ భరద్వాజుని దివ్యచరణములకు నతుఁడై మ్రొక్కుచు,
భరతుడును బినతమ్ముడును సుఖభ్రాతు కౌసల్యకు కలిసే, గురువర్య
యునిన శేషాచల, శౌరియుం దఱికి నిదయను గుశలమనె ॥వింటి॥ 6

37 ఫరజురాగము — ఆదితాళము

పల్లవి— సేవక జీవమణీ వినవే, నిల, సేవక భావమణీర మణీ,
అను— సేవక పౌరమణి దేవుని, జితదశగ్రీవుని మహానుభావుని భరద్వా
జుండు, గని భాను తేజుఁ, డీవు పనికిఁ జని యేమిచేసితి వదెల్ల
నీ దయవల్లను దెలుసునన ॥సేవ॥

అనమధ్యాంతములు లేవ ద్వయబ్రహ్మమా లే, వాదివిలాసలీల,
మాయనీమాయ, వాదునీవె పొందమ్మి పావనికి యానెమ్మి,
ఆదినారాయణస్వామీ, అంతర్యామి వాదబ్రహ్మానందరసిక వరవంది
తాత్మ పరమాత్మయనెను ముని ॥సేవ॥ 1

నీవు విష్ణుఁడవు, దేవి సీత లక్ష్మణ, దేవుఁడు శేషుఁడు తెలియ
నీమాయ, నీవు, నీయందెనీచే విశ్వము సృజియించి - నావు నభము
వలె నీవు నంటకున్నావు నీవు, సాక్షివి నిఖల భూతములలో వెలిపూ
రుఁడవై వెలయుదువన ॥సేవ॥ 2

వెల్లిగతో చవ్వే రైతో చినావు - కుజ్జలబ్రజలబ్రోవ గోవిందుఁడ
తపువెఱ్ఱినై నల్లనై యేమేమి గన్పట్టనేమి గఱ్ఱన వినబడునవి యెల్లనవే
వ

జగము నీవల్ల, మత్స్యాదులఁ బవళించినయ్య యొక, మహీసురలైదె నీ కన్యమనె మును ॥సేవ॥ 3

మాయాజడమైననసీచే మఱిచూడఁ బడినందుచే, మాయ గుణములతోడను, జేయును జగములను, రాయిసూదంటులోహ త్రికరిగి నట్లు హాఁజేయువారికి నివినీయందుపచారమాయెను మాయురె దేహ రహితుఁడగు నీకిమ్మహి స్థూలసూక్ష్మమఁగలిగెనవె ॥సేవ॥ 3

స్థూలముపై రాజము, సూక్ష్మము హైరణ్యముఁలీలసుమేనులు, వేలకోలందులు-హేలచాలించి తేను, ఎఁయువిరాట్టును - మూలమైన నీయవతా, రానుసారసార శ్రీలనెసఁగీ పాసఁగునీకథాసుధ, గ్రోలు వారకె ముక్తియనెనుముని ॥సేవ॥ 5

నలువమాటలుబట్టి కులమణివై పుట్టి - జలధిఁగట్టియరిఁగొట్టి, యిలబరువుడట్టి, భళిరె కౌసల్యపట్టి, ప్రబలుఁడనుపద్దుపట్టి- వెలయు వేంకటరామ, శ్రీసీతారామ- తెలిసినీవు కావలసి సేయుపని, యలవి యేరొయుదులకసి పలికెనుముని ॥సేవ॥ 6

శరణుసుజీవనునిగానబరమపావనునిగాఁగరుణయుంచినాయిల్లు సిరివెలయించి-విరులపూజవరించి,విందారగించిమించి పురముపాలింపు మీరేవు, నీవెమాప్రాపు - హరిశేషాచల, నృహరియనినగురు, నాజ్ఞనుండె, హరియులరిరండఱును ॥సేవ॥ 7

38 పూరిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—మానినీపరాకుమాని నీవువినవే.

అను—శ్రీనివాసుడీలీభరద్వాజు, చేసన్నిటిబూజితుఁడై హితుఁడై - ధ్యానించి,మదిభరతుని గురించి,హనుమంతుఁగాంచి యనూనకరుణారసమునించి-నేనువనినని మొనసొనర్చిన, నెఱుపనులు కుశలము మునివిందు - వానరాసురులతో మారాకదెల్పు మనె మాని॥

మేమిదెవత్తుమయోధ్యకని తెల్పుచూ గురూత్తమున శానతి నల్పుమాస-చిత్తత్వమూల్యసౌశీల్యకౌసల్యకు, బత్తికిమ్రొక్కిదినను

మాతల్లులగను యిత్తతీసతిత్వరితగతి జనుమా శృంగిబేరమునవ, సత్త
మునిగుహునిఁగనుగొనుమా - హత్తి నందిగ్రామమునను మదనుజు,
వనుజసహితు భరతునిగుణోత్తరుని సేమమారసిరమ్మాయనెను హరి॥

మారుతిసతి చేసిపనివినెనుఖగ, పతిగతిశృంగిబేరముఁజేరెను, సా
నుజుడై రాముఁడు - సీతాలక్ష్మణసేవాయుతుఁడై వచ్చుటగుహునికిఁ,
దెలియఁబలికి-అతులసుందరమనుజవంది నందిగ్రామస్థితుభరతు శ్రీవి
రతుఁజెందిసతిచేసికుశలమే సుమిత్రానందన సతీశమేతము రఘుపతి
భరద్వాజుకడనున్నాఁడు సుఖయనెను ॥మాని॥ 2

మిా - రెవ్వరికై నారచీరెలు నిలఁబవ్వళించి జడదారులునై
గువ్వమేతకాయగూరల మెసగేరు-కొవ్వనిపనియేమియాదైవరాయఁ
-డవ్విరాధఖరాసులనోర్చి - వాలిని తెగటార్చి యతనితమ్మునిసిరుల
గూర్చి - మొవ్వముగఁ జేకొనికడలిగట్టవ్వలను రావణునిఁబోరిగొని-
చివ్వనను సీతచెఱయుడిపికొనివచ్చె ననె ॥మాని॥ 3

ఆకైకకొడుకు హర్షపరవశుఁడై దయ, నుకౌఁగిటనుంగురుయ
శుఁడై యీ-యాకృతినెనసిన యాదేవుఁడవో నీవుకాకుత్స్థకులచం
ద్రుని-రామేంద్రునిరాకమాకెఱిఁగించి సుధనించిమము,మనిచితివనియ
నేక బహుమతులనలవిరించిరాకొరుకీర్తియనిలజుచే సాకల్యముగవిను
మనసుమి-త్రాకుమారక రాఘవునఁగనఁగాఁబోదమనెను॥మాని॥ 3

ఆ-పౌరమంత్రి బుధగురుజనులు జయ,-భేరులువారమందరు
లురా-(శ్రీ)రామపాదుకాంచితమస్తకులైను - హారాజసన్నిధినిపెన్ని
ధిని - జేరినటువలె భరతశత్రుఘ్నుల్ శరణుశరణు నమస్కారశత
మనిరి జితవిఘ్నుల్, సారకరుణామృతాసార లసద్విలోకనముతము
నపై పూరించి శేషగిరి నృహరిమన్నించె ॥మాని॥

39 ముఖారిరాగము—ఝంపతాళము

పల్లవి—వినుతశీలాదాన,విజితసురసాల,వినవేహిమశైలబాల॥

అను—ఘనుఁడు రాముడుపుష్ప, కముడిగ్గి తనతమ్ములను కౌఁగిలించి
తొడ, నిడెవారల-వ్వనజాతు చరణమ్ములకును మ్రొక్కి-
వందనముజనకనందనికొసర్చిరియులరి ॥విను॥

తాలత్మ్నుని భరతుఁ డాలింగనమును సల్పె, నాలీల సౌమిత్రి యను జన్మనెనసె న్వాలితమ్ముఁడు కొడుకులు చాల కపులుమనుజు లయి-లాలించిరికౌగిళుల రాఘవులచాలా, జయమూలము వ్యైను నీసహాయము తమ్ముడాయనెన్ భరతుఁడర్కనుతుని ॥విను॥ 1

గురుభక్తిఁ గౌసల్య కెరఁగిఁ తల్లులకెల్ల - కరమర్ధి-మొక్క చును వరవిమానమున - భరతాదుల నిడికొని, భానుకులమణి చేరు-బురము నందిగ్రామము,సత్వరము-సురవిమానపరమాపొగడదలమా 'సుఖంభవతుశివసఖంవహ'యనన్ యనన్ పనివినెనదియు ॥విను॥ 2

రామచంద్ర నరేంద్ర, రాసిరి యీపాదుకల - నేమించి ధన మణులు, సామజాశ్వములు-స్వామిసచివార్తాదిసప్తాంగము లివెల్ల నీ మహిమచే నధికము, దశగుణము-స్వామీయని ప్రీమీరె పాదుకల, రామునియడుగు లాముకొనన్ దాకిగె భరతుఁడు ॥విను॥ 3

పదునాలుగేండ్లాయె భవదంఘ్రియుగళిని సదయాత్మగురువర్య సత్కార్యధుర్యప,యిదెనమస్కారశత, మిదె ప్రదక్షిణములని, ఒడ వించెనువసి,ష్ఠునిఅనుమతిని-తదుపాంతమునఁ గృపాంబునిధి శేషధరా ధరవిభుఁడు చరాచరగురుఁడు యముఁడుండె ॥విను॥ 4

40 కన్నడరాగము—అటతాళము

పల్లవి—ఆయతజగత్కార్యాభూషాయితచంద్రసూర్య ఆర్యవిన॥

అను—ఆ వెడగౌసలేయుఁగాంచికై, కేయికొడుకువిధేయుఁడై సామీ
జాగోమి-యీయఖిల రాజ్యముభరింపు, మీపట్టభద్రుఁడవై-
పోయిగామముప్రజలనేలుమీ రాఁడుదశరథుచే - మాయమ్మ
జేకొనినసిరినే, మముజేసినాఁడునాకొసంగిన-ఛాయ నేనిప్పుడు
నీకొసఁగితి, సాష్టాంగవినతి చేకొనుమనె రాఘవుని ॥ఆయ॥

అత్త్రివసిష్ఠుఁడులిఖాస్త్ర నెను- చిత్తముదాఁబినతల్లి భాషించెను ఉత్తముఁడౌరఘును [illegible] భర్తతోక్తి సిరిఁ జేకొనెను - హార్తిన మాయపొత్తు [illegible]-నెత్తుటను సుఖచితారకరూపమై, సాను భవమై, సత్తలయి [illegible] మాత్మకు వింతాసర్వభువన, స్రష్టయగు నీశ్వర

నకిది యెంత జంత శ్రీకాంతపత్తము గు నెవ్వని బొమముడిని విశ్వము
నశించు నెవ్వనిదయ-క్రొత్తగా జగము విలసించును కొన్ని లీలనువర్తించు
నటంచు నతిఁడాయె॥ 1

ఆవల శత్రుఘ్ను నియానతిన్, కేవలభక్తి యనివారలు నియ
తిన్ శ్రీవరదు నిమీసమునుజికిలిజేయు శృంగారాకృతిన్ శుచిస్నాతు-
లైవిభాకరవంశాగ్రణులు శోధిత జటాయవళులై శోభనస్నానమున
బావసులునై చతురలంకృతాలు శ్రీరామలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నులు
సారమతులయి అలరిరి సుమంత్రుఁడు సావధానమున గై సేసి, స్యంద
నముదెచ్చి మీరెక్కుడి. దేవ యని విన్నప మొనర్చిన దివ్యమగు
తేరెక్కు జక్కనిరామవిభుఁడాయత॥

తెల్లనిగొడుగును బట్టె శతృఘ్నుఁడు మెల్లగవిసరెఁజామరము
లక్ష్మణుఁడు, వల్లభరథ్యములకందములుదట్టి, వాగెలందెభరతుఁడు బల్లి
దులై కపులెల్లగుఱ్ఱముల నెక్కి-సుందరిమనుజాకృతులయిరాగాను మో
దముతోను-మొల్లముగ మంతిపరసయుపీతాంబరమణి, భూషణప్రభల
చేనుజ్వలించల, యిప్లవపగదానవకులతిల్లజులుత పనజవిభీషణు లెల్లనద్వి
పముల నెక్కి నిలసిల్లిరి యయోధ్య జేరఁజని రల్లిబిల్లిగ ప్రజలు గను
గొని హరిని॥ 3

నాతులుసీతనుశృంగారించి, నూతనరత్నాందోళికమునను౦చి
ఖ్యాతిగను సుగ్రీవుని పత్నులందలముల నారోపించి - చాతురిరాగా
తౌర్యత్రికనినాదము మధుర-మైతోడ్తొనెనగా యింపొసగ ద్విజాతి
ముఖ్యులునై గ మోకృలను-నాశీర్వదింపఁబ్రశస్తముగ సకలవైభవము
లనుప్రవేశమైరి- పురిజాత కౌతూహలమున రామచంద్రోదయముగని
యుపొంగిస్త్రీతరుణ బాలవృద్ధాఖలచేతనాఁబుధి మించిగాంచి వరించి
నది ॥అయ॥ 4

రామునిదూర్వాదళశ్యాముని. హైమమణి కిరీటాభిరాముని-కా
మకోటిశృంగారధాముని, గల్పకదాముని సామినరుణతామరసనేత్రాం
చలవాని, శ్రీమణిమయాంగదహారకలనూపుర - శ్రీమహిత నవరత్న
టిసూత్రాంచన్మధ్యుఁగాంచన, చేలునచలత్కుండల శ్రోత్రద్వయు,

సరసకస్తూ - రీమలయజ విలిప్తగాత్రుని, శ్రితహితుని - శేషాచ
పతిని భామినులు మేడలకొనరగని - రామహిమ మేమందు ముందని
నెందుగన ॥నాయతా॥

41 భైరవరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—మహనీయ సుగుణవివర్ధని, ఉమాపర్వతవర్ధని ॥వినవె॥

అను—మహిమతో రామప్రభు, మణిరామల్లి కల్పరిమళహిమాంబు
పుల్లపూర్ణమున నుజిల్లి రాపురంబు, ప్రజల్ తమభాగ్యమిదే
యటన్న మదిని ॥మహ॥ 1

భూరిభేరీనాదములు దెసల- బొసగియొసగ జారురత్నకిరీటాదిభూ-
షణద్యుతులు వెలుఁగ-వారకామినులు దాహతిఝుంతరి, తరితకుంద
యనికరుపుల్ శృంగారాభినయంబులు జెలంగగ మనంబగు తండ్రి
గృహంబు జేరెను హరి ॥మహ॥

రామదేవుడు కౌసల్యా చరణయుగళికి, రామతోసతు జై
పినతల్లులలరగా మ్రొక్కి జిలికె - ప్రేమ చేసుగ్రీవుని నిజమణిధామము
నను విడియింపబంచెను. సామీరివిభీషణాదుల సకల, సమృద్ధని వేశన
ములన్ నిలసెలవొసగె ॥మహ॥

సీతాపతి యభిషేకార్థము చతు, స్సింధుజలముల, ఖ్యాతిగాదే
బంపుమని భరతుఁ డానతీయననముల - ధాతృసూను సమీరాత్మ
జాంగ-దసుషేణులసుగ్రీవుడు పంచెను - జాతప్రీతిన్ జని వారలబ్ధి,
జలంబులు దెచ్చిరి శేషగిరివరుదయ ॥మహ॥

42 ఆనందభైరవిరాగము—రూపకము

పల్లవి—పట్టాభిషేకము వినవేశాంకరినీ, జన్మపావనము సేవింపుము
కోసరి॥

అను—పట్టుగొమ్మ భక్తులకును, బాలవెల్లి దయామృతమున - కిట్ట
తపము లెవరు చేసిరి, యిత్తరి మదినలరి (శ్రీ)హరి ॥ప॥

శ్రేష్ఠులై మొదలుగా, పురోహితవసిష్ఠులఖిలనిగమవిదులుగా
సుకృత, నైష్ఠికులై నగరుజేరి, నవరసాలంకారయుతుల నిష్టరత్న
సింహాసనమున, నెలకొలిపిరి సీతారాముల ॥ప॥

హొన్నువన్నె చిన్నకన్నెలు జేజేల, మన్నీలు మంత్రులు
ధన్యులుపసిడి - వన్నె యో, మధిరసముల, నన్నిగూర్చి వసువులిం
ద్రుని-బన్ని శ్రీమంతుఁచేయు పగిది నభిషేకించిరి రాముని ॥ప॥ 2

వాసుదేవజాబాలిగౌతములు, వాల్మీకాది మహానిపాళిఋగ్యజు-
స్సామవేదమంత్రములకు, శాగ్రతులసీ పుష్పగంధసముద్రోదకసంపూ
ర్ణహైమకలశము నొసర్చిరి ॥ప॥

గొడుగు శత్రుఘ్నుడు ధరించెను శ్రీసుగ్రీవుడు విభీషణుడిరు
గడలను చెలువు - దొడరి శ్వేతచామరములు, నిడిరి వాయుదేవు
నిచే-నిడుదబంగారు సరిపెన, నిలింప రాజు పంపె హరికి ॥పం॥ 4
రామనామాంకములు పాడిరి, గంధర్వులు ప్రేమనచ్చర వెలదు
రాడిరి, అపుడు-వేమఱు జయదుందుభులు, వేలుపులు మ్రోయించి
రామ-స్వామిపై మందారకుసుమవర్షములు గురిసి ॥ప॥

కోటిసూర్యేందు మండలాకారమణి కి, రీటాంగదమకరకుండల
ద్యుతుల - తోటికౌస్తుభాదికముల మొలనూలు నందియల కోటి
మదనసుందరుని, కోదండవిద్యాగురుని రాముని ॥ప॥
నవదూర్వాదళశ్యాముని, పద్మపత్రనయనుని, స్వర్ణాంబరుని
రుచిర దివిజయ మాల్యశోభితుని, దివ్య చందనాలంకృతు-నవమణి
వలయాంగుళీయక విలసద్భుజుని రాముని ॥ప॥ 8
మించు పసిడిమించు తనువున దొడవులు గీలించి మెలమి
కలిమి చనువున హే - మించి రామునితొడవ, సించి కెంగేల గా
లించి సీతాసమాఖ్య గాంచి చెలగు సిరికిహరికి ॥ప॥

వరదుండై సుబ్రహ్మణ్యునియేలిన, నెనసరసుని నానతిశరణ్యు
నిగురు తెలిగి వర్ణించ నెవరితరము మనోవాగ గోచరుడగు శ్రీశే
షాచలం సార్వభౌముని వేంకటరాముని ॥ప॥ 9

43 ఘంటారాగము—రూపకము

పల్లవి—నమోస్తు శ్రీరామాయ, నారాయణాయ॥
అను—నమఃపద్మపత్రవంశాగఘు - నాథాయసీతా సమేతాయ తేన
రామచంద్రాయ నీలోత్పలదళ, శ్యామకోమలాంగాయ,
తామరసలోచనాయ కిరీటకుండలాంకి, తాయహారయేసింహా
సనస్థాయ తే ॥న॥

కృతవానసిలోకంస్వాన్నేన, ధృతవాన్ శేషాకృతినా, పతి
భాసిశశిసూర్యాగ్ని భేదేవ, పర్జన్యౌషధిభిర్బహురూపోసి ॥న॥ 4
ప్రాణినాంభుక్తమసలరూపేణ, పచసిచాన్న మజస్రం-ప్రాణ
పంచకసహాయో దేహినాం. ప్రాథవాదికంతవసత్వమేవ ॥న॥ 5
బ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదిభేదాత్త్వం, ప్రత్యేకఇవదృశ్యసే, బ్రహ్మ
నానాత్వవాదిభిదనన్యం, బ్రహ్మనిశ్చితమఖండం సుఖరూపం ॥న॥ 6
మత్స్యవకూర్మ వరాహ నృసింహవామనభృగురామశరీరో
వత్స్యసీహశ్రీరామోభూత్వా, వాసుదేవబౌద్ధకల్కిభిఃక్రీడసే ॥న॥ 7
చతురమనాదిధైక స్తథా, సదతదాత్మ శంభువనంకృతినోభవ
నాలోన్యంలోకేం, గ్రుతౌప్రసీదత్వం శ్రీకృష్ణాయ తే ॥న॥ 8
ఏతచ్చరాచరే యద్యత్తన్న, దృశ్యతేత్వయావినా- భూతభ
వితామీశ్వరస్త్వం, హేతునానేపరాపరతత్వమసి ॥న॥ 9
పరాత్మ స్తేరూపంనవిదుః, ప్రాకృతాజనాభన - చ్చరణాంబు
జసేవామలమతినాం, పరమీశ, మేకంవిధాతితత్వం ॥న॥ 10
సరసిజాసనాదయోబర్హిర్ముఖాస్సచ్ఛి దానందంఘువం-పరమా
త్మానం నజానంతితాం, భక్త్యాభజన్ సుధీర్ముక్తిముపైతి ॥న॥ 11
ఇమం స్తవం నిత్యంసుశీలేన శృణ్వాన్ వదన్ లిఖన్ యస్రము-
సౌఖ్యం భవత్పదంయాంతి, సాదరాత్తే శ్రీశేషాచలపతే ॥న॥ 12

44 సైంధవరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—వందనము శ్రీరఘునందనా, అని, రిందువదనా॥

అను—సానందసబ్రహ్మ సూర్యేందునసురుద్రాశ్వినీ, బృందారకర్షి
గోబృందముల్ ఆనందముగ ॥వంద॥

యాగభాగము మాచేఁగొని తాహరించుబాగా, రావణుఁడు
బోఁగాస - రాగమునమాభాగములు తిరుగాఁగై కొంటిమని క్రతుభు
జలుపల్కి ॥వంద॥ 2

మచ్చికమాపుత్రవర్గ, మిచ్చినపిండము లెడఁజొచ్చి తానే
గొను, హెచ్చినే-ఁడచ్చుపలుఁడు నీచేజచ్చినందున, వచ్చెపొమ్మని
పితృదేవతలువిన్నవించి ॥వంద॥ 3

శ్రీహరిమాచేఁదన, వాహనముమోయించె దుర్మోహియయి
జగద్రోహిఁమ - హాహావోర్వినీచేహతుఁడయ్యెను, త్సాహముగల్గెనీ
సత్కృపననియత్తులు ॥వంద॥

గీతముపాడెదముసం, గీతకీర్తినతపారిజాతాస, మేదాసు -
జాతోల్లసత్కౌతూహలులమైతిమని, గంధర్వులలరిమనవిచేసి ॥వంద॥

కిన్నరవిద్యాధర మరున్నాగగరుడులు మున్నగునప్సరశ్రీ
ఋమ్నా ప్ర - పన్నానజాబ్జాతి మధువువన్నెగరభక్తి పారవశ్యమున
గొనియాడి ॥వంద॥

ఆడిపాడిమెప్పించి, సర్వామరుల్ మందారగవృష్టితోడదుందుభు
లుగూడజో - డాడసీతాలక్ష్మ, ణాంజనేయులతోఁ గ్రీడించిశేషగిరి,
కృష్ణానుమతినిరవొంది ॥వంద॥

45 పూరిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—కౌమారిగారివినవే, రఘుపతిచరిత్రము॥

అను—రాముఁడుపట్టాభిషిక్తుఁ, డై మహిప్రజలకనురక్తుగామా॥

నెలమూఁడువానలుగురిసి, కలమాదిసకలసస్యములు పెంపొందువసుంధర తరు, వులుసుమఫలవంత ములయ్యెనురా, శ్రీరామనృపతిలకముశతసహస్రధేనువులనునొకలక్ష వృషభములను ముప్పదికోట్లనిష్కములనువస్త్రాభరణము నెలమి వేదశాస్త్రవిత్త– ములగుభూసురసత్తములకొసఁగెనురఘూత్తముని చరితము వినవినఁగ్రొత్త కౌమా॥ 1

సవితృసూనునిమన్నించి, స్వర్ణరత్నహారమునిచ్చి– తనివంశమణి దనుజేంద్రునిఅలవిభీషణుల సన్నవరత్నహాన్వితుని గావించిమించిసవరణతోనంగదునిఁ, జేరబిలిచిభుజకీర్తులిచ్చి, ప్రవిమలభక్తినంజలియుతుడై కొలిచియున్న హనుమంతుఁదిలకించియలకుమారక, తలచియున్న కోరికె యలరనొసఁగెనను శౌరికి, చెలికితారహారముదొరికె॥ కౌమా॥ 2

సీతతారావళిఁజూచు చెలువునితో మోముఁజూచి, ఖ్యాగ వ్వాన రులఁజూచుచునటులున్నతరి నృహరి–సీతయెవనికిదోఁచు వానికిమ్మనిన చాతురినృపకృతి మనముననసుస్మరించె వైదేహినీరేజాతనయన, చాల గారవించి నెనరుమించి, శీతాంశుకోటిరుచిరము, జాతిముత్తెములసరము, వాతాత్మజుకంధరము, వంచియలంకరించెఁగరము॥ కౌమా॥ 3

మారుతిగారవమున మెఱపుతారావళితో వసారై లుండెనంత శ్రీరామవిభుఁడతనిఁ, జేరరమ్మనిహనుమంతాజ్ఞానోపదేశమునుసారముగొనుమనియొసఁగెవిం, టివేమున్ను అనిజలుండునమ, స్కారమొనర్చి అనుక్షణంబు నేనిన్ను గొనియాడుచుండు శ్రీరామానీకథయెందాక ధారణివెలయునందాక, నారూఢిజీవింతుమీకటాక్షమునననెను ॥కౌమా॥ 4

కోరినకైల్లనిచ్చినా, మీరికల్పాంతమునమదీయ సారసాయుజ్యము నొందెదవు అనిపలికిహరియపుడు, శ్రీరమణీసీతోపు నెందుండుర చట శ్రీరాజిలు సకలసంపదలసుఖమున నిత్యానందుఁడై వారికినతుఁడయిహిమవత్పర్వతమున మహిమ, తో రామనామజపమహిమ, ద్యుతి దేజఁ డొనర్చుచుండెనుమా ॥కౌమా॥ 5

ముకుళితకరములుఁడయి ముందర నిలుచున్న గుహునికి, కకుత్స్థవంశసార్వభౌముఁడు సర్వజ్ఞుఁడనఘుఁగుణుఁ డకలంకుఁడయిన శ్రీరాముఁడుచాలా రాజ్యము, ప్రకటముగానొసఁగి ప్రజల నేలుము నీవుతుద సాయుజ్యము, కీర్తికెక్కుదువురై, చదువురై నదురయ్యోధవని సెలవిచ్చె, సకలేశునను జ్ఞ నమస్కారం, శతమునొసర్చిసమ, సత్కపుల్ విభీషణుఁడు నుదమతమభూములకుఁ జనిరి భామా ॥కౌమా॥ 6

ధరణీధరుఁడు శోభాద్రి, ధరణిసీతామనోహరుఁడా, హరిపరమాత్ముఁడునిర్వికల్పయుండు సత్యప్రకాశఘన, గురుశ్వసుభాను భువుడు రాముడుకర్తృత్వాదిరహితుడయ్యు మనుజుఁడయినందువలనజనోపదేశికుఁడయి, కురుతరాశ్వమేధశతమొనర్చు లలనామణితోఁ బదివేలేండ్లిరవొందు రాముని సేవించెహితుఁడై, యువరాజై దయయుంచి సరసమతియై ప్రజలమించి సౌమిత్రిచెలఁగె శ్రీమించి :కౌమా॥ 7

46 శంకరాభరణము—అటతాళము

పల్లవి-—శ్రీరాముని శ్రీమచ్చరితము శ్రీజ్ఞానసూనవినవే॥

అను—వారాన్నిధిగర్వజభంజనో, ధారశరలాఘవుని యీరాఘవుని
తన్మారమావరునత శ్రీకరుని, దానవిచక్షుణుని, సారసదళేక్ష
ణుని సర్వవిలక్షణుని, హారనూపురకిరీటాంగదుని మణిసుగ్రీవుని
వైరహృదయవిభీషణుని మదురభాషణుని ॥శ్రీరా॥

ఆయుష్యము ఆరోగ్యప్రదము ఆమోదము శ్రీయశోవర్ధనము శ్రీసీతాపతిప్రసాదము శ్రేయోమార్గము ప్రియకుమార, విద్యారత్నసంధానము, సోయీపావనఘుజ్ఞానోదయముని, త్యాభ్యుదయము, నధికపుణ్యా, మ్నాయముఅధ్యాత్మరామాయ, ణంబెనరువిన్న నుడివినావార నన్యైఘునన, రాయణునికరుణన్ ధన్యులనన్దగుదురందమున॥శ్రీ॥

భూమిసురులు పతియించి సౌజన్యము జెందుదు రిందేమి రాజ్య సౌఖ్యము వింటే జెందు విజయ సౌఖ్యము, యిమ్మహితాఖ్యాన మెవరు వినినవారు, స్వామికి సన్మాన్యులు వరధన్యులు, కామితార్థప్రదము, జనకోటిజన్మదుష్కృతిసంఘాతి గుణసంసృతి యనేటివావారాన్నిధి దాటి, శ్రీమహా విష్ణుసాయుజ్యపదం బొందుదురు ముదంబు రామ తారకము శాంభవీయోగిసుందరము ॥శ్రీరామ॥ 1

శ్రీశేషాచల వేంకటాఖ్యల-క్ష్మీరమణుని పేర, నీశ బ్రహ్మాదిస లక్ష్మీశ్వేశిత్వశాలి పేరను-కోశాతీత నిరీశ సత్యజ్ఞానగురుం-డౌ విష్ణుని పేరను కృష్ణుని పేరను-ఈయధ్యాత్మరామాయణము తెలుగుకీర్తనలుగ నేర్పరించెన్ సగుణ ముక్తామణుల పేరను కౌశలంబునను యుద్ధకాండము యిది వ, ట్కాండమఖండ విదనుభవి, రుచిరవి సుబ్రహ్మణ్య కవి ॥శ్రీరాముని॥

47 హుసేనిరాగము—ఆదితాళము

పల్లవి—మంగళం శుభమంగళం

అను—సంగీతలోలునికి శృంగార శేఖరుని-నంగజాతకోటి రుచిరాంగునికి రామునికి ॥మం॥

సీతాసమేతునికి, శ్రీపతికి భరత-జా తాధరునికి జయమంగళ॥ సాకౌతూహల సుమి, త్రాతనయునికి - ఖ్యాత విక్రమాంజనీ, జాత శ్రీరాముని ॥మం॥

కౌసల్యాకొమారునకి, కైకేయీ వరదునికి - తామ్రసురావనునికిని, జయమంగళం-శ్రీకోసలనగర స్వామికి, కోరికల పెన్నిధికి శ్రీపతాభ్యుదయునికి శ్రీనివాసమూర్తికి ॥మం॥

శ్రీధరునికి విజీతరాఘునికి భక్తజన సాధారణునికి జయమంగళ మూ-లాధారాదిషట్కమ, లాగ్ర సహస్రారదివ్య - బోధానందఘన పూర్ణజ్యోతికి ॥మం॥

హరికిభవనీరధి, తరికిఖరదూషణారికి, శరణాగతశబరికిజయమంగళం॥ క్రూరహిరణ్యాక్షశి, రోదగ్రకిటికి హిరణ్యకశిపు సంహార వర కేసరికి ॥మం॥

భానుమానురాజ్యసం, ధానవిపుణునికి విజ్ఞాన (మనో) గమ్యునికి జయమంగళం – సన్మానార్హునికి సింధు మానాపహారికి నసమాన గాన ప్రవీణుడైన శ్రీరఘుపతికి ॥మం॥

పక్షివాహానునికి, నక్షయునికి సరసి–జాక్షునికధౌక్షజునికి జయ మంగళం॥ అస్త్ర–శిక్షిత మారీచసుక – రాక్షకుంభకర్ణాది–రక్షోనిరునికి రాజపరమేశ్వరునికి ॥మం॥

రావణాంతకునికి, దేవదేవునికి జనక – జావిమోదకృతికి,జయ మంగళం॥ పరమ–పావనునికి విభీష, ణావనునికి భూమి – దేవిసౌఖ వర్ధిష్ణునికీవిష్ణునికి ॥మం॥

శ్రీకాలహస్తినగరీ శంభుమిత్రునికి – సౌకర్యశాలికి, జయ మంగళం॥ శు–శ్రీకరుతౌస్థాన్వయం సింహాసనస్థునికి వివేక కార్య శేష గిరి – వేంకటసుబ్రహ్మణ్యునికి ॥మం॥

క. శ్రీనాయకు కృపచేతను
గానాధిపులకును నెల్లఁ గడుహృద్యంబై
భానుశశితారకంబై
మానుగ నీపుస్తకంబు మహి నెగడొందున్.

శ్రీమదధ్యాత్మ రామాయణ కీర్తనలు
యుద్ధకాండము సంపూర్ణము,

చరిత్రలు - కథలు

	రు	అ
నాథకవి చరిత్ర	0	12
ములవాడ భీమకవి	0	12
తెనాలి రామకృష్ణ	0	12
బమ్మెర పోతరాజు	0	12
శ్రీకృష్ణదేవరాయలు	0	12
నారదుని కథలు	1	0
సహస్రశిరచ్ఛేద అపూర్వ చింతామణి	3	8
నలమహారాజుకథ వచనం	0	12
పంచపాండవుల అజ్ఞాతవాసం పెద్దది బైండు	1	8
శ్రీరామవనవాసము	1	0
పరమానందశిష్యుల కథలు	0	6
భోజకాళిదాసు కథలు	0	12
భట్టివిక్రమార్కుని కథలు బైండు పెద్దది	3	8
డిటో 200 పేజీలుగలది	1	0
డిటో 100 పేజీలుగలది	0	12
స్త్రీలవ్రతకథలు 1, 2, 3 భా॥	1	0
రైతుఋణచట్టము	0	2
పాండవవనవాసము	1	0
కాశీక్షేత్రమహాత్మ్యము	0	12
మహాపతివ్రతల కథలు	0	12
మదనకామరాజు కథలు	1	0
హరిశ్చంద్ర వచనం	0	12
మైరావణ చరిత్ర 200 పేజీలు	1	0
ప్రవృద్ధపాండవం	0	8
అభయరాఘవము	0	8

	రు	అ
సౌభ్రాత్రరాఘవము	0	8
విక్రమరాఘవము	0	8
ఆంధ్రుల కథలు	0	12
ఆంధ్రదేశపు కథలు	0	12
కోటమర్తి కథలు	1	0
పెద్దాపుర సంస్థాన చరిత్ర	1	0
పద్మనాభుని యుద్ధము	0	12
ప్రాచీనాంధ్ర నౌకాజీవనము	1	8
ప్రాచీనాంధ్ర విద్యాపీఠము	1	0
శ్రీకృష్ణుడు	0	4
మోడరన్ విద్యాప్రహసనము	0	2
పురూరవచక్రవర్తి కథలు	0	12
మహాభక్తవిజయం అను 30 భక్తుల కథలు	1	4
అరేబియన్ నైట్సు కథలు కంప్లీటు స్టోరీస్	1	8
శుకసప్తతి కథలు	0	12
కాశీరామేశ్వర మజిలీకథలు	1	0
గులేబకావళి కథలు	1	0
షట్చక్రవర్తుల ఇంద్రజాలపు కథలు	0	12
భేతాళపంచవింశతి కథలు	0	12
అల్లూరి సీతారామరాజు చరిత్ర	0	6
పన్నెండురాజుల కథలు	1	0
పదహారురాజుల కథలు	1	0
పోతులూరి వీరబ్రహ్మంగారి జీవితం	1	8
రెడ్డిరాజులు	0	6

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

శ్రీ మహాభారతము - వచనము

18 పర్వములు – 16 సంపుటములు

మంత్రి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి ప్రణీతము

ఆదిపర్వము		4	0	0
సభాపర్వము		1	0	0
అరణ్యపర్వము	1 వ భాగము	3	0	0
డిటో	2 వ భాగము	3	0	0
విరాటపర్వము		2	8	0
ఉద్యోగపర్వము		3	0	0
భీష్మపర్వము		3	0	0
ద్రోణపర్వము		3	0	0
కర్ణపర్వము		2	0	0
శల్యపర్వము		1	8	0
సౌప్తికపర్వము		0	12	0
స్త్రీపర్వము		0	8	0
శాంతిపర్వము		4	8	0
అనుశాసనికపర్వము		3	0	0
అశ్వమేధపర్వము		1	8	0
ఆశ్రమవాస, మౌసల, మహాప్రస్థానిక, స్వర్గారోహణ పర్వములు		1	4	0

పూర్తి శెట్టు 16 వాల్యూములు 37—8—0

వలయువారు:—

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య అండ్ సన్సు

శ్రీ సత్యనారాయణ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి